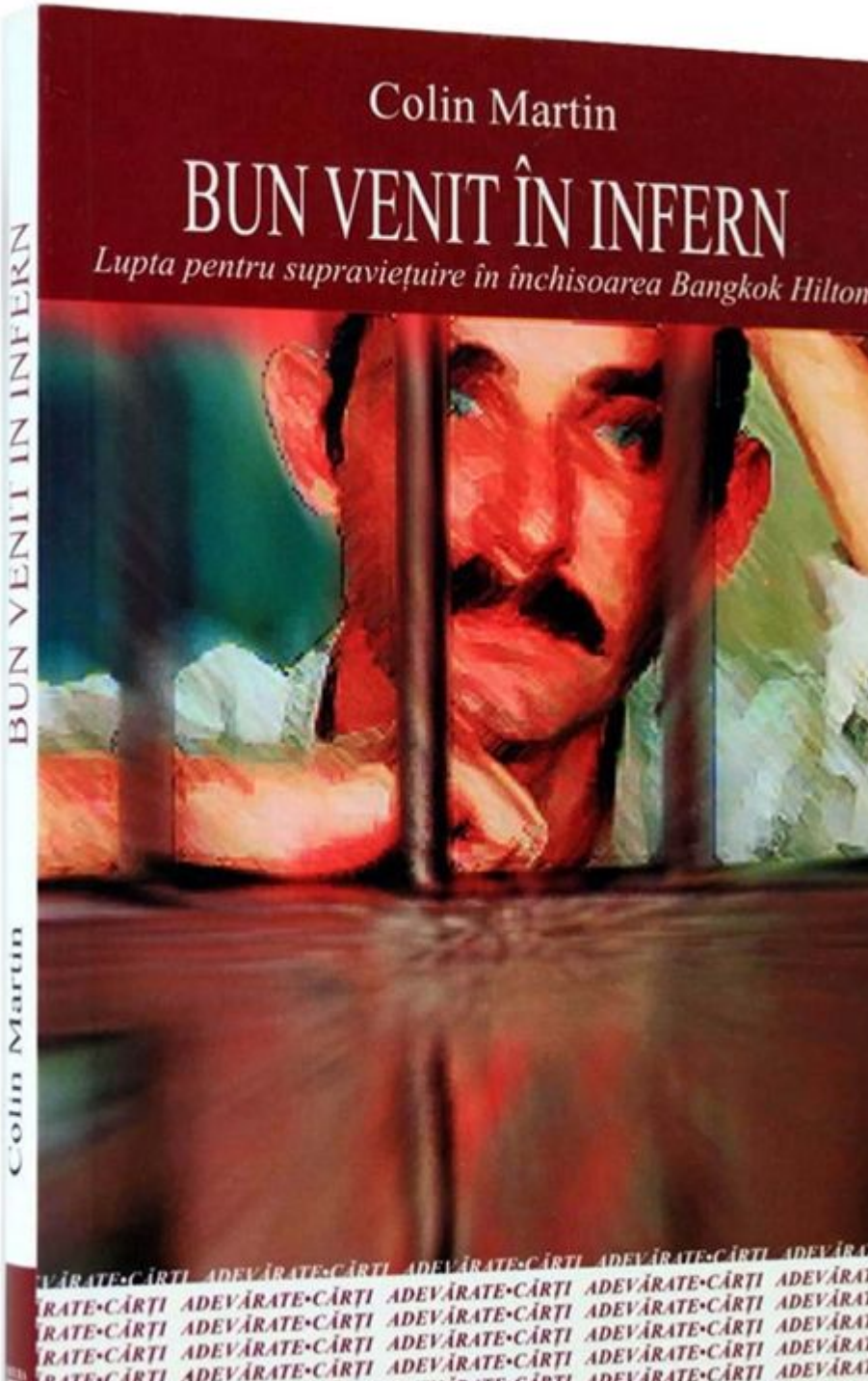
Colin Martin
BUN VENIT ÎN INFERN
Lupta pentru supraviețuire în închisoarea Bangkok Hilton
BUN VENIT IN INFERN
Colin Martin
ADEVĂRATE•CĂRȚI

COLIN MARTIN

BUN VENIT ÎN INFERN

Lupta pentru supraviețuire în închisoarea Bangkok Hilton

Traducere din limba engleză de
VERONICA ȘERBĂNOIU
EDITURA ALLFA
2006

Colin Martin
WELCOME TO HELL
ONE MAN'S FIGHT FOR LIFE
INSIDE THE BANGKOK HILTON

Copyright © 2005

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
COLIN, MARTIN
Bun venit în infern: lupta pentru supravieţuire în închisoarea Bangkok Hilton / Colin Martin; trad.: Veronica Şerbănoiu
– Bucureşti: ALLFA, 2006
ISBN (10) 973-724-066-9;
ISBN (13) 978-973-724-066-8
I. Şerbănoiu, Veronica (trad.)

Dedicație

Aş vrea să dedic această carte tuturor celor care m-au ajutat în timpul celor opt ani petrecuți în închisoare, dar mai ales lui John Mulcahy şi John Kealy. Nu aş fi reuşit fără ei.

▫ *PROLOG* ▫

Numele meu este Colin Martin, dar acesta nu este un lucru atât de important. Ceea ce prezintă importanță este ceea ce mi s-a întâmplat şi ceea ce sunteți pe punctul de a citi – căci acelaşi lucru vi s-ar fi putut întâmpla şi vouă.

Tocmai am fost eliberat din închisoarea Lard Yao din Bangkok. Am fost închis acolo fiind acuzat de crimă, deşi eram nevinovat.

Am fost atacat de un bărbat care încerca să mă omoare, aşa că m-am luptat cu el ca să îmi salvez viața. Cine nu ar fi făcut-o? Următorul lucru pe care mi-l amintesc este că bărbatul era mort, iar eu eram în închisoare.

Probabil că ați auzit poveşti terifiante despre viața dintr-o închisoare thailandeză. Aşa auzisem şi eu. Când am fost închis prima oară, l-am întrebat pe unul dintre colegii mei de celulă, un elvețian pe nume Bruno, dacă într-adevăr viața în închisoare era atât de rea pe cât se spunea. Nu poate fi aşa de rău cum se aude în afară, nu-i aşa?

Bruno a râs sec.

— Bine ai venit în infern, mi-a răspuns el. Mi-am petrecut opt ani în închisoare şi pot să vă spun că nu e nici o exagerare când o numesc infern. Depinde însă de noțiunea de infern a fiecăruia. Această experiență a fost până în cel mai mic detaliu la fel de rea cum mi-am imaginat eu

infernul. Nu am fost închis de la început. Am fost mai întâi torturat de poliție până când am dat o declarație falsă.

Odată ajuns în închisoare, am fost bătut încontinuu de către gardieni. Am stat zile întregi fără să mănânc ceva pentru că mâncarea era dezgustătoare. Am fost forțat să port lanțuri de picioare ani de zile. Era să mor de tuberculoza de care nu am fost tratat de către oficialii închisorii.

Am văzut lucruri pe care nimeni nu ar trebui să le vadă în viață.

Am văzut prizonieri uciși. Am văzut prizonieri violându-se reciproc.

Era un coşmar pe care îl trăiam pe viu şi din care nu m-aş fi trezit de unul singur.

Unele amintiri, legate de ceea ce s-a întâmplat, sunt în mintea mea mai clare decât altele. Una din ele persistă cu claritate.

În prima mea zi în închisoare, am fost dezbrăcat până la piele şi percheziționat împreună cu ceilalți prizonieri noi. Eram vreo cincisprezece la număr, aliniați în rând. Aproape alți o sută de prizonieri se aflau acolo privindu-ne.

Un gardian a scos din rând unul dintre noii prizonieri şi l-a pus să se masturbeze.

— Poftim? a întrebat prizonierul.

— Masturbează-te şi fa-o acum!

Prizonierul stătea în picioare la fel de şocat cum eram şi eu.

„Dumnezeule mare”, mi-am zis. „Ce fel de închisoare e asta?”

Gardianul l-a înghiontit, repede şi cu forță, de trei ori cu bastonul şi bietul om şi-a apucat penisul şi a început să se masturbeze. Ştiam că, dacă mi-ar fi ordonat să fac şi eu

acelaşi lucru, atunci chiar ar fi fost o problemă. L-aş fi pocnit pe nenorocit în gură.

Din fericire nu a făcut-o şi a plecat mai departe.

Bun venit în infern.

Gardianul a început să se plimbe înainte şi înapoi, de-a lungul şirului de prizonieri.

— Voi credeți că sunteți Mafia. Credeți că sunteți duri. Credeți că sunteți bărbați grozavi, ne-a spus. Nu sunteți. Eu sunt şeful aici!

Se plimba, bătându-se cu pumnul în piept.

— Eu sunt şeful, iar voi o să vă supuneți mie. Dacă o să vă spun să vă duceți la naiba, aşa o să faceți! Nimeni nu se pune cu mine. Puneți-vă cu mine şi veți fi morți!

Îl credeam. Oricine era suficient de sadic ca să umilească un om punându-l să se masturbeze în fața a o sută de prizonieri era un nenorocit bolnav mintal, capabil să ne ucidă pe toți la fel de uşor cum dădea şuturi.

Sistemul judiciar thailandez este brutal, dar este, de asemenea, şi o afacere uriaşă. Polițiştii, avocații, gardienii şi directorii de închisori te mint, în toate felurile posibile, că vei fi eliberat dacă plăteşti.

Imediat după ce am fost arestat, mi s-a spus că dacă plăteam 300.000 de baht (în jur de 12.000 de dolari americani), voi fi eliberat. Dacă aş fi plătit, aş fi păşit liber din închisoare. Dar nu aveam bani, aşa că am fost închis. Era simplu ca bună ziua.

Acum ştiu că au existat multe cazuri ca al meu.

În Tailanda nici nu trebuie să comiți o crimă ca să le trezeşti în închisoare. Uneori te închid pentru că reprezinți o sursă de venit, pentru că ai dat câțiva baht sau pentru că poți să mitueşti poliția şi gardienii. Tu trebuie doar să te afli la locul nepotrivit în momentul nepotrivit.

Vă voi da un exemplu.

Kevin. Un englez, se afla în drum spre casă după ce-şi petrecuse noaptea în oraş şi s-a oprit să mai bea o ultimă bere înainte de a merge la culcare. În timp ce stătea într-un bar. A fost agățat de o prostituată, i-a refuzat oferta.

Cinci minute mai târziu femeia s-a întors cu un polițist după ea. L-a acuzat pe Kevin că i-a furat țigările. Kevin a fost percheziționat şi nu s-a găsit nici o țigară la el. Întrucât femeia era oarecum afectată de pierderea țigărilor sale, lui Kevin i s-a cerut, aşa cum era corect, să-i plătească 3.000 de baht pentru a soluționa problema.

A refuzat. Nu-i luase țigările şi, chiar dacă ar fi facut-o, un pachet de țigări valora numai 30 de baht.

Kevin a fost arestat, acuzat de furt şi trimis la închisoare.

După două săptămâni de închisoare, a plătit suma cerută.

Pentru străini întotdeauna situația este cea mai rea. Dacă vreodată există o dispută între un thailandez şi un străin, străinul va fi cel arestat. Şi asta nu pentru că polițiştii țin partea tailandezilor sau că nu-i agreează pe străini.

Treptat am înțeles că e vorba despre bani.

Străinii au bani, iar tailandezii nu. Polițiştii nu au nici un interes să aresteze un thailandez, căci acesta nu are bani. Polițistul va aresta întotdeauna un străin pentru că acesta poate să plătească. Iar după o zi sau două petrecute în sistemul judiciar thailandez, sunt şanse mari ca puşcăriaşul să scoată banii.

În Tailanda justiția este pur şi simplu o chestiune matematică.

▫ *UNU* ▫

Viața mea era departe de a mai fi una obişnuită. Dar înainte ca acest coşmar să înceapă, exact aşa şi era. Eram un om de afaceri oarecare şi duceam o viață absolut normală.

Familia mea provenea din districtul Monaghan din Irlanda, dar se mutase în Liverpool ca să-şi găsească un loc de muncă. Era o familie clasică, care făcea parte din clasa muncitoare de mijloc: părinții mei nu erau nici bogați, nici săraci.

Tatăl meu, Tommy Senior, începuse să lucreze ca distribuitor de pâine. Livra pâine tuturor muncitorilor de pe proprietățile din jurul râului Mersey, dar până la urmă s-a calificat în meseria de sudor şi a lucrat câțiva ani de zile pe şantiere navale şi în fabrici.

A părăsit Liverpool-ul după ce i s-a oferii posibilitatea de a lucra în fabrici nou construite şi în final a ajuns să lucreze în uzine nucleare.

Mama se numea Maisie. Aşa cum se obişnuia în acele vremuri, a stat acasă şi a avut grijă de copii.

Eu eram al treilea copil din cei cinci ai familiei. Sora mea, Mary, era cea mai mare, urmată de fratele meu, Tommy. După mine se născuseră frații mei mai mici, Brendan şi Paul.

Am avut o copilărie cât de cât privilegiată. Când aveam şase ani, părinții mei au cumpărat în Manchester prima noastră casă în care mi-am petrecut cea mai mare parte a anilor mei de şcoală. În timpul acesta, tatăl meu a fost plecat să muncească în Arabia Saudită, Algeria şi prin Europa.

Era un om perseverent. În cele din urmă, împreună cu prietenul lui cel mai bun, şi-a deschis propria lui companie. Martin & Goodwin, care încheia contracte pentru fabricarea maşinilor-unelte.

Ca majoritatea emigranților irlandezi, părinții mei au păstrat strâns legătura cu numeroasele noastre neamuri din Irlanda. Obişnuiam să mergem în Irlanda în fiecare an, ca să ne petrecem vacanțele, aşa cum făceau mai toate familiile irlandeze.

Presupun că părinții mei au visat mereu să se întoarcă în Irlanda şi să-şi deschidă acasă propria lor afacere.

Acest vis a devenit pentru ei realitate în 1975 când şi-au cumpărat o cârciumă în Carrickmacross, în districtul Monaghan.

În vara aceea, ne-am făcut cu toții bagajele şi ne-am mutat în Irlanda. Tatăl meu şi-a vândut partea lui din parteneriatul cu Tony Goodwin şi a cumpărat ceea ce la vremea respectivă se numea cârciuma lui Murray.

În timp ce părinții mei se ocupau cu afacerea zilnică, de a conduce cârciuma, noi, copiii, şi mai ales băieții, am luat orăşelul cu asalt. Aveam cam cincisprezece ani, dar m-am adaptat foarte repede la viața din Carrickmacross.

În ciuda faptului că ne-am schimbat locuința şi ne-am mutat din diferite oraşe de câteva ori, una peste alta, aş spune că aproape toată tinerețea mea a fost normală.

Urmând calea carierei, aceasta m-a condus către Tailanda. După ce am terminat şcoala, m-am dus în Angola şi am lucrat câțiva ani pe şantiere de construcții şi o vreme pe aeroportul Heathrow. La acea vreme nu existau locuri de muncă în irlanda. Mulți tineri emigrau ca să-şi găsească de lucru.

Până la urmă mi-am găsit o slujbă ca ucenic mecanic sudor.

O parte din procesul meu de instruire consta în învățarea elementelor de bază ale sudurii. Tot ceea ce construiam trebuia să fie sudat. Trebuie să recunosc că nu am vrut niciodată să-i calc pe urme tatălui meu. De fapt era ultimul

lucru pe care vroiam să-l fac, aşa că am fost cu adevărat şocat să aflu că eram foarte bun la asta.

Am lucrat pentru diverse companii în următorii ani şi, la vârsta de 21 de ani, mi s-a oferit şansa să lucrez pe platformele petroliere şi conductele barjelor din largul Mării Nordului.

Era o slujbă. În mare parte, sezonieră, şase sau şapte luni pe an. Cât timp dura vremea bună. În timpul lunilor de iarnă, Marea Nordului este prea agitată pentru a instala conductele, aşa că stăteam acasă o perioadă bună din an. Acasă studiam şi mergeam la cursuri.

După patru ani de studiu şi muncă am reuşit să mă calific în funcția de sudor de conducte, lucru care nu e chiar uşor. Aceşti sudori sunt priviți ca fiind cei mai buni din lume, iar competiția pentru ocuparea unui loc de muncă este acerbă.

Unui sudor de conducte petroliere nu i se permite să facă greşeli şi nu i se permite să aibă vreun defect. Orice sudură trebuie să fie testată şi radiografiată sută la sută. Dacă ai prea multe suduri incorect realizate, pici testele şi eşti concediat. Datorită costurilor implicate de realizarea unei conducte, nu există loc pentru erori.

În timpul anilor cât am lucrat în larg am câştigat o mulțime de bani şi mi-am făcut o grămadă de prieteni buni, dar, când s-a născut fiul meu Jason. Mi-am dat demisia. Şi tatăl meu lucrase departe de casă pe perioada copilăriei mele şi nu vroiam să mă privez de anii în care vor creşte copiii mei.

Am întâlnit-o pe mama lui Jason, Paula, cu câțiva ani înainte de naşterea acestuia şi am devenit un cuplu. Paula era din Crossmaglen, din districtul South Armagh, chiar dincolo de granița cu Irlanda de Nord.

Am hotărât să nu ne grăbim să ne căsătorim şi abia trei ani mai târziu, când era însărcinată cu cel de-al doilea fiu al meu, Cari, am decis să tăiem nodul gordian.

Când s-a născut fiul meu Jason, lucram în zona din apropierea locuinței noastre, în Dundalk, Castleblayney şi Newry, dar şi în Dublin.

La acea vreme sudorii nu câştigau prea mulți bani în Irlanda, aşa că am fost forțat să încep să lucrez în Europa, în țări precum Olanda, Belgia şi Germania.

Acest fapt a dat naştere unor tensiuni acasă. Soția mea ura soneria telefonului, asta însemnând că cineva suna ca să-mi ofere o slujbă undeva, în lume.

Uneori lucram ca sudor, alteori ca şef de echipă şi din când în când ca supraveghetor. Uneori refuzam slujba. Totul depindea de bani şi de cât de multă nevoie aveam de ei. Dacă salariul oferit era generos, mă urcam în avion a doua zi de dimineață. Aşa cum am spus, soția mea ura soneria telefonului.

Credeam cu tărie în ideea că trebuie să câştigi cât mai mulți bani cât timp erai tânăr. Uneori, cu cât deveneai mai experimentat şi mai priceput, cu atât era mai greu să-ți găseşti un loc de muncă.

Nu m-a interesat niciodată o slujbă de la ora 9 dimineața până la 5 după amiaza. Un om poate să-şi dedice douăzeci de ani din viață unei companii, dar dacă apare vreo problemă, sau dacă nu mai sunt locuri de muncă, e dat pe uşă afară, ca oricine altcineva. Nu mă interesa o asemenea carieră. Întotdeauna am lucrat pentru mine.

Ofeream un serviciu; o companie mă angaja şi mă plătea pentru serviciul pe care îl prestam, dar dacă nu eram suficient de bine plătit sau dacă nu îmi plăceau condițiile impuse de contract, plecam să lucrez pentru altcineva.

Acest principiu m-a însoțit toată viața. Mi-a permis să călătoresc şi m-a încurajat să-mi demarez propria mea afacere.

Lucram în Olanda ca supraveghetor independent. Companiile mă angajau ca să le monitorizez proiectele de construcții sau să-i sfătuiesc cu privire la acestea. Uneori îmi cereau să le fac rost de forță de muncă suplimentară şi încercam să găsesc oamenii de care aveau nevoie.

După un an, sau cam aşa, în care am făcut această meserie, am decis să-mi deschid propria mea companie şi să plasez direct meseriaşi pe piața muncii. Aşa că, la scurt timp după ce m-am căsătorit cu Paula, mi-am adus familia în Olanda.

Mi-am deschis propria companie pe care am numit-o Spectac Welding & Construction (Olanda). Era o mişcare dificilă.

Compania se ocupa, în principal, de asigurarea serviciilor oferite de forța de muncă pentru industria constructoare de barje navale. Dacă vremurile erau grele, lucram ca sudor ca să o scot la liman, dar inima mea era întotdeauna alături de companie.

Eram o familie fericită. Soția mea era fericită că ne mutasem în Olanda. Fiul meu, Jason, a învățat olandeza şi frecventa cursurile unei şcoli private. Cel de-al doilea fiu al meu. Cari, era prea mic pentru a merge la şcoală, dar nu a mai trecut mult timp până când acasă i-a ținut companie o surioară. Nicole.

Eram o familie normală care-şi vedea de traiul zilnic. Am avut parte egală şi de suişuri şi de coborâşuri. Dar Spectac, în cele din urmă, s-a stabilizat şi a devenit o companie profitabilă. Eram un om fericit şi satisfăcut.

Îmi petreceam cea mai mare parte a timpului căutând contracte noi, pentru că odată ce terminam o lucrare, muncitorii erau liberi şi disponibili şi aveam nevoie de un alt angajament ca să-i plasez.

Am remarcat un anunț tip reclamă în presa olandeză în vara anului 1994. Aparținea unei companii cu sediul în Tailanda

numită Offshore Construction Service – OCS. Am presupus atunci că este o firmă legală, dar mai târziu urma să descopăr că numele ei fusese furat şi inventat de către nişte impostori şi ales special pentru a atrage atenţia.

În această reclamă explicau că în Asia exista o lipsă acută de ingineri calificaţi şi încercau să atragă orice companie europeană cu experienţă în acest domeniu.

La început nu i-am acordat prea mare atenţie. Am crezut că anunţul era destinat companiilor de construcţii mai mari. OSC nu va fi interesată să facă afaceri cu o companie micuţă ca a mea.

Câteva luni mai târziu, acest anunţ a apărut din nou în presă. De data aceasta, când l-am citit, mi-am zis: „Ce naiba?"

Le-am trimis o scrisoare de intenţie şi un pliant care evidenţia tipul serviciilor şi personalul pe care li-l puteam pune la dispoziţie. Nu ştiam dacă OCS o să-mi răspundă, dar merita să fac o încercare.

Cam după o lună de zile, am primit un răspuns de la OCS care spunea că erau impresionaţi de calificarea personalului nostru şi că le-ar plăcea să ne întâlnim ca să discutăm despre asta pe larg.

Eram încântat. Un contract cu o companie mare ca aceasta mă va ajuta în mod serios să-mi construiesc reputaţia. Am zburat imediat spre Tailanda.

Nimeni nu mi-a spus că Bangkok era capitala crimei din Asia. Cunoştinţele mele despre oraş erau superficiale. Nu ştiam nimic despre piaţa neagră tailandeză şi de pericolele implicite care apăreau dacă acţionai acolo. Cu timpul voi descoperi că Bangkokul era un oraş în care totul avea un preţ. Eram inconştient de faptul că spălarea banilor şi crima organizată erau sângele care dădea viaţă economiei tailandeze. Luptele dintre bandele rivale erau rare, dar

Bangkokul avea un punct slab, întunecat şi periculos pe care vizitatorii rareori îl vedeau, în momentul în care am ajuns acolo, crima organizată descoperise atracţiile oraşului şi autorităţile corupte ale acestuia. Oraşul devenise un paradis pentru toate categoriile de criminali. Dacă aş fi ştiut că există o frăţie criminală, bine pusă la punct, care opera în Bangkok contra străinilor, nu aş fi călătorit în acel oraş. Întotdeauna am crezut că Bangkokul era genul de oraş comod şi plăcut. Dar nu era deloc aşa şi asta a fost greşeala mea fatală.

Bangkok, aşezat convenabil pe muchia ce desparte Asia de Sud de Asia de Est şi lăudându-se cu o infrastructură de transport şi comunicaţii bine dezvoltată, era un loc ideal de întâlnire pentru bandele care doreau să-şi dezvolte reţelele, să organizeze traficul de droguri sau să-şi diversifice acţiunile în fraude elaborate. Aceşti gangsteri fuzionaseră cu larga comunitate de afaceri expatriată din Bangkok şi cu bandele armate de chinezi, taiwanezi, ruşi, coreeni, europeni, nigerieni, columbieni-, australieni şi neo-zeelandezi. Umblau îmbrăcaţi ca oameni de afaceri şi uneori ca investitori, iar mulţi dintre criminali erau rezidenţi vechi ai oraşului. Aceşfi criminali controlau piaţa neagră şi erau responsabili pentru fraudele din regiune. Ei puteau aranja orice fel de acţiune.

Dacă nu se ocupau cu producerea şi comercializarea heroinei, confecţionau bunuri şi îmbrăcăminte de contrabandă. Mărci precum Nike, Polo, Lacoste, Christian Dior şi Microsoft erau produse în masă de către falsificatori în fabricile din tot oraşul. Tailandezii erau atât de buni, încât au început să falsifice chiar şi produse farmaceutice, ţigări şi alcool. Puteau chiar să asambleze părţi componente ale calculatoarelor. Aceşti criminali nu puteau fi condamnaţi datorită procedurilor încete ale justiţiei şi mitei plătite ofiţerilor de poliţie care deveneau orbi la ce se petrecea în

jurul lor. Crima se strecura ca un virus în fluxul vieții din Bangkok. Ştiu aceste lucruri acum, dar atunci eram complet orb la pericolele Orientului îndepărtat.

Acum nu m-aş rătăci în Bangkok nici dacă aş vrea, dar când am ajuns în oraş, eram ca toți vizitatorii care păşesc pentru prima oară în el. Deşi călătorisem prin câteva țări, nu mai văzusem niciodată ceva asemănător. Trebuie să recunosc că eram copleşit de numărul uriaş de locuitori. Aeroportul părea cuprins de paranoia; era o mare de oameni. Erau oameni peste tot, toți țipau, izbindu-se unii de alții. Îmi amintesc căldura sufocantă mai puternic decât orice alt lucru.

Pe măsură ce mă îndreptam spre hotel, în după amiaza în care sosisem în oraş, hainele începuseră să mi se îmbibe cu transpirație. Nu mai experimentasem o astfel de căldură niciodată. Temperatura medie a Bangkok-ului pe timpul zilei foarte rar se situează sub 30 grade C, în orice perioadă a anului, iar pe timpul nopții temperatura nu este cu mult mai scăzută. Nu se vedea soarele; în acea zi cerul era gri şi acoperit de nori. Căldura, în combinație cu umezeala şi poluarea care se simțea în atmosferă, făcea ca aerul să fie aproape imposibil de respirat.

Îmi amintesc, de asemenea, că am fost izbit de întinderea oraşului: clădirile nesfârşite înalte până la cer, liniile ferate suspendate supraaglomerate şi ceea ce pot să descriu ca fiind agitația metropolei. Bangkokul mă intimida şi mă fascina.

Prostituatele stăteau la colțul fiecărei străzi. Peste tot erau oameni. Nu exista un spațiu gol. Deşi puteai vedea afişe ale companiilor occidentale cu reclame în limba engleză, cu toate acestea trebuia doar să priveşti un pic dincolo de suprafață ca să îți dai seama că erau asiatice.

Printre zgârie nori, se ridicau temple şi case de rugăciune construite aproape de-a lungul fiecărei clădiri importante ca să aducă noroc. Oraşul era viu. Am văzut un şir de călugări budişti care-şi croiau calea prin trafic cu un elefant.

Chiar şi traficul te copleşea. Stând în taxi, m-am trezit prins ca într-o capcană în ambuteiajul de pe şosea, pe care şoferul meu l-a numit *roi dtit.* Ambuteiajele sunt realități curente ale vieții din Bangkok. Călătoriile obişnuite care ar trebui să dureze 20 de minute sfârşesc prin a dura mai bine de o oră, chiar şi în afara orei de vârf.

Tailandezii rareori merg pe jos distanțe mai mari. Fapt care a dus la o explozie a numărului de maşini, autobuze, taxiuri şi *tuk-tuk-nú.* Un mijloc de transport tradițional constând dintr-o trăsurică trasă de o bicicletă. Toate acestea, la un loc. Făceau ca ambuteiajele şi poluarea să fie şi mai pregnante.

Efectul combinat al traficului, căldurii, umezelii, zgomotului, mizeriei, poluării şi aspectul respingător al oraşului m-au făcut să-mi doresc să părăsesc Bangkokul aproape imediat după ce am sosit în oraş. Abia aşteptam să păşesc în intimitatea refugiului de la hotelul unde eram cazat şi ştiam că are aer condiționat. Cu toate acestea, o parte din mine admira metropola care-mi suscitase interesul. După ce m-am cazat la hotel, în acea după amiază, îmi amintesc că am gândit că oraşul era plin de oportunități.

La hotel am fost întâmpinat de un om de la OCS care s-a prezentat drept Ronnie Hayes. Era australian, avea peste cincizeci de ani, slăbuț, înalt de 1,83 metri (aceeaşi înălțime ca a mea) şi o claie de păr cărunt.

Era îmbrăcat într-un costum elegant – m-am gândit că probabil era de firmă – şi purta o mulțime de bijuterii din aur. Un pic cam de prost gust pentru preferințele mele, dar reuşise să se facă remarcat.

Hayes mi-a spus că era şeful departamentului tehnic. Am luat prânzul împreună şi am stabilit să ne întâlnim în dimineaţa următoare la biroul OCS din centrul Bangkok-ului.

Birourile erau aşa cum mă aşteptam, toată lumea era ocupată şi avea o atitudine profesionistă, personalul constând cam din cincisprezece secretare şi alţi funcţionari care lucrau la reţeaua de calculatoare şi îşi vedeau de îndatoririle lor zilnice.

Am fost prezentat directorului de personal, coordonatorului proiectelor derulate pe şantierele navale, contabilului şef şi lui Gerald O'Connor, managerul companiei.

O'Connor era înalt de 1,70 metri şi avea construcţia unui jucător de rugby. Era mult mai tânăr decât Hayes, apropiindu-se de patruzeci de ani, avea de fapt, cam aceeaşi vârstă cu mine.

Am avut o întâlnire productivă şi am discutat despre parametrii de siguranţă, permisele de muncă, orare şi planificarea activităţilor.

Aveam peste opt ani de experienţă de lucru pe şantierele navale, iar compania mea, Spectac, deţinea deja câţiva muncitori extrem de calificaţi, aşa că nimic din ceea ce am discutat nu ar fi fost prea dificil pentru noi. Una peste alta, ni se propunea ca Spectac să furnizeze 250 de oameni diferitelor proiecte ale OCS, iar la finalul fiecărei luni de zile muncitorii să fie schimbaţi cu o altă echipă formată tot din 250 de angajaţi.

Am părăsit Bangkokul crezând că nu aveam de ce să-mi fac griji pentru înţelegere.

OCS a promis că mă va contacta după ce îşi vor fi încheiat propriile lor discuţii interne. În mod evident mai aveau şi alte companii interesate de care să ţină seamă.

În timpul discuțiilor noastre, O'Connor a spus că Spectac va trebui să fi acceptată de către biroul executiv din Chicago, SUA. Nu şi-a făcut nici o grijă pentru discuțiile viitoare, ba chiar era încrezător.

Cam după două sau trei săptămâni, am primit un fax de la OCS prin care mă invitau înapoi în Tailanda ca să discutăm schițele unor proiecte.

Întâlnirea a decurs bine şi mi s-a spus că OCS era foarte interesată să folosească serviciile oferite de Spectac. M-am întors acasă, încă o dată, cu aşteptări mari.

Câteva săptămâni mai târziu, în luna octombrie, am primit un alt fax. Eram din nou invitat în Tailanda ca să discutăm şi alte planuri de construcție. Faxul pe care l-am primit sugera indirect reacția pozitivă din partea departamentului executiv al firmei din Chicago. Eram încântat şi am zburat în Asia.

Când am ajuns la destinație, mi s-a spus că hotărârea era cu adevărat pozitivă. Biroul OCS din Chicago era foarte impresionat de gama de servicii pe care noi le puneam la dispoziție. Oricum, au adăugat, urma să completez o grămadă de hârțoage.

Dacă OCS oferea companiei Spectac un contract, vor face nişte cheltuieli suplimentare considerabile. Fiecărui muncitor i se va cere un certificat medical, un certificat de supraviețuire în apele continentale, un permis de muncă, calificarea de sudor şi un permis de lucru în Tailanda.

Vor trebui, de asemenea, să le plătească muncitorilor asigurările medicale, să le deconteze cheltuielile de transport şi cele legate de cazarea la hotel. Cât timp aşteptăm aceste permise, nimănui nu i se permite să pună piciorul în larg, sau să întreprindă orice alt fel de muncă, iar eu trebuia să fiu în Tailanda ca să iau aceste permise, ceea ce dura minim două săptămâni.

Din cauza cheltuielilor suplimentare, OCS erau interesați, în primul rând, ca personalul să fie suficient de experimentat ca să treacă de formalitățile birocratice şi, în al doilea rând, că aceşti muncitori vor sta în larg pe toată durata contractului. Dacă plecau la jumătatea contractului, spuneau cei de la OCS, vor trebui să fie înlocuiți, ceea ce va duce la întârzieri şi la cheltuieli şi mai mari.

În această privință, trebuia să încheiem şi să semnăm nişte angajamente ferme. OCS insista ca Spectac să plătească ceea ce ei numeau o „garanție de integritate" în valoare de 100.000 de dolari americani.

Această sumă îi asigura că le vom furniza numai personal calificat şi cu experiență în domeniu. Evident că noi pierdeam această garanție dacă nu puteam să le punem la dispoziție muncitori care erau capabili să-şi obțină certificatele şi permisele cerute.

Mai mult, fiecare lucrător trebuia să-şi plătească partea sa de garanție în valoare de 12.000 de dolari americani ca să asigure OCS că va rămâne în postul ocupat pe toată durata contractului.

OCS au spus că dacă Spectac va plăti această garanție, suma nu va însemna nimic pentru personalul actual angajat. Nu le va păsa dacă Spectac va pierde garanția, dar dacă ei trebuie să plătească, cu siguranță se vor gândi de două ori înainte de a-şi da pur şi simplu demisia.

Cei 100.000 de dolari reprezentând partea din garanția ce revenea companiei Spectac erau responsabilitatea mea, dar nu puteam să răspund pentru muncitori. Puteam doar să le spun celor de la OCS că le voi aduce la cunoştință această obligație şi îi voi întreba dacă sunt pregătiți sau vor avea de unde să plătească această sumă.

Ştiam că o să fie o problemă, dar OCS erau de nezdruncinat în hotărârea lor. M-am oferit să dublez garanția de

integritate a lui Spectac, dar ei nu au acceptat. Mi-au spus ca asta nu o să-i oblige pe muncitori să-şi respecte durata contractului.

După discuţii îndelungi am reuşit să determin compania OCS să accepte ca muncitorii, în cazul în care ar fi acceptat, să-şi primească garanţia treptat, pe parcursul derulării contractului, şi nu la finalul acestuia.

Oamenii vor plăti garanţia, dar aceasta le va fi înapoiată în patru tranşe a câte 3.000 de dolari. Asta a fost cea mai bună soluţie pe care am putut-o găsi. M-am gândit că odată ce vom demonstra că forţa noastră de lucru era ceea ce am promis, vom încerca apoi să anulăm garanţia muncitorilor sau, cel puţin, să reducem suma de plată.

Nu eram deloc mulţumit să plătesc garanţie, dar am făcut nişte cercetări şi se pare că în Asia cererea unei garanţii de orice fel înainte de a angaja pe cineva nu era un lucru atât de ieşit din comun. Nu toate companiile procedează la fel, dar sunt destule care insistă să primească o garanţie. Până la urmă, cerinţa avea sens.

M-am întors în Olanda şi am convocat o întâlnire de personal. Contractul original se derula pe parcursul unui an de zile pentru a construi o barjă-macara, dar OCS ne spusese că dacă o să ne facem treaba cum trebuie, atunci s-ar putea să mai ţină cont de noi şi pentru alte proiecte care totalizau 500 de oameni.

Nu aveam 100.000 de dolari în rezerve lichide, aşa că a trebuit să mă împrumut la bancă.

Între timp, avocatul meu a lucrat la o clauză pe care am inserat-o în contract. OCS va plăti o sumă egală cu valoarea totală a garanţiilor într-o bancă nominalizată, care juca rolul de garant.

Filiala OCS din Tailanda a fost de acord, dar trebuiau să clarifice lucrurile şi cu cei din Chicago. Oricum asta era doar o formalitate.

OCS a oferit companiei mele, Spectac, un contract preliminar, alături de un contract final şi pus la punct, care urma să fie semnat odată ce era aprobat. Data de începere a contractului era 1 decembrie şi m-am gândit că era un pic prea aproape de Crăciun ca muncitorii să fie atât de departe de casă. Ei au argumentat că oamenii trebuie să-şi intre în mână cu câteva săptămâni înainte de data propriu-zisă a lucrărilor, adică sfârşitul lui decembrie sau începutul lui ianuarie.

Mingea se afla acum la mine în teren. Trebuia să găsesc lucrători care erau dispuşi să plătească garanția.

Prima oară am căutat printre propriii noştri muncitori, dar am plasat, de asemenea, un anunț şi în presa olandeză. Răspunsul pe care l-am primit era încurajator, dar când lucrătorilor li se aducea la cunoştință despre garanție, îşi pierdeau imediat interesul.

Nimănui nu-i plăcea ideea acestor garanții, dar odată ce le-am explicat în detaliu motivele pentru care li se impuneau şi faptul că banii le vor fi returnați în patru tranşe, majoritatea lucrătorilor au început să înțeleagă logica companiei OCS.

Nici mie nu-mi plăcea clauza legată de garanție, dar OCS nu-mi dădeau posibilitatea de a alege. Întreaga garanție va trebui să fie plătită. Am reuşit să adun 30 de muncitori dornici să înceapă lucrul la proiect.

Îmi place să mă gândesc la mine ca la un om de afaceri abil. De când au început primele negocieri cu OCS, am făcut nişte cercetări discrete.

Descoperisem că OCS era o companie înregistrată oficial. Chiar mi s-a confirmat că au birouri în Chicago şi New York. În birourile lor, contractele de închirirere, telefonul, etc.,

erau toate înregistrate sub OCS. Schițele lucrărilor erau şi ele schițe reale de construcție.

Am făcut o încercare şi am trimis o copie a paşaportului lui Gerald O'Connor la ambasada irlandeză din Kuala Lumpur, Malaezia, care mi-a confirmat că este autentic.

Fără să cad în cealaltă extremă, de a angaja detectivi privați care să-i verifice pe O'Connor şi Hayes, nu mai era mare lucru de făcut sau cel puțin de întreprins discret. Toate verificările pe care le-am făcut aveau un rezultat pozitiv.

Ziua scadenței sosise şi Spectac era gata să trimită muncitorii în Asia. Nu mai aveam nevoie decât de aprobarea celor din Chicago.

În cele din urmă, am primit un fax de la OCS prin care îmi spuneau că a fost acceptat contractul de către conducerea din Chicago. Acum vroiau ca Spectac să mobilizeze oamenii şi să-i îmbarce spre Tailanda.

În dimineața următoare am primit un alt fax. Se spunea că OCS şi-a îndeplinit partea lor de angajament şi erau presați de biroul central să „demareze lucrările".

Aminteau că OCS oferise Spectac şansa de a lucra continuu, iar ei şi-au îndeplinit toate obligațiile. Acum, dacă Spectac era interesată să facă afaceri cu ei, doreau ca aceasta să plătească toată garanția şi să ducă muncitorii la locația menționată în contract. Fiecare zi întârziere îi costa pe cei de la OCS sute de mii de dolari sub formă de pierderi de producție, taxe şi cheltuieli.

Acest fax m-a surprins. Spectac stătuse pe loc doar pentru că aşteptam ca acest contract să fie finalizat de către OCS. Mi-am zis că acesta era un mod ciudat de a conduce o afacere. Tonul tuturor comunicatelor lor aveau scopul de a determina Spectac să depună banii în numerar în contul girantului pentru a acoperi garanțiile.

OCS a propus o bancă obscură, undeva în Polinezia, ca să îndeplinească rolul de girant. Am cerut informații băncii cu care lucram despre această bancă din Polinezia, ca o ultimă verificare personală. Mi-au spus că da, locația există şi că da, se obişnuieşte ca marile companii să folosească acest gen de bănci mici pentru a se eschiva de la plata taxelor şi comisioanelor.

Deşi banca mea nu vorbise încă cu banca din Polinezia din cauza diferenței de fus orar, nu eram direct răspunzător de această chestiune. Lucrau la acord, cu toate acestea, mă vor contacta într-o zi sau două ca să-mi aducă la cunoştință rezultatul.

Nu vroiam să supăr compania OCS, dar trebuia să verific banca polineziană. Pe de altă parte, OCS aştepta răspunsul nostru şi se plângea de întârzieri.

Trebuia să iau o decizie într-un sens sau altul. Să mergem în Tailanda? Să ne retragem din contract? Cineva trebuie să ia întotdeauna decizia finală, iar eu am făcut asta în calitate de director al Spectac. Am ordonat ca garanția de 100.000 de dolari a companiei mele să fie plătită imediat.

▫ *DOI* ▫

Am hotărât să zbor cu pnmul grup de muncitori spre Tailanda. În felul acesta, dacă ar fi apărut vreo problemă, aş mai fi putut să acționez cumva.

Mi-am contactat oamenii şi le-am spus că ar trebui să fie gata de plecare în câte două grupuri de câte cincisprezece persoane. Primul grup va călători cu mine, iar cel de-al doilea grup ne va urma câteva zile maî târziu. Treizeci de persoane care să călătorească într-un singur grup ar fi fost prea mult. Între zboruri, bagaje, taxiuri şi hoteluri. Toți au

spus că erau pregătiți şi că aveau cei 12,000 de dolari americani pentru garanție.

Am aranjat cu fiecare să ne întâlnim la aeroportul Schiphol din Amsterdam şi să zburăm împreună de acolo spre Bangkok.

În ziua respectivă, am aşteptat la Schiphol cu directoarea de resurse umane de la Spectac, Hadawji. Am distribuit biletele de avion şi contractele şi am verificat paşapoartele muncitorilor.

Totul a decurs fără probleme până când le-am cerut oamenilor banii pentru garanție. Vroiam să strâng toți banii şi să-i declar la vamă ca reprezentând o singură sumă.

Nu vroiam să închei cincisprezece declarații separate sau să risc ca unul dintre muncitori să bage banii în țară în mod ilegal.

Le-am spus oamenilor să aducă dolari americani. Nu doream să am probleme sau să întârzii pentru că cineva putea să facă pe istețul şi să mă trezesc cu banii în vreo monedă străină.

Dar s-a dovedit că aveam o problemă mult mai mare.

Majoritatea oamenilor mințiseră. Dintre cei cincisprezece muncitori numai doi sau trei aveau întreaga sumă de bani cu ei. Unii aveau cam jumătate din ea. Alții doar câteva mii de dolari. Unul avea doar 2.000 de dolari.

Sincer să fiu. Îmi venea să ies din aeroport şi să plec acasă. Nu ar fi ajutat la nimic să țip, să urlu şi să mă agit în dreapta şi în stângă. Eram furios.

Îi ascultasem la telefon săptămâni de zile.

— Nici o problemă! îmi spuneau. Am banii. Când plecăm?

Şi acum iată-i la aeroport cu fețe palide şi buzunarele goale.

Aveam două variante. Puteam să mă retrag sau puteam să încerc să mai salvez ceva.

Am discutat cu Hadawji şi am decis că doar de data asta Spectac va acoperi diferența pentru fiecare individ în parte şi o va deduce mai târziu, din salariul acestuia. Cumpărasem biletele de avion şi făcusem rezervările la hotel. Dacă le anulam, probabil că oricum ar fi costat Spectac tot la fel de mult.

Am adunat banii şi fiecare a semnat pentru ei. Iar lucrătorii şi-au cerut scuze. Am auzit mai multe variante de scuze. Unii au spus că pur şi simplu nu au putut să strângă banii la timp. În timp ce alții se temeau să nu-i piardă.

Am rezolvat problema banilor în timp util ca să prindem avionul ce zbura spre Bangkok.

Am aterizat în Asia de Sud-Est în după amiaza următoare.

După ce toată lumea s-a cazat în camerele de la hotel, am ținut o şedință cu toată echipa. Am stabilit care dintre lucrători va ocupa funcția de supraveghetor sau de şef de echipă şi le-am dat câteva repere despre cultura tailandeză.

I-am avertizat în legătură cu pericolele din Bangkok şi le-am spus că oamenii de aici nu sunt întotdeauna ceea ce par. Thailanda deține un număr mare de persoane ce aparțin celei de-a treia categorii de sex, numită *katoeys,* care e foarte dificil de depistat. Nu vroiam ca vreunul dintre ei să-şi ducă noua iubită în camera de la hotel şi să primească mai mult decât s-au tocmit. Mulți bărbați ştiau sau auziseră despre aceşti bărbați-doamne jumătate bărbat, jumătate femeie – dar m-am gândit că e mai bine să le explic lucrul ăsta pentru orice eventualitate.

În ziua următoare, aşa cum am stabilit, Hayes a venit să ne întâlnim la hotel. Ne-am petrecut câteva ore verificând CV-urile muncitorilor.

Alesesem oamenii cu grijă. Cu toții aveau majoritatea formelor de angajare cu ei. Speram că dacă le furnizam toate documentele, OCS va câştiga timp.

De asemenea, doream să mă folosesc de acest aspect ca să-i determin pe cei de la OCS să se mai gândească la garanțiile cerute. Dacă oamenii le furnizau toată documentația, costurile efective ale OCS se vor rezuma doar la cele legate de asigurări şi permisele de lucru. Cheltuielile lor de regie vor fi şi ele reduse pentru că muncitorii nu vor trebui să mai piardă timpul aşteptând.

Hayes era impresionat că Spectac gândea în perspectivă; era sigur că O'Connor, şeful lui, va vedea lucrurile în acelaşi fel. Mi-a spus că, desigur, vor trebui să verifice dacă autoritățile tailandeze vor accepta aceste documente, dar, în principiu, nu ar trebui să fie nici o problemă.

O'Connor nu a venit la acea întâlnire, dar Hayes a fost de acord să se întâlnească cu oamenii. Cu toții aveau întrebări de pus, cărora Hayes le-a şi răspuns, şi pe măsură ce discuțiile se derulau, a râs şi a glumit cu ei.

După întâlnire, muncitorii au ieşit să viziteze oraşul.

Am aranjat cu Hayes să mă întâlnesc cu el şi cu O'Connor în dimineața următoare. Vroiam să le înmânez banii pentru garanții.

În ziua următoare, vineri fiind, numai Hayes a apărut la întâlnire.

Mi-a spus că O'Connor a trebuit să plece în grabă ca să soluționeze nişte probleme tehnice legate de unul dintre proiectele OCS. Hayes mi-a spus că garanțiile vor trebui să fie vărsate în acea zi, aşa încât chitanța şi o copie a acesteia să poată fi trimisă la OCS Chicago înainte de sfârşitul săptămânii. Altfel, se va întârzia şi asta nu va face o impresie bună la Chicago.

I-am explicat că originalul garanției nu mi-a parvenit şi că aveam nevoie de act pentru avocații noştri.

— Nu-ți face griji, a spus Hayes. Gerry are originalul. Totul este semnat şi parafat.

Oricum O'Connor nu se va întoarce în Bangkok înainte ca băncile să se închidă, mi-a explicat Hayes. Cu toate acestea, banii vor trebui depuşi în acea zi.

— Uite, a spus Hayes. Virează banii în bancă astăzi. Vom trimite actele la Chicago. Apoi, luni, când se întoarce Gerry puteți discuta amândoi şi pune la punct cele mai mici detalii. Primul lucru pe care îl vei primi luni de dimineață este garanția ta. Nu va fi nici o problemă în legătură cu asta.

Nu aveam nici un motiv să nu-l cred, dar această situație era total ieşită din comun.

Dar până atunci îşi respectaseră promisiunile.

Am decis să nu mai fiu atât de precaut şi să vărs banii în bancă la ora închiderii.

Îmi amintesc că era o zi de vineri, aşa că m-am gândit că până luni dimineața nu se puteau face retrageri. În ceea ce mă privea, banii se aflau în siguranță.

Următoarea echipă a sosit în Thailanda luni dimineața, aşa cum am plănuit.

Hadawji m-a sunat ca să-mi spună că s-a întâlnit cu muncitorii la aeroportul Schiphol şi, din nou, doar un număr mic dintre ei aveau cei 12.000 de dolari. Ca şi prima oară, i-am spus să acopere diferența din banii companiei.

Totul decurgea normal. Marți dimineață m-am întâlnit cu Hayes şi O'Connor.

Mi-au spus că banii mei fuseseră primiți de OCS din Chicago care ne dăduse verde să demarăm lucrările.

Apoi O'Connor mi-a dat o copie a originalului băncii girante. Aşa cum mi s-a promis, totul era semnat şi parafat. Am citit documentul şi acesta era exact la fel ca şi cel primit prin fax la birourile firmei.

Aveam banii pentru garanțiile ultimului grup de muncitori în servieta mea, pentru că aranjasem să mergem împreună la bancă după ce muncitorii vor fi pornit spre Tailanda.

O'Connor mi-a sugerat că decât să țin banii la hotel încă o noapte, o să-i ia el şi o să-i încuie în seiful companiei. Primul lucru pe care-l va face a doua zi de dimineață este să-şi trimită asistentul personal cu banii la bancă.

Asta însemna să am mare încredere în acest om. Dar sincer să fiu, ideea lui era logică. De ce nu aş fi avut încredere în O'Connor?

I-am înmânat servieta conținând banii în numerar, iar O'Connor a întocmit o chitanță. Nu aveam nici o suspiciune.

Adevărul este că am fost escrocat. Nu ştiam că sediul companiei mele din Olanda ceruse originalul de la banca girantă.

Dar degeaba.

Banca noastră vroia să vadă originalul. Trecuseră două zile şi nu au primit nici un semn de la OCS.

Eu am conştientizat această problemă doar în momentul în care am primit un fax de la compania mea. În el se spunea că banca noastră nu reuşea încă să identifice banca din Polinezia cu care lucra OCS. Deşi garanția de la OCS arăta în regulă, banca vroia un fel de confirmare oficială că banii noştri fuseseră depozitați undeva.

Când nu au reuşit să identifice banca, am fost contactat şi mi s-a spus că ceva era în neregulă.

Am reuşit să-l scot pe O'Connor dintr-o şedință ca să-i cer mai multe detalii despre banca aceasta. L-am întrebat de ce compania mea nu a putut să-l contacteze pe directorul băncii din Polinezia.

Îmi amintesc clar că O'Connor a râs când i-am pus această întrebare.

— Ştii cum sunt insulițele astea, mi-a spus. Probabil că directorul a plecat la pescuit. Nu-ți face griji, nu pleacă mai mult de o zi sau două niciodată.

M-a asigurat că totul era în regulă. Dacă nu primesc nici o veste de la banca din Polinezia până luni de dimineață, o să-i sune chiar el şi o să rezolve problema personal.

Era 18 decembrie. Îmi amintesc că mi-am zis în sinea mea că o să ajung acasă de Crăciun, cu un pic de noroc.

Între timp, Hadawji m-a sunat ca să-mi spună că în Olanda 100 de oameni cereau să fie trimişi în Thailanda şi să lucreze pentru Spectac.

Până acum nu primisem nici un bănuț de la OCS, iar pe mine contractul mă costase o avere, aşa că aveam cu adevărat nevoie de nişte bani.

Însă îmi tot făceam griji. Banca mea încerca în continuare să verifice garanția companiei OCS.

I-am spus lui O'Connor că eram stresat şi i-am cerut să întocmească imediat factura ca să îmi dea şi mie un răgaz.

Mi-a promis că o să-şi dea silința să rezolve înainte de Crăciun şi cu garanția băncii şi cu factura.

Întrucât toți oamenii erau gata acum să meargă la muncă, pentru mine nu prea mai existau motive ca să rămân în Thailanda.

I-am spus lui O'Connor că mă întorceam în Olanda şi că o să revin în Thailanda la începutul lui ianuarie. El a promis că până atunci totul va fi clarificat şi pus în ordine. A mai spus că o să sune banca din Polinezia şi o să afle ce naiba puneau la cale acolo.

Cu o zi înainte de plecare, O'Connor m-a sunat şi mi-a spus că unul dintre partenerii de seamă ai OCS. Un arab distins, se afla în Thailanda cu afaceri.

Văzuse unele dintre lucrările companiei Spectac şi o parte din CV-urile muncitorilor. Mi-a spus că afaceristul arab vroia să mă cunoască înainte ca eu să plec.

Acest fapt era din nou extrem de neobişnuit. Nu vroiam să mă întâlnesc cu acest individ în mod special, dar chiar nu aveam de ales. Nu poți să te aştepți să faci prea multe afaceri cu o companie dacă te tot eschivezi refuzând să iei prânzul cu partenerii acesteia. Aşa că am fost de acord să merg la întâlnire.

Partenerul a tras în fața hotelului meu într-o uriaşă limuzină neagră. Era îmbrăcat din cap până în picioare într-un costum tradițional arăbesc şi. Categoric, arăta ca un arab. Era acompaniat de către Hayes şi O'Connor. Ca şi de un translator.

Am făcut cunoştință unii cu alții, iar translatorul a început să explice că acest domn era din Arabia Saudită. În ultimii zece ani fusese un partener şi un important acționar al companiei OCS.

Fără să mă anunțe în prealabil, mi-a spus că vroia să îmi transfere echipa de lucrători la un proiect cu totul diferit, care se derula în Arabia Saudită. Oricum, OCS îi va înțelege pe lucrători dacă vor dori să plece acasă de sărbători.

Eram şocat. Prin cap îmi alergau o sută de întrebări diferite, dar era greu să te contrazici cu un om care nu vorbeşte engleză. Stăteam şi ascultam.

Când translatorul şi-a terminat discursul, le-am explicat că îmi e cu neputință să le dau un răspuns imediat.

Am sugerat să oprim toate operațiunile, să anulăm contractul care deja demarase, apoi să ne aşezăm la masa tratativelor şi să întocmim un alt contract, complet nou. Voi vorbi cu avocații' noştri şi, desigur, cu oamenii mei.

Întrucât întâlnirea se apropia de sfârşit, arabul mi-a înmânat o cutie împachetată ca un cadou. Translatorul mi-a explicat că acesta se vroia a fi un cadou personal de Anul Nou. Nu l-am deschis, dar i-am mulțumit pentru amabilitate.

Am deschis cutia după ce partenerul arab plecase. În ea se afla un ceas Rolex Oyster în valoare de 3.000 de dolari americani.

O'Connor şi Hayes rămăseseră să discutăm noile planuri. I-am întrebat despre banca girantă şi despre banii din garanții. Le-am spus că detaliile contractului pot să mai aştepte.

O'Connor mi-a răspuns că nu era sigur de banii în numerar. Va trebui să verifice cu cei de la Chicago după Crăciun.

Eram foarte neliniştit pentru toată afacerea, dar nu aveam altă variantă decât să rămân calm. Mi-am controlat emoțiile şi i-am spus lui O'Connor că dacă muncitorii vor pleca acasă şi se vor întoarce după Anul Nou, vor dori să-şi primească garanțiile înapoi şi aveau tot dreptul să-şi ceară banii înapoi. Dacă garanțiile erau din nou cerute în ianuarie, puteau să le plătească atunci.

O'Connor m-a privit în ochi şi mi-a răspuns că era sigur că o să o rezolvăm cumva.

Am plecat spre Filipine, unde o parte din oamenii mei fuseseră trimişi să lucreze între timp.

Am convocat o întâlnire cu muncitorii şi le-am explicat şi lor tot ceea ce mi se explicase şi mie. Când au auzit că acum vor merge să muncească în Arabia Saudită, au fost la fel de surprinşi cum am fost şi eu.

Unul dintre bărbați avea pe față o expresie suspicioasă pe care şi-a păstrat-o pe tot parcursul întâlnirii. În cele din urmă a intervenit.

— Toată această situație mi se pare foarte ciudată. Câțiva dintre noi au mai lucrat în Arabia Saudită şi înainte. În acest moment autoritățile locale nu sunt prea entuziasmate de ideea de a avea străini în țară. În fapt, încearcă să reducă numărul lucrătorilor străini, nu să-l sporească.

Alți muncitori, împrăştiați prin încăpere, au dat aprobator din cap. Nu dețineam detaliile exacte, aşa că nu puteam să le clarific îndoielile.

Deşi îmi păstrasem calmul, ştiam că ceva nu era în regulă, nu avea sens.

Le-am spus că o să le cerem celor de la OCS să le restituie banii din garanții. Apoi vom aştepta şi vom vedea ce se va întâmpla după Crăciun. Plănuisem, de asemenea, să retrag banii pe care-i depozitasem în Polinezia.

Oamenii ştiau că ceva nu funcționa cum trebuie. Câțiva mi-au zis că vor să se întoarcă cu mine la Bangkok, să-şi ia banii înapoi, după care vor pleca acasă pentru sărbătorile de Crăciun. Privind retrospectiv, îmi dau seama că nu au crezut un cuvânt din ce le-am spus.

Le-am spus să facă tot posibilul să mă însoțească, dar ei vroiau, de asemenea, să le plătesc toate biletele de avion până la Bangkok.

Ceea ce niciunul nu ştia era că eram falit. Investisem şi ultimul bănuț pe care îl aveam în afacerea cu OCS. Nu puteam să le plătesc biletele de avion. În plus, nu-mi doream ca treizeci de bărbați să se râțoiască la mine ca să facem ceva şi să-şi recapete banii depuşi drept garanție.

În cele din urmă le-am oferit o soluție. Dacă vroiau să se întoarcă la Bangkok, pe mine nu mă deranja, dar vor trebui să-şi plătească singuri drumul. Pur şi simplu nu-mi permiteam să suport aceste cheltuieli.

În afară de asta, nu bănuiam că o să avem vreo problemă cu recuperarea garanțiilor, aşa că nu consideram că era necesar ca toată lumea să vină cu mine.

Dar era alegerea lor şi banii lor, aşa că nu m-am opus. Ne aflam în data de 22 decembrie.

M-am întors la Bangkok în dimineața următoare cu oamenii după mine. Cum am ajuns în oraş, am sunat imediat la sediul OCS. Nu mi-a răspuns nimeni. Nu m-am panicat de prima dată. Mi-am păstrat calmul. Se apropia Crăciunul. Birourile din lumea întreagă erau închise.

Aveam numărul telefonului mobil al lui O'Connor. L-am apelat, dar nu se forma. Îmi tot spuneam că totul era în regulă. Datorită numărului mare de telefoane mobile folosite în Thailanda nu era de mirare că nu puteam să-l contactez.

Am sunat la sediul Spectac din Olanda şi le-am cerut să sune la sediul firmei OCS din Chicago şi să le trimită un fax. Din nou, nu s-a primit nici un răspuns.

Ajuns în această fază am început să mă panichez.

Optsprezece lucrători se întorseseră cu mine la Bangkok; ceilalți urmau să sosească în cursul zilei următoare. Când au aflat că nu am putut să-i contactez pe cei de la OCS, au intrat şi ei în panică.

Am încercat să-i calmez. Le-am explicat că încă nu exista nici un motiv ca să ne alarmăm. Le-am spus că odată ce reuşeam să vorbesc cu O'Connor, totul se va clarifica.

Adevărul era că nici măcar nu mai puteam să judec limpede. Am încercat să mă conving permanent că O'Connor şi OCS nu erau nişte fantome La urma urmei, dacă cineva nu răspundea la telefon nu era suficient ca să începi să aduci acuzații de fraudă şi criminalitate.

Încercam să mă conving singur că mă înşelam şi că devenisem paranoic.

Nu vroiam să cred că fusesem atât de nesăbuit. Încât am avut încredere într-o adunătură de criminali. O companie atât de profesionistă şi practică precum OCS nu se putea dovedi a fi doar nişte hoți. Sau se putea?

Am aşteptat, dar tot nu am putut să dăm de O'Connor Chiar nu prea aveam ce să facem concret.

Nimeni nu vroia să implice poliția. Mi-am zis că OConnor probabil dispăruse pentru o perioadă de timp. Ceea ce nu era tocmai o crimă.

Încercând în continuare să fiu rațional, le-am spus oamenilor mei că ar trebui să mai aşteptam. Dacă O'Connor dispăruse, atunci aceeaşi soartă o aveau şi banii noştri, dar probabil că nu era vorba de aşa ceva. Am încercat să mă conving că O'Connor **ÎŞ**I luase pur şi simplu câteva zile libere în fond, se apropia Crăciunul.

Zilele treceau, iar noi nu primeam nici o veste Sărbătorile de Crăciun au venit şi au trecut, iar eu abandonasem ideea de a pleca acasă ca să-mi văd familia. Pe toată durata sărbătorilor am tot sunat la numărul telefonului mobil a lui O'Connor şi la birourile OCS. Dar tot nu am primit nici un răspuns din partea niciunuia dintre ei.

M-am rugat şi iar m-am rugat. Pe 27 decembrie am crezut că am primit un răspuns la rugăciunile mele. Hadawji m-a sunat ca **să**-mi spună că a primit un fax din Chicago, de la O'Connor.

Acesta ura companiei Spectac şi personalului ei un Crăciun fericit. Mai spunea că OCS speră ca Noul An să fie foarte prosper şi că abia aşteaptă să facă afaceri cu noi.

Textul era redactat într-o formă foarte practică, specifică domeniului afacerilor.

Eram confuz. Mă agățăm cu toate forțele de speranța că instinctul mă înşela.

I-am spus lui Hadawji să sune la Chicago şi i-am cerut să vorbească cu O'Connor. I-am mai spus să-i transmită să mă sune imediat.

Directoarea de resurse umane a companiei mele m-a sunat peste câteva minute să mă anunțe că atunci când s-a prezentat la telefon, O'Connor a închis.

Nu trebuia să ştiu mai mult. Fusesem escrocat. O'Connor îmi furase aproape jumătate de milion de dolari.

▫ *TREI* ▫

Nu îmi venea să cred. Dar ştiam că fusesem luat de fraier. OCS îmi furase 460.000 de dolari americani. O'Connor mă atrăsese în cursă. Întreaga afacere fusese o fraudă minuțios elaborată. Birourile, personalul, schițele tehnice. Totul fusese o înşelătorie.

M-am dus direct la poliție. M-au trimis la un departament desemnat să lucreze cu străinii, numit poliția turistică. Am completat o plângere şi mi-au cerut să mă întorc în dimineața următoare când se va desemna un ofițer care să se ocupe de cazul meu.

Nu îmi era uşor să le aduc la cunoştință oamenilor mei veştile proaste. Aşa cum mă gândeam, erau perplecşi, dar nu atât de ostili cum mă aşteptam.

Dar m-au învinovățit. Au spus că eu i-am băgat în rahatul ăsta şi acum tot eu trebuia să-i scot din încurcătură.

Le-am cerut unora dintre ei să completeze plângeri alături de a mea, în speranța că situația va fi privită ca o chestiune serioasă şi mai mulți polițişti vor fi repartizați cazului meu. Din treizeci de bărbați, doar cinci au fost de acord să dea o declarație. Ceilalți stăteau degeaba şi aşteptau ca eu să am grijă de toate.

În ziua următoare unul dintre lucrători m-a însoțit la secția de poliție. Mi-am luat şi un translator în cazul în care apăreau probleme cu poliția.

Poliția vroia să ştie toate detaliile, de la anunțul apărut în ziarul olandez până la ultimul telefon la care nu am primit răspuns. Au pus toate întrebările posibile. Cât m-a costat biletul de avion? Unde am stat? Cu cine m-am întâlnit? Când am virat banii? Câți bani au fost? Unde? Unde erau contractele? Unde erau oamenii?

Interogatoriul a continuat ore întregi fără întrerupere. Eram epuizat până la sfârşitul zilei, dar nu se terminase nici pe departe.

Poliția mi-a ordonat să vin la secție în fiecare dimineață. Soseam cu promptitudine la ora 7.30 dimineața şi mă țineau acolo până la ora 6 după amiază.

Nu puteam să nu mă gândesc neîncetat la ceea ce se întâmplase şi mă învinovățeam că fusesem prea nerăbdător să fac bani şi că alesesem variantele care îmi picaseră la îndemână.

Ca să nu înnebunesc, am început să-i caut pe cei care mă escrocaseră. Ar putea să pară un act inutil ținând cont de mărimea metropolei Bangkok, dar era tot ce puteam face.

După ce mi-am petrecut întreaga zi răspunzând la întrebări la secția de poliție, îmi mai petreceam alte patru sau cinci ore luând la rând barurile şi restaurantele din Bangkok, arătând oamemlor fotografiile lui O'Connor şi Hayes.

Aveam copii după fotografiile din paşapoartele lor. Mai aveam şi o fotografie a lui Hayes de la o barmaniță care fusese iubita lui.

Am investigat barurile în fiecare noapte. Nu vroiam să renunț deloc, eram fără de odihnă în demersul meu.

Bangkok are mii de motociclete taxiuri, care merg prinț tot oraşul. Am făcut copii după fotografii şi le-am dat unora dintre motociclişti. Dacă îi zăriseră pe O'Connor şi Hayes şi mă vor duce la unul dintre ei. Am promis să le plătesc o recompensă de 12.500 de baht. Pentru un thailandez e o sumă de bani considerabilă.

Oferirea unei recompense cu siguranță va atrage un răspuns după sine, dar nu am reuşit să localizez criminalii.

După câteva zile m-a căutat un taximetrist. Jura pe viața lui că l-a văzut pe Ronnie Hayes îmbarcându-se în autobuzul care mergea până la Pattaya, un orăşel situat la 100 de kilometri depărtare de Bangkok.

L-am însoțit pe locul din spate al motocicletei tot drumul până la Pattaya. Nu era prea distractiv să mergi 100 de kilometri, fără geacă şi cască, pe locul din spate al unei motociclete, dar nu-mi puteam permite să refuz oferta.

Călătoria s-a dovedit a fi o pierdere de timp.

Am contactat poliția turistică în fiecare zi. Le-am dat orice urmă de indiciu pe care-l găseam.

Le-am înmânat toată corespondența pe care am primit-o de la OCS: contractele, faxurile, banca girantă. Le-am dat chiar şi propriile mele documente de la bancă.

La un moment dat, devenisem şi eu suspect. Unii dintre muncitori s-au vorbit între ei că poate ar trebui să fiu închis pentru orice eventualitate.

Nu s-a gândit niciunul că dacă aş fi vrut să le fur banii, aş fi făcut-o de când ne aflam la aeroportul Schiphol.

Această acuzație m-a afectat mai mult decât orice. Fusesem alături de oamenii mei pas cu pas. În plus, majoritatea banilor furați erau ai mei. Muncitorii pierduseră doar câteva mii de dolari fiecare; eu pierdusem sute de mii.

Adevărul e că toți vroiau să găsească pe cineva pe care să dea vina şi chiar nu le păsa cine era persoana.

Cea mai apropiată ambasadă irlandeză se afla în Kuala Lumpur, în Malaezia. Luasem deja legătura cu consulatul irlandez din Bangkok, dar mi s-a spus că ei nu puteau face nimic.

Contactasem şi ambasada Marii Britanii din Bangkok. Majoritatea personalului erau englezi, aşa că eram sigur că cel puțin or să mă ajute cumva.

Mi s-a permis să vorbesc cu ambasadorul. I-am explicat ce mi s-a întâmplat oferindu-i cât mai multe detalii posibil. I-am mai spus şi că poliția turistică nu părea să se grăbească ca să demareze investigațiile.

Dar ambasadorul britanic nu era cel în măsură să ne ajute şi la fel nici consulatul Irlandei. Dacă vroiam să-mi recuperez banii, trebuia să mă ocup singur de toate.

În lunile care au urmat, am vândut tot ce aveam. Pe ceasul meu am luat 7.000 de baht. Pe un inel cu pecete de la mama mea am reuşit să iau 5.000 de baht. Până la urmă mi-am vândut şi verigheta şi o brățară finuță cu numele meu gravat pe ea pentru 8.000 de baht.

Încă mai aveam Rolexul pe care mi-l dăduse falsul partener de afaceri arab al lui O'Connor. Întrucât era nou-nouț şi nu-l scosesem din ambalajul original am reuşit să obțin pe el 40.000 de baht. Când am vândut tot, am cumpărat bilete de avion pentru muncitori şi i-am trimis acasă.

Jurasem să-i găsesc pe O'Connor şi Hayes. Eram furios şi vroiam să mă răzbun. Am mers zilnic la poliție şi le ceream să acționeze.

După câteva săptămâni, mi-au spus că pot să-mi accepte plângerea şi au emis mandatele de arestare pentru

O'Connor şi Hayes. Dar mi-au pus o condiție: vor acționa numai dacă eram de acord să rămân în Tailanda.

Trebuia să-i identific pe cei doi impostori după ce vor fi arestați şi apoi să depun mărturie la proces. Mi-au spus că fără un martor îşi vor pierde timpul degeaba. Întrucât nu prea aveam alte opțiuni. Am spus că o să rămân în țară. Am acceptat orice ofertă de lucru ca sudor şi am strâns destui bani ca să mă descurc în continuare.

I-am dat poliției copia paşaportului irlandez al lui O'Connor, cu fotografia şi semnatura acestuia. Mi s-a spus că dacă a părăsit sau a intrat în Tailanda, or să-l prindă.

Cu Ronnie Hayes va fi un pic mai dificil, dar poliția avea fotografia lui, aşa că nici el nu o să ajungă prea departe.

Nu mi-a luat prea mult timp, însă. Ca să-mi dau seama că poliția tailandeză era coruptă şi mincinoasă. De câte ori mă întâlneam cu ei, aşteptau să-i mituiesc. Toți polițiştii erau lipsiți de sinceritate şi nu puteai să te încrezi în ei.

Am realizat că dacă vroiam să-mi recuperez vreodată banii, trebuia să-i găsesc eu singur pe O'Connor şi Hayes.

O lună de zile mai târziu, sau cam aşa ceva, am avut noroc. Stăteam la terasa unui bar al unui complex de distracții şi citeam un ziar. Era aproximativ ora şapte seara.

Aruncându-mi ochii de la ziar, am remarcat un bărbat într-un costum elegant şi cu o claie de păr cărunt. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Chiar în fața mea mergea relaxat Ronnie Hayes.

Nu numai că era el, dar mergea ca şi cum nu ar fi avut nici o grijă în lumea asta. Era clar că nu se ascundea şi nici măcar nu încerca să evite să fie recunoscut. Arăta exact la fel ca atunci când ne-am întâlnit cu două luni în urmă.

Am simțit o combinație de încântare şi groază la perspectiva de a fi față în față cu el. Îl priveam cum dispărea într-un

bar. Doi sau trei băieți, taximetriști pe motociclete, l-au văzut și ei și veneau alergând. Nimănui nu-i venea să creadă că l-am găsit.

Nevrând să ratez ocazia, am intrat în bar și mi-am tras un scaun alături de al său. Când m-a văzut, a rămas cu gura căscată.

— Bună, Ronnie. Cred că ai ceva care îmi aparține.

Și-a recâștigat încrederea rapid și a făcut un efort să rămână nonșalant.

— Nu știu despre ce vorbești, mi-a răspuns.

L-am izbit cu capul. L-am lovit din nou de câteva ori, dar motocicliștii m-au tras de-o parte. Oricum nu mai conta; pusesem mâna pe el și nu o să-mi mai scape.

I-am cerut barmanului să sune poliția turistică și i-am dat numărul telefonului mobil al locotenentului care se ocupa de cazul meu.

Poliția a sosit câteva minute mai târziu, iar Hayes s-a împiedicat spre ieșire, luat pe sus de polițiști. Locotenentul mi-a spus că nu ar fi trebuit să-l lovesc.

L-am întrebat ce ar fi trebuit să fac atunci? Nu vroiam nici cum să-i fi dat ocazia de a se lupta sau de a fugi.

Sincer să fiu, m-am simțit bine după ce l-am pocnit pe nemernic. Mă făcuse să sufăr destul. În acel moment nu-mi mai păsa de consecințele acțiunilor mele și cu siguranță nu mai mă gândisem și la implicațiile legii.

Hayes a încercat să scape de pușcărie. A declarat că el crede că O'Connor și OCS erau nevinovați. De fapt, a spus că nu avea nimic de-a face cu chestiunile financiare ale OCS și a pretins că și el era o victimă. A spus că și-a dat demisia și nu mai lucra pentru OCS din decembrie pentru că nu-l plătiseră.

Nu credeam nici un cuvânt din toate astea. I-am spus că poliția deja adunase toate secretarele şi personalul companiei pe care el şi O'Connor îi angajase. Mințeam, dar el nu avea cum să ştie asta.

În final i-am propus o înțelegere. Dacă o să-mi dea înapoi partea lui din banii pe care i-au furat şi dacă vroia să ajute poliția ca să-l găsim pe O'Connor, atunci voi vorbi cu judecătorul procesului său şi îi voi spune că el era doar un jucător mic care participase la această scamatorie.

Ştiam că O'Connor era capul răutăților. Pe el îl vroiam mai mult decât pe Hayes.

Lui Hayes nu i-a trebuit prea mult timp ca să-şi trădeze partenerul. Toți criminalii sunt la fel. Întotdeauna se vând unii pe alții. A pretins că O'Connor i-a dat numai 80.000 de dolari, din care a cheltuit o parte plecând într-o vacanță, dar mai avea încă 60.000 de dolari, ceea ce valora cam 1,5 milioane de baht.

A implorat milă şi a spus că o să mi-i dea pe toți înapoi dacă promiteam să respect înțelegerea pe care am facut-o I-am răspuns că îmi voi respecta cuvântul dat.

Poliția a fost de acord cu propunerea mea şi s-a oferit să-l ducă pe Hayes la bancă ca să retragă banii. Eu le-am spus că o să mă întorc a doua zi ca să ridic numerarul. M-am decis să aduc un avocat cu mine ca să mă asigur că totul era legal şi mai presus de orice suspiciune. S-a dovedit a fi o idee bună.

Când am ajuns la secția de poliție a doua zi dimineață. Hayes se răzgândise. Când a retras cei 1,5 milioane de baht ai mei din contul său. Se pare că poliția a văzut o ocazie bună în asta şi a început să-i dea tot felul de sfaturi. În fapt. I-au spus că nu trebuie să înapoieze banii până după judecarea procesului.

L-au sfătuit să mă acuze că l-am atacat. Şi, de asemenea, l-au încurajat să ceară să-mi retrag, înainte de a-mi returna banii, toate acuzaţiile pe care i le aduceam, i-am cerut sfatul avocatului.

Vorbind cu o sinceritate brutală, avocatul meu mi-a spus că nu aveam de ales. Dacă nu renunţam la acuzaţii şi nu luam banii, atunci Hayes se va folosi de ei ca să-şi plătească cauţiunea şi o să scape oricum. Dacă îmi vroiam banii înapoi, trebuia să accept înţelegerea.

Contrar judecăţii mele intransigente, am luat banii şi mi-am retras acuzaţiile.

În Bangkok nimic nu e ceea ce pare a fi. Când a venit momentul să număr banii, înainte de a semna de primire, nu mai erau toţi. Lipseau destui, câţiva din fiecare teanc de bancnote, însumând cam 100.000 de baht (400 de dolari americani). Poliţiştii se serviseră singuri din ei.

În încăperea unde am numărat banii se aflau doi poliţişti. Se holbau încontinuu la mine. L-am întrebat pe avocat ce să fac. Mi-a şoptit că cel mai bine ar fi să termin cu număratul, să iau banii şi să plec. Dacă ne plângeam că lipsesc bani, ar însemna ca poliţia să deschidă o anchetă internă şi or să îmi reţină banii şi mai mult timp.

Banii se aflaseră pe timpul unei nopţi în secţia de poliţie şi din ei lipseau 100.000 de baht. M-am întrebat cât ar fi lipsit până la sfârşitul investigaţiei.

După ce am terminat de numărat banii, mi-am retras plângerea împotriva lui Hayes. Am aflat că numele lui real era Ronald Arthur Hydes şi era din Noua Zeelandă şi nu din Australia. Acesta a fost motivul, a spus poliţia, pentru care nu au fost în stare să-l găsească.

Înainte ca în cele din urmă să-mi retrag plângerea, i-am dat de înţeles că oricare dintre cei 30 de oameni pot să-l acuze oricând. Vroiam să ştie că nu putea merge liber acasă. O să

trebuiască să mă ajute să-l găsesc pe O'Connor, fie că îi plăcea sau nu.

Acest fapt l-a înspăimântat în asemenea măsură că şi-a amintit subit unde locuia O'Connor şi care erau barurile şi restaurantele lui favorite.

Gândindu-se că or să câştige şi mai mulţi bani, echipa de investigaţii s-a oferit să ne ducă cu maşina până la casa lui O'Connor şi să-l aresteze.

Hayes a spus că O'Connor locuia cam la 30 de kilometri depărtare.

Am aşteptat în maşina poliţiei în timp ce ofiţerii au intrat în apartament. Cam după o jumătate de oră, s-au întors. Mi-au spus că O'Connor nu se afla acolo, dar i-au verificat apartamentul şi or să plaseze un spion acolo. Au promis că dacă O'Connor se va întoarce vreodată la apartamentul lui, îl vor ridica. Nu va scăpa.

Eu nu mai puteam face mare lucru. Am fost consolat când am citit ziarele de a doua zi. La început, când am demarat căutările lui O'Connor şi Hayes, am contactat un număr de jurnalişti care au scris despre cazul meu. Mai întâi au relatat despre furtul banilor, iar acum despre modul cum l-am prins pe Hayes.

Acest fapt l-a determinat pe Hayes să părăsească Thailanda în momentul în care a fost eliberat din custodie. Se alesese praful de acoperirea pe care şi-o crease, aşa că şi-a luat zborul spre o destinaţie necunoscută.

Acum, singurul lucru care îmi mai rămânea de făcut era să aştept veşti despre O'Connor.

Nu era cazul să mă întorc în Europa sub nici o formă. Banca pusese sechestru pe afacerea şi pe casa mea ca să-şi recupereze banii pe care îi împrumutasem. Soţia mă părăsise şi plecase cu cei trei copii ai noştri în Irlanda. Nu

mai îmi rămăsese nimic, în afară de timpul de care dispuneam.

▫ *PATRU* ▫

Cu timpul, mi-am construit o viață nouă în Tailanda. Treptat m-am obişnuit cu Bangkokul, cu clima şi mâncărurile specifice oraşului. Aţi putea spune că pas cu pas m-am afundat în mediul cultural al acestuia.

M-am obişnuit să iubesc mirosurile şi sunetele oraşului, oamenii lui şi chiar şi traficul fară de odihnă.

De asemenea, am ajuns să cunosc pe de rost traseul pe care îl făceam prin oraş şi străzile lăturalnice. M-am mutat într-o căsuță situată la periferia oraşului. În fiecare săptămână cumpăram mâncare de la piața din cartier şi am descoperit plăcerea de a mă hrăni cu mâncare tailandeză. Mă bucuram de o viață de calitate.

Oamenii mă fascinau tot timpul. Deşi erau calzi şi prietenoşi, priveau toți străinii ca fiind nişte intruşi sau ca mijloace potențiale pentru a scăpa de orice tip de problemă pe care o aveau. Cu timpul am învățat că nimic din ceea ce spuneau nu putea fi luat drept un lucru sincer, dar la acea vreme eram singur şi fară ajutor.

Mă simțeam disperat de singur. Îmi lipseau copiii care trăiau cu mama lor în Irlandă. Vorbeam cu ei la telefon, dar deseori simțeam că lipsea o parte din mine.

Se spune că fiecare buruiană are umbra ei. Mi-am zis că a mea era Nanglung, o fată frumoasă care îmi fusese translator în timpul negocierilor cu O'Connor şi Hayes.

După ce O'Connor a dispărut. Nanglung şi cu mine am rămas prieteni-Numele ei însemna Cascadă, iar eu o consideram exotică, fascinantă şi atrăgătoare. Când am decis să rămân în Thailanda şi să-l caut pe O'Connor. Ea m-

a ajutat. Eram înnebunit după ea. Nu puteam să nu mă îndrăgostesc. Totul era frumos la ea.

Nu mă înțelegeți greşit – voi fi primul care voi ridica mâinile în semn de capitulare şi voi spune că nu cred că mă iubea pentru înfățişarea mea, ori că mă iubea într-un mod nevinovat.

Femeile tailandeze au relații cu bărbații europeni din motive diferite. Unele fete îşi oferă dragostea lor cu adevărat, iar altele **ÎŞ**I oferă iubirea doar pentru bani.

Nanglung era mai ales interesată de mine întrucât ea credea că am bani. Eram atrăgător pentru ea din motive evidente, deşi trebuie să spun că nu acelaşi lucru se întâmpla când mă întâlneam cu o fată în Irlanda. Ştiam pe ce se baza relația noastră. Dar trebuie să vă amintiți că eram singur şi departe de casă.

Până la urmă ne-am căsătorit. Dar când spun căsătorit, nu mă refer la sensul convențional al căsătoriei. După ce am trăit împreună o perioadă de timp. M-a dus acasă la ea să-i cunosc părinții. Nanglung crescuse la o fermă dintr-unul din satele situate în afara oraşului.

Îmi amintesc că atunci când am sosit în satul ei aici totul era primitiv şi cu mult în urma civilizației. Părinții ei locuiau într-o căsuță mică şi nu ştiau un cuvânt în engleză, dar aş putea spune că erau încântați că fiica lor se căsătorea cu un străin. Totul era ieşit din realitate.

La acea vreme, în Thailanda existau două feluri diferite de căsătorii. Prima era o ceremonie budistă aferentă căsătoriei tailandeze tradiționale, iar cealaltă consta într-un proces legal de înregistrare a mariajului la autoritățile tailandeze.

Nanglung a ales să se căsătorească cu mine respectând ceremonia budistă, ceea ce presupunea ca eu doar să fac o vizită în satul ei şi să le cer părinților mâna pentru a mă

căsători cu ea. Nu aveam nici un interes să mă căsătoresc legal pentru că nu divorțasem.

Aranjamentul tradițional mi se potrivea de minune. În Tailanda, un cuplu se logodeşte pe parcursul unei ceremonii cunoscută sub numele de *Thong Mun.* Aceasta presupunea ca eu să-i ofer aur lui Nanglung.

Fie că este tradițională sau oficială, căsătoria tailandeză implică o tradiție numită *Sinsod.* Acesta este obiceiul prin care se plăteşte o zestre pentru a recompensa familia miresei pentru laptele supt de la mamă. Deşi mi s-a spus că nu exista o sumă fixă, mărimea acesteia era determinată de bogăția ginerelui. În cazul meu, familia fetei credea că *Farang-\xL* sau străinul, care se căsătorea cu fiica lor era bogat. Dar ei ştiau puține lucruri despre mine. Le-am oferit nişte bani şi au părut sincer încântați, în acea zi tot satul a dat mâna cu mine.

Trebuie să spun că toată această experiență nu a însemnat prea mult pentru mine. Nu puteam să vorbesc cu părinții ei sau să încheg o conversație cu familia viitoarei soții, dar eram, în mod evident, luat în serios de toți cei implicați în acest târg. Cu siguranță părinții ei priveau nunta noastră ca pe un angajament pentru toată viața. În viziunea religiei budiste, căsnicia este sacră şi eternă.

O iubeam pe Nanglung. La acea vreme ea era singurul meu prieten adevărat. Atunci aş fi făcut orice pentru ea. De fapt, am făcut totul, ba chiar mai mult, iar ea a răspuns cu aceeaşi măsură. La scurt timp după ce ne-am mutat împreună a rămas însărcinată. Aproape un an mai târziu a dat naştere unui fiu. L-am botezat Brendan.

Deşi acum conviețuiam într-o armonie domestică, nu am încetat niciodată să-l caut pe O'Connor. Devenise obsesia mea. Verificam regulat barurile şi restaurantele lui preferate

şi i-am plătit constant pe băieții de pe motocicletele taxiuri ca să-l caute.

Am ținut, de asemenea, legătura cu poliția şi le telefonam cel puțin o dată pe lună ca să verific stadiul la care ajunseseră investigațiile.

Răspunsul pe care îl primeam era întotdeauna acelaşi: îl căutau în continuare pe O'Connor, dar acesta nici nu intrase, dar nici nu părăsise Thailanda şi nici nu se întorsese la apartamentul lui de când săvârşise furtul.

Nu aveam încredere în ei nici un pic şi continuam să ofer o recompensă pentru orice informație privind locul în care se afla O'Connor. Acest lucru ducea uneori la alarme false. Alergam în grabă la un bar sau un restaurant după ce eram avertizat că se afla acolo, dar niciodată nu era el.

Odată, un prieten de-al meu s-a întors dintr-o vacanță petrecută în Filipine şi s-ajurat că l-a zărit pe O'Connor. A doua zi am zburat spre Manila. Am găsit orăşelul, am găsit barul şi chiar am dat peste o prostituată cu care O'Connor îşi petrecuse noaptea precedentă. Ea mi-a arătat hotelul în care stătea acesta, dar pe care deja îl părăsise. Dispăruse din nou.

Cu toate acestea, nu m-am dat bătut.

Au trecut doi ani şi jumătate înainte de a avea o pistă sigură. Şi s-a întâmplat ca aceasta să fie într-unul din cele mai neaşteptate locuri. Întrucât eram european, eram obligat să părăsesc Thailanda la fiecare trei luni ca să obțin o viză de turist.

Deseori călătoream câteva ore sau o zi întreagă în țări vecine Tailandei ca să dau impresia că eram un turist care vizita regiunea. Într-o asemenea călătorie, în iunie 1997, am trecut frontiera în Laos unde mi-am petrecut câteva ore făcând cumpărături înainte de a mă reîntoarce în Tailanda.

Cât timp am stat în Laos, am întâlnit un australian şi am intrat în vorbă cu el. Un lucru a condus către altul şi i-am povestit păţania mea.

După ce mi-am terminat povestea, mi-a spus că ştia un bărbat care se potrivea descrierii lui O'Connor. În acea perioadă purtam tot timpul cu mine o fotografie a lui O'Connor şi i-am arătat-o australianului.

— El e. Ăsta e Mitch!

Mi-a spus că Mitch era un escroc – un artist profesionist al escrocheriilor – şi era bine cunoscut în lumea tranzacţiilor cu diamante false. Organizase scheme false prin care vânduse mine fictive de aur şi diamante, ba chiar vânduse şi certificate false de acţionar. Din câte ştia prietenul meu, în acel moment era implicat într-o afacere care era legată de echipamentele de construcţii.

Mi-a spus că nu are adresa sau numărul de telefon al lui Mitch, dar o să-şi dea toată silinţa ca să-l localizeze pentru mine. I-am dat numerele mele de telefon de la serviciu şi de acasă.

Au trecut câteva săptămâni fără să primesc vreo veste. Apoi, când m-am întors acasă într-o noapte, soţia mea mi-a spus că cineva mă sunase şi vroia să-l sun înapoi cât mai repede posibil. Era prietenul meu.

La telefon, australianul mi-a povestit că O'Connor opera în prezent o înşelătorie în domeniul construcţiilor în Bangkok. Mi-a dat numărul lui de telefon şi adresa. De data asta mă aflam cel mai aproape de O'Connor.

Eram decis să nu mai fac greşeli. Traiul în Bangkok m-a învăţat un lucru şi acela era să nu am încredere în poliţie.

Aşa că m-am hotărât să dau de unul singur de O'Connor. Plănuisem să-l prind în capcană şi să sun poliţia după ce îl prinsesem la înghesuială.

Mă simțeam viu pentru prima oară, după ani de zile. Am început rapid să-l investighez pe O'Connor şi am descoperit că de fapt nu se mutase niciodată din apartamentul lui.

Nu m-am deranjat să-i verific apartamentul pentru că nu m-am gândit niciodată că cineva o să fie atât de fraier încât să stea la aceeaşi adresă dacă ştia că poliția îl căuta.

Atunci mi-am dat seama că poliția m-a mințit ani de zile. Nu l-au căutat pe O'Connor niciodată şi cu siguranță nu au încercat nicicând să-l aresteze.

Exista o singură explicație care avea sens. O'Connor probabil că-i mituise. Nimeni nu putea să se plimbe fără nici o grijă dacă poliția încerca cu adevărat să-l aresteze. Nu exista nici o altă explicație de bun simț.

Ținând cont de faptul că ştiam că nu puteam să am încredere în poliție, m-am gândit că era o ocazie bună ca aceasta să-l avertizeze dacă le aduceam la cunoştință planurile mele.

Am încercat să rămân calm.

Ştiam că nu puteam să risc să-l sun, căci se putea să-mi recunoască vocea. Aşa că am rugat una dintre secretarele de la compania la care lucram la acea vreme să sune în locul meu. Aceasta l-a sunat pe O'Connor şi i-a explicat că lucrează pentru o companie de construcții mare şi că şeful ei a auzit că are de vânzare nişte utilaje de construcții. I-a mai spus că şeful ei era interesat să achiziționeze echipament dacă prețul era convenabil.

O'Connor a muşcat momeala. Când am sosit la serviciu în dimineața următoare, am găsit un fax care mă aştepta. Era semnat Mitch. Trimisese o scrisoare de intenție şi o listă cu utilajele pe care le avea de vânzare, cu prețul pe bucată.

Nu-mi venea să cred – compania lui se numea Offshore Construction Services (OCS). Nici măcar nu se deranjase să se gândească la un nume nou.

Deşi vroiam să mă duc şi să-l pocnesc în față atunci şi acolo, ştiam că trebuia să interpretez un joc de durată. Dacă acceptam oferta imediat, şi-ar fi dat seama că ceva era în neregulă.

Aşa că i-am răspuns în scris la fax şi am cerut mai multe informații despre utilajele pe care le avea de vânzare. L-am semnat cu numele Bill Turner.

Pentru prima oară după ani de zile, simțeam că o să învinq. Le-am cerut ajutorul unor prieteni.

Un prieten american de-al meu, numit Chuck, s-a oferit să joace rolul lui Bill Turner.

Chuck l-a sunat pe O'Connor şi i-a spus că îl interesa unele dintre utilajele lui şi a aranjat să se întâlnească cu el la birourile noastre ca să discute prețul şi modalitatea de plată.

I-am spus lui Chuck să-i ofere lui O'Connor un stimulent ca să sosească la timp. I-a spus lui O'Connor că dacă vor ajunge la o înțelegere când se vor întâlni, atunci va depune un depozit în numerar pentru utilaje. Chuck i-a oferit din start 300.000 de dolari.

Ştiam că pusesem mâna pe el. Depozitul în numerar îl va aduce la noi cu siguranță. Nu ar avea încredere în nimeni altcineva să-i aducă această sumă de bani şi va veni el în persoană să-şi primească banii. Dar tot mai aveam o grămadă de lucruri de făcut înainte de întâlnire.

Un prieten de al meu avea un frate care lucra la poliție. I-am cerut lui şi altui ofițer să vină la întâlnire şi să-l aresteze pe O'Connor când sosesc.

Le-am explicat totul în detaliu şi de ce nu aveam încredere în poliția turistică din Bangkok. Amândoi au fost de acord să ne ajute.

Acum mai aveam nevoie doar de o locație în care să ținem întâlnirea.

Soluția s-a dovedit a fi una uşoară. Compania pentru care lucram tocmai se afla în procesul construirii unui parc şi a unor birouri noi. Majoritatea sediilor erau pe jumătate terminate, dar exista un bloc mai mic de birouri care tocmai fusese finisat. Ni se potrivea de minune.

I-am trimis lui O'Connor prin fax o hartă prin care-i dădeam indicații cum să ajungă la birouri şi am stabilit data întâlnirii pentru 21 iuhe 1997 la ora unu după amiază.

Totul a mers conform planurilor. Dar totuşi eram îngrijorat că O'Connor s-ar fi putut să nu vină singur. Dacă aducea mai mulți oameni cu el, aş fi avut probleme. Aşa că i-am cerut secretarei mele să-l întrebe care sunt numele persoanelor care vor participa la întâlnire şi să trimită o fotografie tip de identificare pentru ca cei care lucrau la serviciul pază şi securitate să le furnizeze legitimații de acces.

O'Connor nu a bănuit nimic şi a trimis imediat prin fax o copie a paşaportului său. A mai trimis încă una aparținând unui bărbat pe nume Brett Holdsworth.

Era garda de corp a lui O'Connor. Vă vine să credeți că O'Connor a spus că de fapt Holdsworth îl însoțea la întâlnire în cazul în care îi dădeam o sumă mare de bani în numerar? Chiar crezuse că noi căzusem în capcana propriei lui înşelătorii şi că venea să ridice uşor cei 300.000 de dolari.

În dimineața zilei de 21 iulie totul se derula conform planului. Alesesem biroul care avea vizibilitate bună spre intrarea principală ca să-l văd pe O'Connor când sosea.

Am aşteptat mai puțin de 30 de minute până să sosească O'Connor. Chuck l-a întâmpinat, apoi l-a însoțit până la birou.

Îmi amintesc cu exactitate că Chuck l-a salutat pe O'Connor cu mâna întinsă. După ce şi-au strâns mâinile. Chuck le-a arătat lui O'Connor şi Holdsworth să se îndrepte în direcția noastră şi i-a cerut lui O'Connor să aştepte înăuntru, după care a inventat o scuză şi a dispărut.

Apoi, unul dintre prietenii mei thailandezi s-a dus la uşă şi i-a poftit pe O'Connor şi Holdsworth înăuntru. Stăteam în spatele. Nei mese din birou, cu doi polițişti înarmați aşezați chiar în spatele uşii.

O'Connor a intrat primul, urmat de garda sa de corp. Când m-a văzut, a înțepenit pe loc. Tot ce a putut articula a fost: „Tu eşti!"

Apoi O'Connor s-a uitat la polițişti şi din nou la mine. Era prins în capcană şi ştia asta. După asta s-a repezit la mine.

Iadul s-a dezlănțuit. Mi-a dat câțiva pumni, apoi am reuşit să-l prind de braț, iar el m-a trântit la podea. Holdsworth a păşit în încăpere, dar unul dintre polițişti i-a pus imediat mâna pe umăr. A făcut un pas în spate, remarcând că cealaltă mână a polițistului se afla pe portarma.

L-am pocnit pe O'Connor în față. Vroiam să-l omor pe loc. Nemernicul îmi distrusese viața.

Polițiştii au trebuit să ne despartă. O'Connor avea fizicul unui jucător de rugby şi era de departe prea puternic pentru mine, dar nu-mi păsa. M-am aruncat asupra lui şi am continuat să-l pocnesc în față.

Când în cele din urmă m-am oprit din lovit, am remarcat că îi lăsasem un semn discret sub ochiul stâng, dar în afară de asta nu era deloc rănit. Cu toate astea era negru de furie. Nu ştiu dacă era nervos pentru că fusese prins în capcana

propriei sale şmecherii sau pur şi simplu că fusese tras pe sfoară, dar nu era deloc fericit. Ochii explorau încăperea, iar faţa era roşu violet de furie.

Acum vorbeau poliţiştii şi i-au spus lui O'Connor să stea jos. Odată aşezat, părea să-şi revină treptat-treptat.

— Ce naiba se petrece? a urlat el cu furie. Sunt om de afaceri. Nu am venit în acest birou ca să fiu atacat!

Prietenii mei poliţişti i-au spus lui O'Connor că am depus o plângere împotriva lui şi apoi i-au explicat ceea ce le povestisem eu. O'Connor a răspuns că nu mă cunoaşte şi că nu mă mai văzuse în viaţa lui până atunci.

Ceea ce spunea erau numai rahaturi şi toţi ştiau lucrul ăsta. Aşa că poliţia nu a stat la discuţii cu el. Fie recunoştea că a furat banii, fie mergea la închisoare.

O'Connor s-a gândit o vreme la această propunere.

— Aşteptaţi! Aşteptaţi un pic. A spus el. Poate că îmi amintesc că am făcut nişte afaceri cu domnul Martin. Nu am furat nici un ban. Dar poate că domnul Martin i-a pierdut în urma afacerii noastre. Sunt sigur că putem să ajungem la o înţelegere. Poate că putem vorbi între patru ochi. A adăugat, uitându-se spre mine.

Încă îmi mai amintesc privirea lui. Pentru prima oară m-a izbit revelaţia că O'Connor privea frauda şi înşelătoria ca pe orice altă afacere. Totul era o chestiune de negociere.

— Nici o şansă, O'Connor, i-am răspuns. Dacă vrei să spui ceva, poţi să spui aici, în faţa poliţiei.

I-am cerut poliţiei să-l închidă. Poliţia a înaintat spre el şi a început să-i pună cătuşele, moment în care a apărut soţia mea cu patru dintre fraţii ei. Se îngrijorase că ceva nu era în regulă sau că garda de corp a lui O'Connor a venit înarmată la întâlnire.

De fapt, pentru o gardă de corp, Holdsworth se comportase foarte bine. A stat în picioare tăcut, lângă perete, şi nu s-a amestecat.

Cu toate acestea, apariția lui Nanglung. Împreună cu cei patru frați ai ei, m-a făcut să mă simt un pic mai relaxat. Niciodată nu poți să te încrezi 100% într-un polițist thailandez, mai ales dacă la mijloc se află bani.

I-am spus lui O'Connor că nu avem nici o înțelegere. Nu avea alte soluții fie îmi înapoia banii, fie mergea la închisoare. Sincer să fiu, aş fi preferat din tot sufletul să fi optat pentru închisoare.

Pentru prima oară. O'Connor arăta îngrijorat. Mi-a spus că-mi dă trei milioane de baht. Îmi furase cam 20 de milioane. I-am spus să se ducă la naiba şi să nu-şi bată joc de mine.

Atunci s-a oferit să-mi plătească 11 milioane de baht, spunând că îmi înapoiază şi ultimul bănuț pe care îl avea. Scăzând ceea ce cheltuise pentru punerea în scenă a escrocheriei şi plata partenerilor, mi-am dat seama că spunea adevărul referitor la sumă.

Nu doream să sune disperat, aşa că i-am răspuns că o să mă gândesc să renunț la acuzații, dar numai după ce îmi înapoia banii. Desigur că nu aveam nici o intenție să renunț la acuzații, dar ştiam că dacă O'Connor sfârşea în orice secție de poliție cu buzunarele pline de bani, va mitui în dreapta şi-n stânga ca să nu facă închisoare.

Purtându-se extrem de prietenos, a spus că trebuie să îl duc la banca lui din Bangkok dacă vroiam să-mi ridic chiar eu banii. Nici o bancă din apropiere nu o să-mi înmâneze 11 milioane de baht.

Aici apărea o problemă. Ştiam că poliția nu-l putea duce pe O'Connor la Bangkok decât dacă îl arestau. Întrucât trebuia ca o garanție scrisă să fie eliberată pentru arestarea lui O'Connor din Bangkok, superiorii celor doi polițişti trebuiau

să le aducă la cunoştinţă celor de la poliţia turistică că îl deţineau pe O'Connor, iar acesta ajungea în final în mâinile lor.

Ăsta era ultimul lucru pe care mi-l doream. După trei ani de minciuni şi de mizerii ştiam că nu puteam avea încredere în poliţia turistică, iar dacă O'Connor îi plătise odată, o va face din nou. Trebuia să-l duc eu singur pe O'Connor la Bangkok.

Planul s-a derulat cu dificultăţi încă de la început. Garda de corp, Holdsworth, era cea mai mare problemă. Ar fi trebuit să refuz de la început ca el să participe la întâlnire.

Acum mă punea într-o poziţie dificilă. Dacă îl lăsam pe Holdsworth să plece, ar putea să sune la Bangkok şi să-mi pregătească nişte surprize neplăcute. Sau ar fi putut să sune la poliţie.

Trebuia să-l duc pe OConnor singur. Dar am ţinut cont de faptul că, însoţit de soţia mea şi de cei patru fraţi ai acesteia, nu vedeam ce probleme ar fi putut să-mi creeze.

Aceasta a fost cea mai mare greşeală a mea.

I-am plătit pe poliţişti pentru timpul lor. Iar aceştia au plecat spunându-mi că. Dacă apărea vreo problemă, puteam să-i sun.

O'Connor venise la întâlnire într-o maşină veche americană cu o banchetă în faţă.

Am ocupat locul şoferului şi l-am înghesuit pe O'Connor între mine şi unul dintre companionii mei. Holdsworth s-a aşezat în spate.

Soţia mea Nanglung călătorea într-un camion recuperat de la fiare vechi şi condus de unul dintre fraţii ei.

Prima oprire am facut-o acasă. A trebuit să o lăsăm pe Nanglung ca să aibă grijă de copil. Drumul până acasă a durat câteva ore.

Am ajuns la mine acasă la ora 4 după amiază, ceea ce însemna că era prea târziu ca să mai mergem în Bangkok. Trebuia să aştept până a doua zi dimineaţă ca să scot banii din bancă.

Nu prea avea rost să stăm în maşină în faţa casei, aşa că l-am invitat pe O'Connor şi pe Holdsworth înăuntru până când îmi dădeam seama ce trebuie să fac.

În realitate eram total dezorientat. Nu puteam să mai gândesc cu luciditate. Ştiam că nu era chip să-i ţin pe O'Connor şi Holdsworth în casa mea până a doua zi.

Ştiind ce fel de noroc aveam, m-ar fi acuzat de falsă privare de libertate ori de răpire.

Soţia mea ne-a dat mie, lui O'Connor şi lui Holdsworth câte o bere şi am început să discutăm cu stângăcie. M-am folosit de ocazie pentru a-l întreba pe O'Connor de ce a furat atât de mulţi bani.

— De ce nu ai luat doar contractele? Tot ai fi făcut o mulţime de bani.

O'Connor doar a ridicat din umeri.

— Pentru Dumnezeu, cu siguranţă ştiai că pentru aproape o jumătate de milion de dolari, o să vină cineva să te caute? am continuat eu.

— De ce? a răspuns O'Connor. Până acum nu a mai venit nimeni să mă caute.

Era de o neruşinare cruntă. Pur şi simplu nu-i păsa.

Mi-a explicat că i-am dat şi lui şi „echipei" sale nesfârşite bătăi de cap. Mi-a spus că au trebuit să muncească suplimentar la această fraudă. A adăugat că eram un profesionist adevărat în meseria mea şi era evident că-mi cunoşteam subalternii.

M-a prins apoi cu garda lăsată. Ceea ce a afirmat apoi, m-a lăsat perplex. Mi-a cerut de fapt să mă alătur lui ca partener.

— Gândeşte-te la asta, mi-a spus zâmbind. Se pot face o mulțime de bani.

Simțeam o furie interioară uriaşă care încerca să răbufnească la exterior. Vroiam să-i dau pumni în cap.

O'Connor îmi ruinase viața. Îmi pierdusem afacerea, casa, pe soția mea. Paula, şi copiii, ca să nu mai amintesc de cei 460.000 de dolari. Şi iată-l pe nemernicul ăsta care mă întreba dacă aş vrea să fac acelaşi lucru şi altor oameni.

Apropo, ştia, că mă uitam la el ca şi cum aş fi vrut să-l atac pe loc, în acea clipă.

Nu puteam să-i ascult tâmpeniile, aşa că m-am ridicat în picioare şi am ieşit afară ca să vorbesc cu cei trei frați ai soției mele care aşteptau pe verandă. Fratele cel mai mic se afla înăuntru cu O'Connor şi Holdsworth.

Am discutat totul cu ei şi am decis că vom merge la Bangkok în acea noapte, dar mai târziu. Nu vroiam să-i ştiu lângă soția şi bebeluşul meu. În schimb, vom aştepta în casa lui O'Connor până dimineață, când banca se va deschide. Apoi aş merge cu O'Connor la bancă, aş ridica banii, i-aş da avocatului meu din Bangkok, după care l-aş preda pe O'Connor în mâna poliției. Fără bani, O'Connor nu va putea să-i mituiască.

Părea un plan bun şi, oricum, era cel mai bun pe care am putut să-l punem la cale.

Am intrat înapoi în casă şi le-am spus lui O'Connor şi lui Holdsworth că în câteva ore plecăm spre Bangkok. Nu aveam de gând să-i cer lui Nanglung să gătească ceva pentru nemernicii ăştia, aşa că le-am spus: „Dacă vreți să mâncați ceva, dați-mi bani şi voi trimite pe cineva să

cumpere. Puteți să vă plătiți mâncarea. Şi încă ceva. Vreau bani pentru combustibil. Nu am de gând să scot eu bani din buzunar ca să duc nişte ticăloşi la Bangkok".

De fapt vroiam să văd cât de mulți bani avea O'Connor la el. Nu vroiam să-i dau ocazia de a mitui pe cineva.

Nanglung era profund îngrijorată în legătură cu tot planul şi vroia să meargă cu noi, dar m-am gândit că nu era o idee bună. Această călătorie nu era o ieşire la plimbare cu familia. Şi, deşi eram îngrozit, i-am spus că nu o să pățesc nimic şi să nu-şi facă griji.

La acea vreme nu vorbeam nici un pic tailandeză, aşa că i-am cerut lui Nanglung să le explice din nou fraților săi ce trebuia să facă. Le-a spus să meargă cu maşina până la Bangkok şi să se asigure că nu eram atacat.

Am luat maşina lui O'Connor pentru că era mai mare şi mai confortabilă. În timpul călătoriei, garda de corp şi-a recăpătat vocea. Până atunci nu scosese nici un cuvânt.

— M-aş gândi serios să intru în afaceri cu Mitch, dacă aş fi în locul tău, a spus el. El ştie ce face. Ia gândeşte-te, dacă a putut să te escrocheze pe tine, trebuie să fie bun în meseria lui! împreună o să faceți milioane.

Holdsworth mă călca cu adevărat pe nervi. Nu vroiam să dau nici un răspuns argumentativ la mizeriile spuse de el, aşa că i-am spus să-şi țină naibii gura.

După asta O'Connor şi Holdsworth au început să întrebe dacă putem să ne oprim să urineze. Mai era cam o oră de condus până la Bangkok, aşa că le-am răspuns că o să ne oprim la prima benzinărie. Dar după alte zece minute au început să se plângă din nou.

Unul dintre frați a mormăit şi el ceva, că are nevoie să urineze şi el, aşa că am tras pe marginea şoselei.

Toată lumea s-a dat jos din maşină şi s-a uşurat. Fraţii soţiei mele au urcat în maşină şi au început să moţăie, lucru tipic tailandezilor. Dacă mai stăteau încă cinci minute, adormeau. Aceasta a fost ocazia pe care O'Connor şi Holdsworth o aşteptau, de a mă ataca şi de a încerca să scape.

Încă pot să-mi mai amintesc fragmente din ceea ce s-a întâmplat. Îmi amintesc că O'Connor se sprijinea de uşa deschisă din faţă, din dreptul locului pasagerului, adică din dreapta mea, în timp ce Holdsworth era în stânga mea.

În momentul în care am rămas singur, O'Connor a strigat: „Acum!"

Holdsworth a dat ocol maşinii şi a venit la mine. Avea un cuţit în mână. I-am aruncat o privire rapidă lui O'Connor, apoi m-am întors să înfrunt garda de corp. El a făcut un pas spre mine şi a tăiat aerul cu lama cuţitului, în direcţia mea. Când şi-a ridicat braţul în aer, m-am apropiat de el.

L-am lovit cât de tare am putut. Ştiam că nu o să mai am şi a doua ocazie; dacă lăsa braţul jos, eram un om mort. I-am apucat braţul cu mâna stângă şi l-am buşit cu pumnul drept în stomac. După asta l-am doborât cu o lovitură de cap. Ne-am rostogolit pe muchia taluzului de la marginea străzii.

Holdsworth mi-a înfipt mâna în gât în timp ce încercam să mă ridic, aşa că l-am lovit în testicule. Acesta mă izbea cu pumnii în continuare, aşa că am dat în el până s-a oprit.

Am crezut că vroia să mă omoare. Am crezut că o să fiu ucis.

Când a venit din nou spre mine, l-am lovit cu ultima rămăşiţă de forţă pe care o mai aveam. Când s-a prăbuşit la pământ, m-a tras după el. Ne-am izbit amândoi de pământ şi s-a terminat. Se terminase cu Holdsworth.

Am bâjbâit în întuneric şi am reuşit să mă ridic în picioare. Am blestemat pământul pe care păşise Holdsworth şi mi-am croit drum înapoi spre maşină.

▫ *CINCI* ▫

Fraţii soţiei mele s-au trezit când au auzit buşitura şi unul dintre ei a coborât taluzul ca să mă ajute să urc pe şosea. Când am ajuns la maşină, O'Connor zâmbea.

— Eşti un mic nenorocit dur, nu-i aşa? m-a întrebat el, Mi-ar fi plăcut la nebunie să mă năpustesc asupra canaliei şi să fac să-i dispară zâmbetul insolent de pe faţă, dar nu mai aveam energia necesară.

Mă durea tot corpul. Eram buşit şi zgâriat peste tot. Gura îmi era spartă, iar nasul îmi sângera. Aveam tăieturi adânci deasupra şi sub ochiul stâng şi o tăietură de cuţit pe braţul stâng. Cămaşa era ruptă şi tăiată în fâşii.

Am privit în jos, spre taluz, să văd unde era Holdsworth. Dar nici urmă de acesta, acolo, jos. L-am întrebat pe O'Connor ce vroia să facă cu prietenul său. În maşina lui era o lanternă pe care a conectat-o în locul unde se afla bricheta maşinii. A aprins-o şi a început să cerceteze taluzul.

Nu am putut să dăm de el. Am aprins şi am stins lanterna cam de vreo zece ori, dar tot nu am putut să-l zărim.

— Un nenorocit bun de nimic, a spus O'Connor. Probabil că a fugit şi s-a ascuns pe undeva prin pădure. Lasă-l. Nu o să păţească nimic.

Nu-mi păsa. Nu vroiam să stau acolo şi să-l aştept ca să se dea din nou la mine.

Toată lumea s-a urcat în maşină şi am condus până la casa lui O'Connor din Bangkok fără să mai apară nici o altă

problemă. O'Connor nu a scos nici un cuvânt majoritatea drumului.

Am parcat şi am urcat la apartamentul cu un singur dormitor pe care O'Connor îl împărțea cu soția lui tailandeză. Soția lui nu părea îngrijorată că sosise acasă cu alți cinci bărbați.

Am întrebat dacă pot să merg la baie şi să mă spăl pentru că avusesem un „accident". Nu am precizat nimic despre bătaia cu garda de corp. Iar ea nu a pus întrebări.

M-am spălat pe față şi pe mâini, apoi mi-am curățat tăieturile şi zgârieturile, după care m-am întors în dormitor şi m-am aşezat. Soția lui O'Connor mi-a adus o bere. Iar lui O'Connor i-a dat un whisky mare.

Tailandezii au spus că nu vor să bea. Ci că vor să se ducă să mănânce ceva. Nu am obiectat. Până acum nu prea mă protejaseră.

Si oricum nu m-am gândit că O'Connor va încerca să strice lucrurile, cel puțin nu în casa lui. Vecinii vor chema poliția dacă va încerca să facă ceva ilegal.

După ce frații au plecat, O'Connor s-a aşezat la masă. Față în față cu mine. Mi-a înmânat trei cecuri. Două dintre ele valorau cam 16.000 lire sterline, bani proveniți din afaceri legale, după cum susținea el. Ultimul era pe numele lui Bren Holdsworth şi valora un milion de dolari neo zeelandezi. Acest cec reprezenta banii prin care O'Connor îl făcea pe Holdswonh partener deplin. Se pare că nu era mulțumit doar cu statutul de gardă de corp. Vroia să participe şi la fraude.

O'Connor a spus că pot să păstrez cecurile ca semn de bună credință până când vom merge dimineață la bancă. Am luat cecurile, dar nu prea aveam încredere că o să încasez bani pe ele.

După o vreme m-a întrebat dacă aş vrea să merg la hotel pe timpul nopţii şi să mă întorc după el dimineaţa. Ce nenorocit! Chiar credea că o să-l las să mă fenteze din nou. Îmi luase trei ani de zile ca să-l prind. Nici prin gând nu-mi trecea să plec şi să mă întorc dimineaţa într-un apartament gol.

I-am spus că eram băiat mare şi că o să dorm pe jos, în faţa uşii. Apartamentul lui O'Connor se afla la etajul al patrulea, iar balconul era în totalitate închis cu un grilaj din fier. Ştiam că putea să fugă prin balcon, sărind, dacă vroia acest lucru.

După ce am ajuns acasă la O'Connor nu ne-am mai bătut sau certat. Şi el şi soţia lui au fost politicoşi, chiar prietenoşi, aşa că atunci când soţia lui a spus că va pleca să cumpere ceva de mâncare, întrucât nu va găti nimic, nu am protestat.

Ea nu era ostatică şi chiar nu avea nimic de-a face cu problemele mele. În afară de asta, nu credeam că era pe deplin conştientă de ceea ce intenţionam eu să fac.

Eu şi O'Connor nu mai aveam să ne spunem nimic mai mult decât ceea ce ne spusesem. Stăteam în linişte şi ne uitam la o casetă video. Eram bucuros că exista ceva care să-mi distragă gândurile de la situaţia actuală.

Soţia lui O'Connor era plecată de 20 de minute când am auzit o bătaie în uşă. Am crezut că erau cei patru fraţi ai lui Nanglung. Sau poate că soţia lui O'Connor şi-a uitat cheia. Întrucât stăteam lângă uşă, m-am ridicat ca să răspund.

Era poliţia.

Când am deschis uşa am făcut un mic pas înapoi în cameră. Primul poliţist s-a mişcat rapid spre mine şi mi-a dat un pumn direct în gură. Alţi doi poliţişti au intrat în spatele lui şi m-au înşfăcat în aşa fel încât nu puteam să mai fac nici o mişcare.

O'Connor țipa:

Din nefericire, întrucât plângerea inițială fusese făcută la poliția turistică, şi pentru că O'Connor era străin, totul era transferat spre ei. Şi atunci au început problemele mele.

Am aşteptat un timp la secția de poliție. În cele din urmă, O'Connor a fost escortat în altă parte, iar eu am fost dus în biroul căpitanului. Era acelaşi ofițer care se ocupase de prima mea plângere acum trei ani de zile. Când m-a văzut, a zâmbit satisfăcut.

Eram bucuros că aveam ocazia să mă confrunt cu el.

— De ce nu l-ați arestat pe O'Connor? l-am întrebat. În tot acest timp nu a părăsit Tailanda. A locuit în acelaşi apartament.

— El este! El este! şi arăta cu degetul spre mine. Fiți cu ochii pe el, e periculos! a urlat acesta. Este unul dintre luptătorii irlandezi ai IRA!

Alt ofițer de poliție a intrat cu soția lui O'Connor. Vorbea bine englezeşte şi m-a întrebat ce s-a întâmplat.

Se pare că după ce soția părăsise apartamentul, a sunat la poliție şi le-a spus că îl amenințam pe O'Connor şi că intrasem prin efracție în apartamentul lor.

Le-am explicat calm tot ceea ce se întâmplase, inclusiv faptul că un ordin de arestare fusese eliberat pe numele lui O'Connor care îmi furase deja 460.000 de dolari, sau cel puțin aşa speram, că exista un ordin de arestare.

Polițiştii au ascultat, apoi s-au îndreptat spre O'Connor şi i-au pus cătuşele. Şi-au cerut scuze pentru neînțelegerea creată, dar au spus că tot trebuia să-i însoțesc până la secția de poliție ca să-l identific oficial pe cel care mă înşelase. O'Connor era dus de polițişti dând din picioare, țipând, protestând şi susținând că este nevinovat.

A condus aceeaşi maşină, s-a folosit chiar şi de acelaşi nenorocit de număr de telefon!

Răspunsul lui a fost simplu.

— De ce nu m-ai plătit? mi-a răspuns. Dacă mi-ai fi dat bani, l-aş fi arestat.

Aş fi putut să argumentez că în fond asta îi era meseria, să aresteze criminali, dar mi-am dat seama că nu ar fi avut nici un rost. Era corupt, la fel ca toți ceilalți.

I-am explicat toată tărăşenia de nenumărate ori, cu cele mai mici detalii. M-a interogat ore întregi. Dar le-am ascuns câteva lucruri.

Nu le-am spus cine era Chuck cu adevărat pentru că am promis să nu-l implic şi pe el, dacă era posibil. Australianul expatriat care îmi dăduse numărul lui O'Connor dorea şi el, de asemenea, să nu fie amestecat în această poveste, aşa că le-am spus că pur şi simplu am telefonat la apartamentul lui O'Connor sub un impuls de moment. Era o minciună, dar nu era o minciună gravă. Îmi ținusem cuvântul dat şi asta era mai important.

Odată ce căpitanul de poliție era satisfăcut că ştia totul, s-a dus la frigider şi a scos două cutii de bere. Pe măsură ce beam, m-a felicitat pentru prinderea lui O'Connor şi pentru faptul că am fost atât de isteț, încât l-am atras în capcană cu propriile-i şmecherii.

Mi-a cerut să aştept la biroul poliției turistice ca să fac o identificare preliminară. Mi-a spus că ofițerii lui îşi verificau dosarele pentru alte plângeri împotriva lui O'Connor, Mitch sau, altfel spus, şeful de la OCS. Îl ştiam sub toate cele trei identități ale sale, aşa că dacă apărea vreo acuzație sub unul dintre numele sale, l-aş fi putut identifica în toate cele trei ipostaze.

Între timp, am ieşit să mănânc ceva la restaurantul de alături. Nu am simţit că s-ar putea să apară vreo problemă.

Am crezut că îl vor acuza pe O'Connor de fraudă sau furt, sau îl vor forța să înapoieze banii ca să intru în posesia numerarului. Am sunat-o pe Nanglung şi i-am spus că nu o să mă întorc acasă decât peste câteva ore.

Când m-am întors la poliția turistică, O'Connor fusese scos din celulă şi era interogat. Dădusem poliţiştilor cecurile lui O'Connor. Era ocupat să explice poliției de unde le avea.

Când a ajuns cu explicațiile la ultimul cec, a spus:

— Acesta este de la partenerul meu, domnul Brett Holdsworth. Apoi s-a întors, a arătat cu degetul spre mine şi a adăugat: Iar el l-a ucis!

Toți cei aflați în încăpere s-au uitat la mine. Ştiam că O'Connor încerca să găsească o cale de scăpare din această încurcătură, dar nu mă aşteptam să mă acuze de crimă.

— Despre ce naiba vorbeşte? a fost primul lucru care mi-a ieşit din gură.

Spusesem deja poliţiştilor că Holdsworth mă atacase, că ne luptasem şi că dispăruse nu se ştie unde. Le-am explicat că Holdsworth nu era partenerul lui O'Connor. Ci era garda lui de corp. Nimeni nu murise, nici măcar nu fusese rănit, deşi ei încercaseră să mă omoare. Nu avusese loc nici o crimă. O'Connor mințea.

Dar a insistat.

— El mi-a omorât partenerul. Şi pot să o dovedesc. O să vă arăt unde îi ascunde cadavrul, în cazul în care unul dintre cei din banda lui nu l-a luat deja de acolo.

O'Connor le-a explicat poliţiştilor că eu i-am răpit, pe el şi pe partenerul lui, în timp ce se aflau la o întâlnire de afaceri cu un bărbat pe nume Bill Turner. A spus că i-am cerut zece milioane de baht şi dacă a refuzat să plătească, i-am ucis

partenerul şi apoi l-am forțat să mă ducă la apartamentul său, unde am furat cele trei cecuri.

Apoi a pretins că i-am ținut ostatici, pe el şi pe soția lui, până dimineață, când putea să mă ducă la bancă. A mai spus că nu era un criminal, era un om de afaceri.

Am încercat să intervin de câteva ori, însă polițiştii mi-au spus să tac şi să-l las să termine. Îl ascultau cu atenție.

Ajuns la acest stadiu, am început să mă îngrijorez şi să mă tem pentru propria-mi siguranță.

Poliția l-a întrebat cum i-am omorât partenerul.

— L-a bătut, apoi l-a înjunghiat ca pe un peşte, a spus O'Connor. Polițiştii l-au întrebat ulterior unde se afla cadavrul.

— Tovarăşii lui au târât cadavrul în pădure. Dacă îmi dați o hartă rutieră, o să vă arăt.

S-a găsit şi harta rutieră, iar O'Connor a pus degetul pe un punct de pe ea.

— Aici l-a omorât, a spus el.

Nu am acordat prea multă atenție punctului pe care l-a indicat O'Connor. Pur şi simplu credeam că interpreta un joc anume. După asta, polițiştii m-au întrebat unde am oprit maşina, dar nu am ştiut să le răspund.

Au întrebat dacă ar putea fi acelaşi loc pe care l-a arătat O'Connor?

Le-am spus că nici asta nu ştiam. Cum aş fi ştiut? Pur şi simplu trăsesem pe dreapta ca să urinăm. Nu marcasem acest punct pe o hartă.

Acum erau cu toți suspicioşi. Puteam să spun, după limbajul trupurilor lor, că nu mă credeau cu siguranță. Şi cu cât încercam să fiu mai convingător, cu atât creşteau bănuiehle lor. Am încercat să mă calmez.

În final căpitanul a spus că trebuie să verifice această poveste. La urma urmei, crima este o acuzație serioasă. Nu aveam nici o obiecție. Dacă poliția vroia să-şi irosească timpul, eu nu aveam nimic împotrivă.

Am fost dus înapoi în biroul căpitanului unde mi-a spus că dacă aveam ceva să-i împărtăşesc, acum era momentul potrivit. I-am spus că nu aveam idee ce jocuri făcea O'Connor. Da, mă bătusem cu Holdsworth, dar nu omorâsem pe nimeni. De fapt. El încercase să mă omoare! încă mă consideram norocos că nu reuşise.

Căpitanul a spus că o să mă lase singur să mă gândesc la asta. Aşa că m-am gândit.

De ce ar veni O'Connor cu o asemenea versiune? Singurul motiv la care mă puteam gândi era acela că încerca să mă bage şi pe mine cu el la închisoare.

Ne-am întors la locul unde avusese loc bătaia. Toate semnele luptei se vor afla acolo, chiar şi unele urme de sânge. Ne-am bătut lângă stradă, ne-am rostogolit spre taluz şi apoi am tăvălit iarba înaltă. Va fi dificil de dovedit că eu eram victima vizată.

Iar Holdsworth lipsea. Nu ştiam unde locuia şi nu cunoşteam nici alt detaliu despre el. Dacă nu-l puteam găsi pe Holdsworth, nu puteam dovedi că era în viață.

Poliția mă va reține sub acuzația de suspiciune de crimă până când îl vor găsi pe Holdsworth, fapt ce ar putea dura luni, sau chiar ani.

Deci O'Connor nu era chiar atât de prost la urma urmei. El va fi martorul presupusei crime a partenerului său. Fără ca Holdsworth să-şi facă apariția, nu puteam să dovedesc că O'Connor mintea. Voi merge la închisoare până când poliția va investiga cazul.

Nu găseam nici o logică în acest raționament. Acum polițistii mă interogau pe mine despre uciderea lui Holdsworth.

Situația devenea un coşmar. Eram distrus de un sentiment înfricoşător. Am simțit că voi avea necazuri serioase.

Cam pe la ora două după amiază, căpitanul de poliție s-a întors şi mi-a spus că ne vor duce la locul unde a avut loc bătaia şi apoi la şantierul de construcții unde am ținut şedința.

— Nu-ți face griji, mi-a spus cu un zâmbet satisfăcut. Astăzi vei fi liber sau vei merge cu prietenul tău la casa cu maimuțe.

Nu mi s-a părut deloc amuzant. Intrasem în panică. Am fost urcat în duba poliției şi mi s-au pus cătuşele.

Ne îndreptam spre Chonburi, districtul unde a avut loc bătaia, înaintam foarte încet întrucât traficul din jurul oraşului era foarte încărcat şi după ce am mers cam 50 de kilometri căpitanul a spus că ne întoarcem.

Când am ajuns înapoi la secția de poliție, O'Connor a fost dus înapoi în celulă. Eu am fost dus la etaj, în secție. I-am cerut căpitanului să-mi scoată cătuşele.

— Un moment. Când ajungem în birou, o să ți le dau jos. Limbajul trupului său indica ceva amenințător. Ştiam că ceva nu era în regulă.

▫ *ŞASE* ▫

Căpitanul mi-a arătat drumul spre un birou gol. Când am ajuns la uşa biroului, m-a împins spre intrare. Am aterizat în mijlocul încăperii, iar uşa a fost închisă în urma mea. Nu era nici o lumină în interior. Eram îngrozit.

Uşa s-a deschis din nou. Dintr-o dată, şase sau şapte bărbaţi au dat buzna şi au început să mă lovească cu picioarele.

Nu au scos nici un cuvânt: doar m-au bătut şi m-au lovit cu picioarele. Nu puteam să mă apăr pentru că aveam cătuşe. Tot ce puteam face era să mă chircesc pe podea şi să aştept să se sfârşească. Nu aveam altă posibilitate. Loviturile erau brutale.

După câteva minute, au plecat aşa cum au venit.

Zăceam pe podea năucit. Ce naiba se petrecea?

Cam după douăzeci de minute s-au aprins luminile. M-am retras într-un colţ şi mă pregătisem pentru un al doilea atac.

Uşa s-a deschis şi m-am îmbărbătat singur. Căpitanul de poliţie a intrat însoţit de alţi doi ofiţeri. Nu a scos nici un cuvânt: doar se holba la mine. Cei trei bărbaţi au venit spre mine, în colţul încăperii. Stăteam în continuare cu ochii mijiţi, căci au aprins lumina brusc, şi abia puteam să le disting chipurile Stăteau în picioare lângă mine şi mi-au mai dat câteva lovituri zdravene cu picioarele, iar apoi m-au întrebat:

— De ce ţi-ai ucis prietenul?

— Să vă ia naiba! am ţipat. Nu am omorât pe nimeni! Ce naiba se petrece?

Singurul răspuns pe care l-am primit a fost:

— Recunoaşte acum sau o să-ţi pară rău!

— Ce să recunosc? am strigat. Nu am făcut nimic! Dar dacă o să-mi scoateţi cătuşele astea o să vă mut capetele alea nenorocite de la locul lor!

I-am ameninţat pentru că mă panicasem. Auzisem poveşti şi zvonuri despre brutalitatea poliţiei. Singurul lucru la care

mă puteam gândi era să scap. În acel moment nu-mi păsa de bani. Vroiam doar să scap.

Tot ceea ce îmi amintesc legat de acel moment erau imagini din viața mea care mi se succedau cu repeziciune prin fața ochilor. Am crezut că mă vor omorâ. Eram prins ca într-o capcană; nervii mei cedaseră şi încercam cu disperare să îmi imaginez moduri de a evada.

După ce am fost lovit cu şi mai multă brutalitate, cei trei polițişti au plecat, au închis uşa, iar câteva secunde mai târziu au stins din nou lumina. Mi-am dat silința să rămân calm, dar nu am putut.

Mi s-a părut că trecuse cam o oră până când polițiştii s-au întors. Lumina a fost aprinsă încă o dată cu un pocnet, iar de data asta au venit cinci polițişti.

În alt colț al camerei exista o masă şi nişte scaune pe care nu le remarcasem până atunci. Unul dintre ofițeri a adus un scaun mai aproape, m-a ridicat în picioare şi apoi mi-a dat vânt să mă aşez pe el.

Un polițist stătea în picioare în spatele meu, apăsându-mi umerii, iar câte un polițist se aşezase de o parte şi de alta apucându-mă fiecare de câte un braț şi de un picior. Un altul a luat două cărți de telefon şi se postase în picioare în dreapta mea, exact la ieşirea din câmpul meu vizual.

Cel de-al cincilea ofițer a luat un alt scaun şi a venit să se aşeze în fața mea. Niciodată nu mi-au adresat un cuvânt şi nici nu au vorbit între ei.

Simțeam că mi se face rău. Ştiam că mă vor tortura, dar nu-mi venea să cred că asta urma să se întâmple. Această senzație era terifiantă. I-am rugat să-mi dea drumul, dar nu m-au luat în seamă. L-am implorat pe unul dintre ei să mă ajute. Respirația îmi devenea din ce în ce mai sacadată pe măsură ce încercam să mă relaxez şi să mă pregătesc pentru durerea care va urma.

Deodată, poliţistul care stătea pe scaun a dat din cap spre ofiţerul din dreapta.

Imediat, capul meu a amorţit. Poliţistul mă lovise cu cele două cărţi de telefon în cap. Durerea s-a localizat direct la baza coloanei. Era o durere cumplită.

— De ce ţi-ai ucis prietenul? s-a răţoit la mine. Stropi de salivă mi-au aterizat pe ochi şi pe faţă.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti! am gemut. El a ripostat din nou.

— Ştim că tu l-ai omorât!

— Nu am omorât pe nimeni!

M-au atacat în acest fel de nenumărate ori. Am încercat să fac faţă cât de bine am putut. Am încercat să nu clachez, dar nu am reuşit să rezist.

Cărţile de telefon sunt grele şi când cineva te izbeşte cu putere în craniu, credeţi-mă că doare foarte rău. După ce fac asta de vreo zece ori, vezi stele verzi. Nu-ţi lasă urme, dar îţi provoacă o durere incredibilă.

Eram sigur că dacă creierul primea şocuri de fiecare dată când eram lovit cu putere, acest lucru va lăsa urme şi până la urmă ar fi fost afectat. Îmi imaginam cum voi trăi cu creierul distrus.

După vreo douăzeci de minute, au încetat să mă mai bată. Poliţiştii s-au ridicat brusc şi au plecat, iar lumina s-a stins din nou.

A început să-mi curgă sânge din nas. Simţeam sângele şiroind pe buza inferioară, iar gura mi s-a umplut de gustul lui. Capul îmi pulsa. Suferam din cauza durerii.

Simţeam o durere sfâşietoare în gât şi în umeri. Dacă aş mai fi primit încă o serie de lovituri cu acele cărţi de telefon, aş fi leşinat.

Cam după o oră, sau aşa ceva, s-au întors din nou. Când au aprins lumina, de data asta şase sau şapte poliţişti au trecut pragul uşii.

Nu m-am mişcat, iar când au intrat acuzându-mă, m-au lovit aşa încât am căzut de pe scaun. M-am chinuit să mă ridic, dar era dificil cu mâinile încătuşate.

Căpitanul stătea în picioare în faţa mea, iar ceilalţi se învârteau în jurul meu. Nu a rostit nici un cuvânt. Niciunul dintre ei nu vorbea; doar se uitau fix la mine. Apoi căpitanul a dat din cap, iar ceilaţi poliţişti m-au înşfăcat.

Eram îngrozit. Am ţipat cerându-le să aibă milă.

De data asta aveau fâşii micuţe tăiate dintr-o bucată de material. M-au pus jos şi mi-au pus pânza peste ochi şi m-au legat cu ea. Deja aveam cătuşe la mâini, dar acum mi-au mai legat mâinile şi cu bucăţile de material. Totul era pregătit şi ştiau exact ce au de făcut. Evident că mai făcuseră acest lucru şi înainte.

Am strigat după ajutor. Mă rugam să vină cineva şi să-i oprească. Aş fi dat orice. I-am implorat să asculte. Nu mă puteam opri din plâns, dar ei nu au ezitat nici un moment. Rugămintea mea de a avea milă a rămas neluată în seamă.

M-au aşezat pe podea cu picioarele încrucişate. După direcţia din care veneau vocile puteam preciza că un poliţist stătea în spatele meu, câte unul de o parte şi de alta, iar căpitanul stătea cu alţi doi în faţa mea.

Apoi mi-au dat drumul cu toţii. Nu am îndrăznit să sper că au decis să se oprească şi să nu mă mai tortureze, dar nu eram sigur de ceea ce se întâmpla. Îmi pot aminti un scurt moment în care nu s-a întâmplat nimic. M-am gândit că au revenit la sentimente mai bune.

Eram ameţit şi aveam dureri. Speram că era sfârşitul torturii.

Câteva secunde mai târziu am simțit un ghiont de metal în jurul arcadelor. După care au început să mă electrocuteze cu, probabil, acel instrument cu care se însemnau vitele.

Durerea provocată de electrocutare varia ca intensitate. Durerea depindea, de fapt, de cât de mult timp polițiştii țineau instrumentul pe trupul meu şi de amperajul curentului pe care îl porneau şi îl închideau.

Urlam de durere. Speram că cineva mă va auzi, dar tot nu a apărut nimeni.

Când eşti torturat, eşti covârşit de un sentiment ireal de neîncredere. Continui să speri că se va sfârşi, dar când realizezi că eşti prins în capcană. Începi să te obişnuieşti cu durerea. Asta înseamnă că dacă vrea să obțină efectul dorit, cel care te torturează trebuie să-ți administreze şi mai multă durere.

Niciunul dintre polițişti nu a vorbit în timpul şedinței de tortură. Acum, tăcerea lor era spartă de căpitan care mă întreba dacă mă durea.

— Ce crezi? Sigur că doare al naibii de rău! am răcnit. Au râs cu toții.

— Nu, nu prietene, a spus vocea. Nu a durut. Dar o să doară. După încă alte câteva zguduituri cu acel instrument, numai de data asta au crescut voltajul. Durerea era de nesuportat.

Acum câteva ore stăteam în biroul căpitanului şi beam bere cu polițiştii, fiind felicitat pentru prinderea lui O'Connor. În acest moment mă torturau şi râdeau pe seama mea.

M-au mai prăjit de câteva ori, apoi au început să mă întrebe din nou:

— De ce ți-ai ucis prietenul? Unde ai ascuns cadavrul? Ştim că eşti un ucigaş! Acum spune-ne de ce!

Strigam după ajutor. Încercam să explic că nu am omorât pe nimeni. Mă bătusem cu garda de corp a lui O'Connor. Dar nu era mort. Fugise.

De fiecare dată când le dădeam un răspuns care nu le plăcea, mă electrocutau din nou.

După o vreme au început să vizeze părțile mai sensibile ale corpului.

Mi-au scos tricoul şi m-au prăjit pe stomac, în jurul sfârcurilor şi în zona pieptului. Când au văzut că nu merge, au început să-mi electrocuteze arcadele şi testiculele.

Şocul electric a traversat direct prin mine. Chiar şi dinții mă dureau. Era de necrezut şi de nesuportat. Muşchii mi se contractau de fiecare dată când eram pârlit. Simțeam curentul în fiecare segment al organismului.

Şi tot timpul mă împroşcau cu întrebări. Încontinuu. Când în cele din urmă s-au oprit, polițistul din spatele meu a început să-mi maseze umerii. Mi-a spus că eram foarte puternic, dar că ar fi mai bine pentru mine dacă aş mărturisi.

Nu aş mărturisi nimic fals, cu atât mai mult o crimă!

Toată lumea auzise poveşti despre brutalitatea poliției şi despre tratamentul de gradul trei al acesteia, dar în asta consta tortura – brută şi necizelată.

Apoi, pentru o scurtă perioadă de timp, m-au lăsat singur. Îmi amintesc că în acest timp cineva a intrat şi a ieşit din încăpere. Eram în continuare legat la ochi, dar puteam auzi uşa şi îi auzeam respirând.

Subit, fără să scoată nici un cuvânt, m-au luat pe sus şi m-au aşezat, ținându-mă strâns, pe scaun. Următorul lucru pe care îl ştiu este că mi-au pus o pungă de plastic peste cap şi au început să tragă cu putere de ea înspre spatele gâtului.

Am început să mă lupt. Nu puteam să respir! Am continuat să mă lupt, dar fără folos.

Strânsoarea pungii de plastic a fost slăbită puțin, ceea ce mi-a permis să respir din nou.

Mi-au pus aceleaşi întrebări.

— De ce ți-ai ucis prietenul? Ştim că tu l-ai omorât!

Am răspuns din nou că nu ştiam despre ce vorbesc. Am spus că nu am omorât pe nimeni.

Strânsoarea pungii de plastic a devenit din nou insuportabilă şi mă chinuiam să respir. Ştiau că îmi țin respirația cât de mult posibil, aşa că m-au lovit de câteva ori peste față ca să fie siguri că îmi va fi greu să îmi țin respirația.

Eram sigur că plămânii or să-mi explodeze în orice secundă.

Apoi am leşinat. Nu ştiu cât timp am zăcut inconştient, dar m-au readus în simțiri aruncând o găleată de apă rece pe mine.

Unul dintre polițişti mi-a dat câteva palme peste față de câteva ori ca să se asigure că îmi revenisem în totalitate. Apoi au spus:

— Acum te vom omorâ. Ne faci prea multe probleme.

Unul dintre ei a scos un pistol pe care mi l-a pus pe cap. A început să apese încetişor pe trăgaci. Puteam auzi acest zgomot.

— Spune că ai ucis sau te vom ucide noi! Mărturiseşte, spune că ai săvârşit crima! îmi răsuna vocea în ureche.

Nu mai era cazul să mai mă opun acum. Mă strângeau cu putere, iar eu nu mai aveam suficientă energie ca să mă lupt cu ei.

— Spune că ai ucis sau te vom omorî noi! Dacă nu mărturiseşti, o să mori ca prietenul tău!

— E foarte simplu, a spus căpitanul. O să spunem că ai încercat să fugi, aşa că te-am împuşcat. Nu va fi nici o problemă.

Pistolul a fost înfipt în tâmpla mea.

— De data asta sigur te omoram!

— Spune că l-ai ucis!

Am încercat să le spun fără încetare că nu am omorât pe nimeni, dar pur şi simplu nu mă luau în seamă.

Dacă vroiau să mă omoare, eu nu aveam ce să fac ca să-i opresc. Nu vroiam să mor, dar m-am resemnat la gândul că acest fapt tocmai urma să se întâmple.

Dar nu vroiam să mărturisesc.

Când şi-au dat seama că am acceptat să mor şi că nu-mi mai păsa ce vor face, au început să mă bată din nou.

Unul dintre ei m-a apucat şi şi-a trecut braţul său peste capul meu. Mi-au tras din nou o pungă de plastic peste cap şi numai de data asta punga a fost golită complet de aer astfel încât plasticul mi s-a lipit de faţă.

Au acţionat atât de rapid încât nu am mai avut timp să mai trag aer în piept. În câteva secunde mă luptam încă o dată să respir. Simţeam cum îmi pierd forţele. De data asta o să mor.

Am reuşit să rezist, dar în acel moment, dacă mi-ar fi promis că îmi dau drumul, aş fi recunoscut că l-am omorât şi pe John F. Kennedy. Nimeni nu vrea să moară; mintea umană ar face orice ca să rămână în viaţă. Mă torturaseră cam cinci ore, dar mă simţeam ca şi cum aş fi fost torturat zile întregi.

Orice om are un punct slab, un călcâi al lui Ahile, iar eu mi-l atinsesem pe al meu. Nu puteam să mai suport; aş fi făcut orice ca acest coşmar să înceteze.

Mă făcuseră bucăţi.

— În regulă, gata! am țipat. Orice vreți!

Nu au spus nici un cuvânt. Doar mi-au scos punga de plastic de pe cap şi bucata de material de la ochi.

Am simțit un sentiment uriaş de eliberare, dar şi de spaimă. Nu eram sigur dacă nu cumva vroiau să mă atace din nou.

Am fost orbit temporar de lumina care m-a inundat subit, dar foarte repede am fost în stare să disting ce se petrecea în jurul meu. Nu-mi venea să cred ce vedeam.

O'Connor se afla în cameră. I-a urmărit pe polițişti cum mă torturau. Stătea acolo şi zâmbea la mine.

În acel moment îmi doream să mor. Am crezut întotdeauna că avusesem dreptate să-l vânez pe O'Connor. Acum însă. Mă întrebam dacă avusesem cu adevărat dreptate şi dacă fiecare decizie pe care o luasem în ultimii câțiva ani fusese corectă. Ce făcusem?

Acest sentiment de absolută dezolare s-a accentuat şi mai rău când am remarcat o cameră video montată pe un trepied, într-un colț al camerei. Nenorociții filmaseră, împreună cu O'Connor, întregul eveniment.

— Ce naiba faci? l-am întrebat pe individul din spatele camerei de filmat.

A zâmbit şi mi-a răspuns:

— Antrenament. Folosim acest film ca să ne antrenăm. Plănuiseră să folosească filmările cu mine în timpul torturii ca să-i învețe şi pe ceilalți polițişti cum să inducă durere şi altora.

Aşa cum am spus, fiecare are punctul său în care clachează, fizic şi psihic, iar acesta era al meu. În acel moment, am renunțat să mai sper.

Poliția mă urmărea cu precauție. Unul dintre ei mi-a spus că îmi vor da o declarație şi eu trebuie să o semnez. Am

spus că voi face tot ce îmi vor cere. S-au uitat unul la altul surprinşi.

Am fost aşezat la o masă. Poliţistul care stătuse în spatele meu cât timp fusesem torturat, se afla acum din nou în spatele meu.

A început să-mi maseze umerii. Îi recunosc atingerea până în ziua de azi.

Mi-a spus că eram foarte rezistent. Cinci ore de tortură era noul record.

Mi-era rău. Totul era un joc pentru ei. Acest om era un nemernic sadic.

După asta a fost adusă aşa zisa mea mărturisire. Conţinea câteva pagini şi era scrisă în întregime în tailandeză.

Mi s-a arătat unde trebuie să semnez şi am semnat. Odată ce mi-am pus numele pe hârtie, lumea mea s-a prăbuşit definitiv.

Ştiam că îmi semnasem sentinţa la închisoare, dar nu-mi păsa. Eram un om terminat fizic, dar mai ales psihic.

Imediat după ce am semnat declaraţia, am fost scos din încăpere şi dus într-o zonă mult mai mare. Am fost aşezat în spatele unei mese cu O'Connor şi câţiva poliţişti. Am stat cu toţii acolo doar pentru un moment. După asta echipele de televiziune au năvălit în încăpere, cu reporterii care îmi puneau întrebări urlând.

Nu ştiam ce se întâmplă. Eram ameţit, fară să-mi fi revenit din trauma prin care trecusem după tortură. Eram confuz.

Nu-mi amintesc ce întrebări mi-au pus sau cine le-a răspuns, îmi amintesc doar de un reporter care a întrebat:

— Tu l-ai omorât?

Am răspuns că nu. Am arătat spre O'Connor şi am spus:

— El mi-a furat banii. Asta e tot ce pot să-mi amintesc. Conferința de presă a durat doar câteva minute, dar a avut efectul dorit. Polițiştii le-au permis fotografilor să facă mai multe poze înainte de a mă lua pe sus.

Am remarcat că încheieturile mâinilor erau tăiate în locul în care cătuşele îmi intraseră în carne. Probabil că acest fapt se petrecuse ca urmare a şocului din timpul electrocutării, dar nu le simțisem şi mai înainte. Întregul meu organism se afla acum în agonie. Mâinile îmi tremurau şi fiecare muşchi şi nerv din organism îmi luase foc.

Nu îmi simțeam mâna dreaptă; era complet amorțită. Am presupus că acolo unde cătuşele îmi perforaseră carnea atinseseră şi vreun nerv. Au trecut trei săptămâni până mi-a revenit sensibilitatea.

Am fost dus apoi într-o cameră şi lăsat acolo de unul singur.

Câteva ore mai târziu, pe la ora 11 noaptea, polițiştii din Chonburi au venit să mă vadă. Au spus că mă vor duce la Chonburi şi că a doua zi or să mă însoțească la locul unde a avut loc bătaia cu Holdsworth.

În decursul aceleiaşi nopți am fost aşezat pe locul din față în maşina poliției şi ne-am îndreptat spre Chonburi. Când am ajuns, trecuse de miezul nopții şi am fost dus în biroul inspectorului şef al poliției din Chonbun.

Inspectorul a cerut câteva sandvişuri şi mi-a dat o cutie cu bere. Şi-a cerut scuze că era doar o bere locală şi a întrebat dacă poliția din Bangkok m-a torturat. Nu aveam încredere în el. Dar eram disperat.

I-am arătat încheieturile mâinilor şi pieptul şi i-am explicat ce mi-au făcut timp de cinci ore.

— Da, poliția turistică din Bangkok este foarte, foarte dură. Dar nu-ți face griji. Eu nu folosesc aceste metode.

Apoi a zâmbit.

S-a prezentat ca fiind Aneke. Vorbea o engleză bună. După aceea m-a dus într-o celulă care găzduia cam 60 de prizonieri thailandezi şi burmezi. Eram singurul european printre ei.

Având dureri şi fiind extenuat, mi-am găsit un loc pe jos şi am încercat să adorm. Nu era simplu, dar eram epuizat şi în cele din urmă am căzut într-un somn adânc. M-am rugat în tăcere în sinea mea când m-am aşezat pe podea. Aş fi făcut orice să fiu acasă cu soţia şi copilul meu, dar acum era prea târziu. Viaţa mea urma să mi se schimbe pentru totdeauna.

A doua zi dimineaţă am fost dus înapoi în biroul lui Aneke. Am fost servit cu cafea şi biscuiţi. Cam după o jumătate de oră au sosit doi bărbaţi.

Aneke a spus că aceşti bărbaţi au ceva de discutat cu mine. Holdsworth, m-a anunţat el, era mort.

▫ *ŞAPTE* ▫

Am fost dus într-o încăpere să mă întâlnesc cu cei doi bărbaţi. Credeam că veneau de la ambasada Irlandei, dar m-am înşelat. Erau îmbrăcaţi în haine civile şi s-au prezentat ca fiind funcţionari de la ambasada Noii Zeelande.

Nu aş fi crezut nimic din ce mi-ar fi spus poliţia, dar aceşti indivizi mi-au confirmat că tocmai au terminat de identificat cadavrul. Holdsworth era cu adevărat mort, iar eu eram acuzat de moartea lui.

Eram împietrit. Semnasem o declaraţie prin care îmi recunoşteam fapta. Acum ei aveau cadavrul. Intrasem în stare de şoc.

Funcţionarii m-au întrebat dacă mă simţeam bine şi dacă puteau face ceva să mă ajute. Singurul lucru la care m-am putut gândi a fost să le cer să sune la ambasada ţării mele.

Situația scăpase acum de sub control. Ştiam că aveam nevoie de ajutor.

I-am întrebat pe cei doi funcționari cum a murit Holdsworth. S-au uitat la mine un moment şi au spus:

— Trebuie să aşteptăm raportul doctorului înainte de a şti cauza morții, dar este clar că domnul Holdsworth a luat parte la o luptă.

— Chiar nu ştiai că era mort? a întrebat inspectorul şef Aneke.

— Cum aş fi putut să ştiu? am răspuns. V-am spus că m-am bătut cu el, dar cu siguranță nu l-am omorât!

— Poate că l-ai lovit prea tare, a spus Aneke.

Vedea că eram înmărmurit. Credeam sincer că era doar un joc pe care O'Connor îl juca cu mine ca să mă bage la închisoare odată cu el. Acum trebuia să cred că Holdsworth fusese cu adevărat ucis. Şi totuşi nu-mi venea să cred că eu eram răspunzător de moartea lui.

Nu avea nici o logică. După ce ne-am bătut, O'Connor s-a folosit de lanterna din maşina lui ca să încerce să-l găsească pe Holdsworth, dar nu am putut să dăm de el.

Am crezut că fugise.

Mi-am rememorat, de mai multe ori, toată scena. Ar fi putut altcineva să-l fi omorât? S-ar fi putut să fie ameţit ori dezorientat şi să fi ieşit în fața unei maşini?

Să fi murit mai târziu din cauza tăieturilor sau din alt motiv? Se poate să-l fi lovit prea puternic, aşa cum a spus Aneke?

Nu mă ajuta cu nimic faptul că nimeni nu putea să-mi spună cum sau de ce murise. Însă, dacă poliția nu ştia cum murise Holdsworth. Cum putea să mă acuze de uciderea lui?

Eram captiv în Bangkok unde totul era posibil.

Ciudat, dar singurul lucru la care mă puteam gândi era O'Connor şi modul cum ni se inversaseră situaţiile în care ne aflam. El fusese cel arestat, iar eu nu. Nici măcar nu avusesem cătuşe. Eu îl arestasem pentru fraudă şi înşelătorie. El trebuia să fie cel care să facă 15 sau 20 de ani de închisoare.

M-am gândit la toate scenariile posibile.

M-am gândit că poate cineva i-a spus, după ce fusese arestat, că Holdsworth era mort. Ori poate că O'Connor a mințit când a spus că nu a putut să-şi vadă garda de corp în lumina lanternei şi dintr-un motiv bizar a ținut acest lucru doar pentru el.

Adevărul era că nimic nu avea logică.

Eram confuz şi speriat pentru prima oară în existența mea de adult. Ştiam că aveam necazuri mari.

Şeful poliției din Chonburi, Aneke, şi-a dat seama de acest lucru. Când funcționarii de la ambasadă au plecat, m-a dus în biroul lui, mi-a spus să iau loc şi să mă relaxez.

Mi-a mai spus că l-a intervievat şi pe O'Connor, însă el îl considera un criminal adevărat şi un mincinos neruşinat. După care mi-a făcut o ofertă. Dacă aveam 300.000 de baht, mă va elibera temporar. În realitate, însemna că vroia să-l plătesc ca să-mi dea drumul să plec. Dacă nu plăteam cauțiunea oficial, îi rămâneau lui banii.

Îmi spunea numai minciuni. I-am răspuns că nu aveam atâția bani. A adăugat că ar trebui să încerc să fac rost de ei. Nici până în ziua de azi nu ştiu dacă profita de situație sau dacă încerca cu adevărat să mă ajute.

Când mi-a făcut semn că pot să plec, mi-a zis să fac de undeva rost de bani. A mai spus că cel mai probabil viața mea depindea de asta.

Am fost dus într-o celulă, în care am fost ținut în următoarele două zile împreună cu alți 60 de prizonieri. Existau doar două celule, una pentru bărbați şi alta pentru femei, şi ambele erau înțesate.

Mi s-a permis să primesc un telefon de la sora mea din Irlanda care a remarcat aproape imediat că nu eram în stare să vorbesc coerent; buzele îmi fuseseră sparte în timpul bătăii cu Holdsworth, iar eu mi le muşcasem în interior pe durata celor cinci ore de tortură.

Sora mea era foarte tulburată şi m-a tot întrebat dacă eram cu adevărat în regulă. Era evident că fusesem bătut.

Si fratele meu mai mic m-a sunat. Nu-i venea să creadă că fusesem acuzat de crimă.

În acest moment a intrat în scenă ambasada Irlandei. M-au sunat ca să-mi spună că vorbiseră în numele meu cu un avocat începusem să mă agăț de speranța că un avocat va distruge complet orice acuzație împotriva mea, dar mi-am dat seama rapid că legea tailandeză e diferită de orice altă lege. Legea conține o mulțime de reguli şi scăpări legale, dar nimeni nu le respectă. Şi prin urmare este o lege a junglei.

L-am sunat pe avocatul pe care mi l-a desemnat ambasada Irlandei şi mi-a zis că ar trebui să fac ceea ce mi-a spus poliția, căci s-ar putea să mă ajute ca să-mi dovedesc inocența. Nu mai auzisem aşa ceva până atunci, dar am acceptat cu strângere de inimă. Am aşteptat încontinuu ca poliția să mă elibereze în orice moment. Bănuiesc că mă convinsesem singur că totul va fi' în regulă, pentru că nu aş fi fost în stare să mă descurc, dacă aş fi început să mă gândesc la ceea ce s-ar fi putut întâmpla.

Câteva ore mai târziu eram condus cu maşina acolo unde polițiştii au spus că a avut loc bătaia. Când am sosit eu, O'Connor se afla deja acolo aşteptând poliția turistică. Arăta bine şi avea un aer imperturbabil.

Printre poliţiştii şi detectivii adunaţi la scena accidentului se aflau şi câteva echipe de filmare şi nişte fotografi. Lucru în totalitate bizar.

Din Bangkok. Mi s-a spus să rezist până când avocatul putea să se întâlnească cu mine.

În acea după amiază poliția turistică din Bangkok şi-a făcut din nou apariția. Acum eram speriat de moarte de ei.

— Am venit să facem un film, a spus unul dintre ei. Tuturor li s-a părut foarte amuzant, dar ştiam că nu glumeau. De fapt vroiau să mă ducă la locul luptei. Au spus că vroiau să le arăt ce se întâmplase.

O'Connor i-a dus cu precizie la zona unde avusese loc bătaia. Când m-am uitat mai îndeaproape, am putut să văd de unde Holdsworth şi cu mine alunecasem de pe stradă pe taluz, în timp ce ne luptam.

Taluzul era mai înalt decât mi-l aminteam, avea cam doi sau trei metri adâncime. La baza lui am văzut o zonă cu iarbă de şase metri, care se turtise acolo unde ne bătusem şi ne rostogolisem.

Toate semnele încăierării noastre se aflau acolo şi câteva fire de iarbă aveau urme de sânge pe ele, dar nu mai mult decât ca atunci când te tai în timp ce te bărbiereşti. Cu siguranță nu exista nici un semn care ar fi putut să indice că cineva fusese ucis.

Căpitanul poliției din Bangkok care supraveghease şedința mea de tortură era cel desemnat să conducă operațiunea de la fața locului.

Mi-a spus unde şi cum să stau. Apoi a strigat: „Motor!” şi au început cu toții să facă fotografii şi să filmeze.

Eram distrus mental şi am decis să mă conformez instrucțiunilor acestora. Încă îmi mai era teamă. Mai mult

ca orice, mă temeam că aş fi putut fi torturat din nou, ori chiar ucis. Această ameninţare era foarte reală.

Stând în picioare la scena luptei, am urmărit cum poliţia îşi punea ultimele amprente asupra conspiraţiei lor.

Am ştiut-o din felul în care acţionau că spuseseră deja presei locale că eu îmi recunoscusem crima şi că mă oferisem voluntar să le arăt cum îl ucisesem de fapt pe Brett Holdsworth.

Când nu mă mişcăm sau nu făceam ce mi se spunea, şeful îmi spunea: „Îţi aminteşti punga de plastic? Fă totul exact aşa cum ţi s-a spus sau te voi duce înapoi la Bangkok!" îmi puteam aminti fragmente şi bucăţi din luptă – un pumn aici, un cap colo, dar mai erau multe aspecte care pur şi simplu nu-mi veneau în minte. Presupun că îmi golisem mintea de ele.

Din această cauză am făcut ce mi s-a spus şi am adoptat, ici şi colo, posturile care mi s-au cerut. Nu vroiam să fiu subiectul unei noi torturi.

La un punct anume am fost întrebat de un ziarist unde se presupunea că fusese ucisă garda de corp. Nu exista pe nicăieri nici o zonă delimitată de politie. Mi s-a spus să tac.

După ce poliţia a făcut fotografiile şi a terminat de filmat scena, am fost dus la celulele secţiei de poliţie din Chonburi.

Dar tocmai când am crezut că situaţia mea se putea înrăutăţi mai mult de atât, am fost scos din celulă şi condus într-o sală de întâlniri, goală.

Am fost lăsat să aştept singur acolo, cu cătuşe la mâini, timp de câteva minute, apoi mi s-au alăturat şeful poliţiei, Aneke, un alt bărbat şi o femeie. Aceştia erau occidentali.

Femeia s-a uitat la mine şi a început să ţipe.

— El este?

— Da, a răspuns Aneke.

Auzind asta, femeia s-a năpustit asupra mea.

— Nenorocitule! Mi-ai omorât fratele! Sper că o să putrezeşti în iad, gunoiule!

Era isterică. Am crezut că o să încerce să-mi sfâşie faţa. Soţul ei a încercat să o calmeze, dar fără nici un rezultat.

Bărbatul era în mod evident supărat şi nu arăta nici el că şi-ar fi ţinut emoţiile sub control. Nu a scos nici un cuvânt, doar m-a privit cu furie.

Îmi amintesc că avea constituţia unui jucător de rugby, iar eu aveam cătuşe la mâini şi stăteam pe scaun chiar lângă fereastra de la etajul doi al clădirii. Mi-am dat seama că puteam să fiu aruncat pe geam şi puteam muri în orice moment. Nu aveam nevoie de nimeni să-mi spună că poliţistul nu va încerca să-l oprească. Dacă eram norocos şi nu mă omorau cioburile de sticlă, atunci ar fi facut-o impactul cu solul.

Femeia s-a calmat în cele din urmă şi a spus:

— Vreau să ştiu de ce!

Acum plângea fără să se poată controla.

Ştiam că nu avea nici un rost să încerc să-i explic totul de la început, aşa că i-am spus doar adevărul.

În primul rând, nu-l omorâsem nici pe fratele ei, nici pe nimeni altcineva. În al doilea rând, fratele ei a încercat să mă omoare. I-am spus că m-am bătut cu fratele ei, dar că de atunci nu l-am mai văzut.

I-am povestit că am fost torturat şi că acum mi s-a spus că Holdsworth fusese omorât.

În fine, i-am mai spus că îmi părea sincer rău pentru pierderea pe care o suferise, dar nu i-am omorât eu fratele.

Femeia s-a uitat la inspectorul şef Aneke şi l-a întrebat:

— Am crezut că aţi spus că a mărturisit? Inspectorul şef Aneke doar a zâmbit.

— Da, a spus el. Aşa mi-a spus poliţia turistică.

Întreaga situaţie mi se părea foarte neplăcută. Era, de asemenea, periculoasă şi umilitoare. Am cerut să fiu dus înapoi în celulă.

Inspectorul şef Aneke i-a spus unui poliţist să mă ducă înapoi în camera unde aştepta poliţia turistică. Mi-au dat nişte documente să le semnez, acuzaţia de crimă a lui O'Connor şi altele.

Nu ştiu cum s-a întâmplat, dar paşaportul lui O'Connor se afla pe masă, aşa că m-am întins şi l-am luat. Acesta nu era paşaportul pe care mi-l arătase O'Connor. Seria era diferită.

Am întrebat poliţiştii dacă verificaseră ca nu cumva să fie un fals.

Cam în această perioadă a venit să mă viziteze soţia mea, Nanglung. Mi-a spus că s-a mutat din casa pe care o închiriasem şi că stătea cu mama ei.

M-a întrebat dacă le-am povestit poliţiştilor despre implicarea fraţilor ei. I-am răspuns că nu, iar ea m-a implorat să nu o fac.

A spus că dacă le menţionam doar numele în faţa poliţiştilor, i-ar fi arestat şi pe ei I-am promis că nu o să pomenesc nimic despre fraţii ei.

În fond, oncum ei chiar nu făcuseră nimic rău. Nu ar fi servit nimănui dacă îi amestecam şi pe ei în această afacere.

Privind retrospectiv acum, era clar că Nanglung nu îşi făcea griji pentru mine. Nu mă iubea: pentru ea căsătoria noastră era una de convenienţă. Ştiam acest lucru, dar ea era singura mea legătură cu lumea exterioară; ea era cea care putea să comunice în numele meu cu lumea din afara închisorii.

La vremea aceea acesta era singurul lucru care conta pentru mine.

Am rămas la secția de poliție încă trei zile. Nu mi s-au mai pus întrebări şi, slavă Domnului, nu am mai fost torturat.

De fapt. Inspectorul şef Aneke m-a tratat foarte bine. Mă lua în fiecare dimineață în biroul lui să bem o cafea, iar în majoritatea după amiezilor şi serilor mă servea cu câte o bere sau două ca să mă ajute să dorm.

Mai târziu am tras concluzia că discuta cu mine doar ca să-şi perfecționeze engleza.

Mi-am petrecut mai bine de două săptămâni în secția de poliție Sinacha din centrul oraşului Chonbun. Deşi condițiile din celule era inumane conform standardelor europene, acestea erau luxoase comparativ cu ceea ce urma să experimentez. În acelaşi an, pe data de 5 august, am fost dus la tribunal fiind suspect de crimă. Iar aici un judecător a decis să mă trimită într-una din cele mai sordide şi mai periculoase închisori de pe pământ.

▫ *OPT* ▫

Sistemul judiciar thailandez e corupt până în măduva oaselor. Criminalii pot scăpa de orice fel de acuzație dacă au cunoştințe în posturile cheie şi suficienți bani. Ca să mă exprim mai simplu, în Thailanda nu există noțiunea de dreptate.

Nu văzusem niciodată interiorul unei săli de tribunal din Tailanda. Corupția inofensivă a funcționarilor din guvern era larg răspândită, dar nu aveam habar că o asemenea criminalitate şi corupție era endemică.

Poliția din Chonburi m-a transportat la tribunal în spatele unei camionete. Când am sosit la tribunal, am fost escortat într-o încăpere mică unde am fost percheziționat.

Unul dintre gardieni mi-a spus să-mi scot pantofii şi şosetele. M-am uitat la podea. Băltea de apă, căci singura toaletă a clădirii fusese inundată. Peste tot se aflau resturi de mâncare, excremente şi gunoaie. Şi vroiau să merg desculţ prin ele.

După ce am primit o lovitură scurtă în coaste cu un baston, am hotărât că era mai sigur să urmez ordinele şi să-mi scot pantofii şi şosetele. Era dezgustător.

Odată intrat în celulă am remarcat că toată lumea avea legate de picioare lanţuri ruginite. Am văzut trei străini stând jos într-un colţ îndepărtat, izolaţi de puşcăriaşii thailandezi. M-am îndreptat spre ei şi m-am prezentat. Cel puţin aceştia probabil vorbeau engleză. Unul dintre prizonieri s-a prezentat ca fiind Bruno.

— Care-i povestea fiarelor de la picioare? am întrebat eu.

— Obişnuişte-te cu ele. De câte ori mergi la tribunal trebuie să le porţi.

Bruno mi-a spus că se afla la închisoare de mai bine de doi ani, aşa că am bănuit că era familiarizat cu sistemul.

Am observat că vreo câţiva puşcăriaşi thailandezi aveau lanţuri noi şi strălucitoare, aşa că l-am întrebat pe Bruno de ce aceştia nu poartă fiare ruginite ca toţi ceilalţi.

Bruno a râs şi mi-a explicat că indivizii cu lanţuri noi erau acuzaţi de crimă. Mi-a spus că suspecţii de crimă trebuie să poarte lanţuri de picioare 24 de ore pe zi, până când li se va termina procesul.

Apoi m-a întrebat de ce fusesem acuzat.

— Crimă, am suspinat.

— Nu-ţi face griji, mi-a răspuns. O să ţi le scoată imediat ce se va sfârşi procesul.

— Cât va dura? am întrebat.

— Cam patru sau cinci ani, mi-a răspuns Bruno fără nici un ocoliş.

Nu credeam nici un cuvânt din ce îmi spusese. Am crezut că vroia doar să mă intimideze. L-am mai întrebat câte ceva despre tribunal şi închisoare, dar nu am crezut nimic din ce mi-a răspuns.

În cele din urmă numele meu a fost rostit şi m-am alăturat unui grup de vreo 20 de puşcăriaşi. Am mărşăluit desculţ afară din celulă până la sala de tribunal de la primul etaj.

A intrat un grefier, a strigat numele fiecărui individ şi apoi a spus:

— Rămâneţi în custodie timp de 12 zile.

Asta a fost tot. Nu era nici un judecător prezent, fară să fim reţinuţi preventiv şi fără un avocat al apărării.

Înlănţuit, încă rănit şi suferind de pe urma şocului, mi s-a spus ulterior să semnez nişte hârtii, după care am mărşăluit înapoi în celulă.

Documentele erau redactate în tailandeză, limbă pe care nu o ştiam. Deşi nu ştiam ce semnasem, eram conştient că, dacă nu o făceam, aş fi fost din nou bătut.

După ce am coborât în celulă, am aşteptat cinci ore până când toate audierile din sala de tribunal de la etaj s-au terminat. Autobuzul a venit să ne ducă la închisoarea Chonburi.

Situaţia era următoarea: până la urmă mergeam la puşcărie.

Privesc în urmă şi-mi amintesc că mi-am spus că va apărea cineva şi o să mă elibereze. Toată afacerea era o neînţelegere. În mod inconştient încercam să mă conving că voi fi salvat.

Până la urmă, aveam nevoie să cred în ceva. Fusesem torturat, semnasem mărturisirea unei crime pe care nu o

înfăptuisem, iar acum depindeam de mila unui sistem judiciar condus de criminali.

În timp ce aşteptam aşezat în linie, în mizerie, ca să mă îmbarc în autobuz, îmi amintesc că m-am gândit la familia mea din Irlanda şi la această situație de coşmar. Scena mi-a amintit de documentarele pe care le văzusem despre lagărele de concentrare din al doilea război monndial.

Când individul din fața mea s-a ridicat, eu l-am urmat şi am primit un număr la ieşirea din celulă. Autobuzul închisorii fusese conceput să transporte un maximum de 50 de persoane şi avea un singur rând de băncuțe de lemn pe fiecare parte, iar în mijloc, spațiul gol unde stăteai în picioare.

În acea zi gardienii au bătut, au împins şi au târât în vehicul cel puțin 120 de puşcăriaşi. Nu mai avusesem niciodată de-a face cu o asemenea situație.

Eram imobilizat între 120 de trupuri mirositoare. Cineva mă călca pe picioare, cotul altcuiva mă împungea în spinare, în timp ce umărul altuia era blocat în gâtul meu.

Abia puteam să mă mişc. Autobuzul nu avea geamuri la ferestre, ci doar gratii şi o împletitură din sârmă. Căldura era sufocantă.

Eram tratați ca nişte animale. Şoferului nu-i păsa absolut deloc de încărcătura lui umană. Conducea cu viteză şi deseori frâna cu putere ca să ia colțul. Acest lucru făcea ca pasagerii să se năpustească potop înainte, ciocnindu-se unii de alții.

Nu puteai să te prăbuşeşti căci pur şi simplu nu aveai unde să cazi. Eram înghesuiți unii într-alții şi ne susțineam reciproc.

Îmi amintesc exact când am intrat în puşcărie. Am fost descărcați într-o curte deschisă cam de 20 de metri pătrați. Aici a început veritabila brutalitate.

Încătuşați şi înlănțuiți am fost dați jos din autobuz. Puşcăriaşii sezonieri au fost aliniați în rânduri. Cu mine erau cam 15 puşcăriaşi noi şi am fost aliniați separat.

Toți prizonierii şi-au scos cămăşile şi şi-au descheiat elasticul de la pantaloni. Nu ştiam ce trebuie să fac, aşa că m-am luat după ceilalți.

Încercam să rămân în viață şi să mă adaptez. Eram convins că voi fi ucis dacă nu mă conformam.

Gardienii erau toți foşti soldați paraşutişti. Arătau ca militarii adevărați. Purtau uniforme, completate cu însemne militare aripi de paraşutişti –, embleme de campanie şi bocanci de luptă, dotați cu bastoane grele de lemn, de 4,5 sau 5,5 centimetri grosime şi cam 60 de centimetri lungime.

Toată lumea îi trata ca pe nişte comandanți. În acea zi şase dintre ei erau însărcinați să răspundă de noi.

Unii dintre gardieni erau îmbrăcați cu ceea ce părea a fi uniforme ale unităților de pază şi securitate, dar cu pantaloni scurți, în loc de pantaloni lungi. Şi aceştia aveau bastoane.

Voi descoperi în timp că aceşti gardieni erau tutorii noştri sau „cămăşile albastre”. Erau şi ei puşcăriaşi, dar jucau rolul de gardieni novici.

Erau nişte caractere infecte şi, după modul cum arătau, erau capabili de orice.

Un gardian a trecut printre rândurile de puşcăriaşi, oprindu-se la fiecare şi forțându-l să deschidă gura şi să scoată limba afară. Acest gardian examina cu atenție gura fiecăruia ca să se asigure că nu a ascuns nimic înăuntru.

Apoi fiecare puşcăriaş a fost forţat să-şi lase pantalonii să cadă la pământ şi să rămână gol. Gardianul ne-a forţat pe fiecare să ne ridicăm penisurile şi testiculele, după care ne trăgea înapoi prepuţul.

Ceea ce părea a fi un ritual al umilinţei nu se oprea aici. După asta ne punea să ne întoarcem pe loc, să ne aplecăm şi ne desfăceam fundul pentru ca un alt gardian să ne caute în anus. Fiecare puşcăriaş trecea prin această experienţă cât timp gardianul se plimba de-a lungul şirului.

Cel ce nu se mişca rapid era bătut.

Gardienii îi urau pe puşcăriaşi. Felul în care se mişcau printre noi avea ceva sinistru. La început nu mi-am dat seama despre ce era vorba, dar sentimentul exista.

Nu priveau niciodată prizonierii în ochi şi nu le vorbeau: nu aş putea să-i descriu altfel decât ca fiind inumani.

Cu timpul am descoperit că îşi făcuseră un scop din ritualul prin care, cu fiecare ocazie care li se oferea, degradau un mic număr de puşcăriaşi, doar ca să ne ţină sub control. În acea zi au ales doi sau trei puşcăriaşi din fiecare rând şi li s-a spus să stea de o parte, fără nici un motiv evident.

Noii puşcăriaşi erau ultimul grup care făcea subiectul calvarului din acea zi. Ni s-a spus să ne dezbrăcăm chiar acolo şi să ne punem hainele morman în faţa noastră. Am facut ce mi s-a spus.

Un tutore a venit şi ne-a percheziţionat hainele şi bunurile private. Nu ni se permitea să purtăm pantaloni lungi sau blugi, aşa că pantalonii mei au fost tăiaţi şi făcuţi scurţi. Gardienii începători ne-au luat şi bijuteriile şi ceasurile.

Mi-am dat seama rapid că dacă unui comandant i-ar fi plăcut un ceas, pur şi simplu îl lua. Acelaşi lucru s-ar fi întâmplat şi în cazul unui inel.

Cum stăteam acolo în picioare, un individ a fost suficient de prost încât să protesteze când un comandant a ales din grămadă un anume ceas scump, care arăta a fi fost din aur. Individul a spus că era un cadou de la mama lui; pur şi simplu nu ar fi suportat să rămână fară el.

Comandantul s-a uitat la el, a aruncat ceasul de pământ şi l-a zdrobit cu călcâiul cizmei sale de campanie. Dacă nu putea să-l aibă el, atunci nici altcineva nu avea dreptul să-l deţină.

Unul câte unul, am defilat goi în faţa unui comandant aşezat pe un scaun. Acesta era şeful. Ne-a întrebat de ce eram acuzaţi. Am răspuns pe rând. Apoi a arătat cu bastonul către organele noastre genitale.

Ne-am ridicat penisurile şi testiculele, ne-am tras prepuţul înapoi, ne-am întor's, ne-am aplecat înainte şi ne-a verificat zonele rectale. Era umilitor.

Ceilalţi prizonieri stăteau în picioare şi râdeau de ruşinea şi stânjeneala noastră. Peste 100 de oameni râdeau de noi, făcând şi mai neplăcută această experienţă şocantă şi dezgustătoare.

Supliciul încă nu se terminase. Am fost ales împreună cu alţi doi bărbaţi din cei 15 noi puşcăriaşi şi am fost trimişi să ne aşezăm alături de cei pe care îi selecţionase mai devreme. Eram printre puţinii aleşi.

În timp ce stăteam acolo, în picioare, dezbrăcat, a venit un gardian novice cu o găleată de apă şi cu o bucată de săpun. Ne-a spus să ne spălăm fundurile, iar el şi-a pus o mănuşă de cauciuc.

Primul din rând s-a supus fără să pună nici o întrebare; şi-a săpunit fundul şi s-a aplecat. Gardianul novice a introdus două sau trei degete în anusul puşcăriaşului.

După câteva secunde şi-a scos degetele afară, şi-a clătit mâna în găleată şi a trecut la următorul individ, iar apoi la următorul. Eram cam al cincisprezecelea din rând.

Când a ajuns la mine, gardianul novice mi-a zis:

— Hei, străinule. Tu urmezi. L-am înjurat.

Comandantul, fost militar, a venit calm spre mine.

— Ce ai spus?

I-am spus că nu îi voi permite nimănui să mă percheziționeze în interior. I-am mai zis că nu-mi păsa ce au făcut ceilalți: nimeni nu o să-şi bage degetele în fundul meu. Imediat ce am deschis gura am început să intru în panică. M-am temut că voi fi violat, sau chiar mai rău.

Încercând cu disperare să mă gândesc la un mod de a da înapoi, am argumentat că gardianul novice folosise aceeaşi mănuşă pentru toți puşcăriaşii şi doar îşi clătise mâna în apă. Am adăugat că riscul de a fi infestat cu SIDA era mai mult decât eram în stare să accept.

I-am spus comandantului că dacă vroia să-mi verifice rectul nu-l puteam opri, dar l-am întrebat dacă această operațiune o putea îndeplini un doctor.

Ştiam că voi fi bătut pentru insubordonare, însă mă decisesem să nu-i fac viața uşoară. Am momente în care bravez, ori sunt fraier, iar în acel moment nu-mi păsa dacă o să fiu bătut sau o să fiu împuşcat.

Comandantul a zâmbit, m-a lovit cu putere în stomac şi a plecat.

Am fost surprins şi mai mult decât uşurat. Gardianul a trecut mai departe şi şi-a îndeplinit instrucțiunile revoltătoare. Toți ceilalți s-au supus fără să obiecteze, dar eu am reuşit să scap de percheziția internă.

▫ *NOUĂ* ▫

Puşcăriaşii au fost număraţi şi conduşi în celule. Dintre noii prizonieri eu eram singurul acuzat de crimă, aşa că am fost dus la galeră.

Doi comandanţi şi patru gardieni m-au escortat într-o încăpere mică situată la subsolul inchisorii. Galera era un loc care semăna cu cele din evul mediu.

M-au obligat să stau pe un scaun în faţa unei nicovale. „Fierarul", şi el tot un puşcăriaş, a ales cu grijă un set de lanţuri cu inele pentru gleznă. Cântăreau cam 4 kilograme şi erau murdare şi ruginite din cauza trecerii timpului.

Doi gardieni m-au ţintuit pe un scaun, în timp ce alţi doi mi-au ridicat piciorul şi l-au pus pe nicovală. Fierarul a trecut inelul peste piciorul meu şi l-a închis cu o lovitură de ciocan. Eram brutalizat precum un animal sălbatic.

Acum eram pus şi în lanţuri Cred că această experienţă m-a afectat mai mult decât oricare alta. Mă simţeam ca un sclav; eram copleşit de un sentiment de o extraordinară dezolare şi disperare.

Am refuzat să ţin de lanţuri şi să merg. Imi tot spuneam că nu eram un animal nenorocit şi că nu o să accept să fiu pus în lanţuri! în realitate, lanţurile reprezentau sfârşitul vieţii mele aşa cum o ştiam eu. Nu îmi pierdusem numai libertatea, dar şi încrederea în mine. Aţi putea spune că lanţurile reprezentau cea mai puternică spaimă a mea interioară. De fapt spaima era atât de vie, încât nu suportam să ating lanţurile şi nici măcar să mă uit la ele. Mergeam târşindu-mi picioarele, tărând lanţurile în urma mea, pentru că refuzam să accept că fusesem încătuşat.

După ce mi s-au pus lanţurile, am fost escortat într-o celulă pe care o foloseau pentru a-i ţine închişi pe cei care se întorceau de la tribunal.

Celula era înțesată, însă gardianul a deschis uşa şi m-a împins cu forță înăuntru. Stăteam acolo disperat, fără să ştiu ce să fac, până când şeful celulei a venit la mine.

Vorbea o engleză elementară.

— Care e numele tău? Câți ani? Caz de omor? Răspunsul la ultima întrebare era evident – eram în lanțuri. Acest om mi-a arătat un pic de bunătate în ceea ce am considerat a fi cea mai neagră oră a existenței mele.

— Tu dormi aici, în regulă, prietene? Mi-a arătat un spațiu gol, pe jos.

Nu existau paturi, saltele sau pături. Exista doar o podea rece, dură, din ciment.

În celulă erau peste 100 de puşcăriaşi thailandezi şi toți dormeau umăr lângă umăr. Unii erau suficient de norocoşi căci aveau pături pe care dormeau, dar marea majoritate stătea întinsă pe ciment.

Deşi celula devenise un fel de refugiu, situația era în continuare extrem de sordidă.

Existau trei toalete deschise care erau doar nişte găuri în pământ şi un vas din lut uriaş plin cu apă pentru băut şi pentru curățat toaletele. Nu exista hârtie igienică. Puşcăriaşii se ştergeau cu mâna, apoi se spălau în vasul de lut.

Unul dintre prietenii mei îmi adusese o carte când mă aflam la secția de poliție. Îmi amintesc că era scrisă de Wilbur Smith şi se numea *Căderea unei vrăbii.* Am folosit-o în loc de pernă.

În prima noapte nu am dormit. Senzația lanțurilor agățate de mine a făcut dificil să mă relaxez sau să găsesc o poziție confortabilă ca să mă odihnesc. Ceea ce mă supăra era faptul că lanțurile nu serveau altui scop decât celui de a te

degrada moral. Puşcăriaşii aveau sentimentul unei detenții absolute şi a unei învingeri totale.

Am stat treaz toată noaptea, gândindu-mă la tot ceea ce mi s-a întâmplat. Am plâns încercând să adorm. Mă temeam de ororile care mă vor aştepta dimineața.

Dar mi-am şi promis că voi supraviețui, indiferent de ceea ce ar fi trebuit să fac pentru asta. Văzusem pragul de jos care îmi oferea două opțiuni. Puteam fie să îmi pun capăt zilelor, fie să rămân în viață şi să încerc să îmi apăr libertatea.

A doua zi de dimineață am fost dus să mă întâlnesc cu directorul închisorii. Vorbea numai tailandeză, aşa că un puşcăriaş pakistanez, pe nume Ali, a fost chemat să facă pe translatorul.

Directorul mi-a pus întrebări în legătură cu cazul meu. I-am explicat cât de bine am putut ceea ce se întâmplase.

Prima întrebare pe care mi-a pus-o noul meu şef a fost:

— De ce nu ai plătit?

De fapt, toți puşcăriaşii thailandezi, gardienii şi avocații mă vor întreba acest lucru în viitor.

— Dacă ai fi dat mită, nu te-ai fi aflat aici. E acelaşi lucru, a spus el. Poliția o numeşte cauțiune, dar tot mită este. Banii merg direct în buzunarele polițiştilor. E mai bine să dai mită! Acum va trebui să-l mituieşti şi pe procuror, poate chiar cu jumătate de milion de baht. Dacă nu dai bani, o să pierzi.

În Thailanda mituirea poliției nu este o opțiune, este o aşteptare.

După interviul cu directorul închisorii, Ali mi-a arătat împrejurimile – nu că ar fi fost prea multe de văzut.

Spiritul caracteristic din Chonburi se rezuma la degradarea şi păstrarea puşcăriaşilor închişi. Toaletele erau primitive şi căzute în paragină.

Exista un bloc de zece toalete în aer liber care erau folosite de către 2.000 de prizonieri. Zona duşurilor era încercuită cu sârmă ghimpată. Cu toate acestea duşurile nu arătau deloc a duşuri. Ele constau în troace mari, pline cu apă, apă pe care o scoteai cu un castron ca să te speli.

Ali mi-a spus că puşcăriaşilor li se permitea să folosească doar cinci castroane de apă de fiecare. Când gardienii fluierau în semn de terminare a băii, era posibil să fi apucat să foloseşti doar un castron de apă. Dacă încercai să mai iei unul, ori dacă îţi expirase timpul, te băteau cu o bâtă.

După aceea Ali m-a dus la magazinul închisorii unde comandanţii, foşti militari, vindeau mâncare, şi în final la cantina unde se presupunea că puşcăriaşii trebuie să mănânce.

Mi-a spus că în fiecare zi felul principal era orez roşu, distribuit cu o lopată dintr-un butoi mare, şi o supă condimentată din oase de peşte, fară nici o urmă de carne de peşte. M-am apropiat suficient cât să-i simt mirosul şi ăsta a fost singurul lucru pe care am îndrăznit să-l fac.

Ali mi-a povestit că puşcăriaşii thailandezi lucrau cu toţii în fabricile închisorii, de la opt dimineaţa până la opt seara, cu o oră pauză pentru masa de prânz. Majoritatea fabricilor funcţionau după principiul liniilor de asamblare unde se confecţionau umbrele, flori de plastic şi pungi de hârtie. Mai exista şi o făbricuţă unde se prelucra lemnul şi se asambla mobilă.

Ali mi-a explicat că fiecărui puşcăriaş i se dădea o normă pe care trebuia să o îndeplinească; de exemplu, 20 de umbrele sau 50 de flori de plastic pe oră. Dacă puşcăriaşul nu reuşea să-şi îndeplinească norma, era bătut de gardieni, aşa că majoritatea îi ^plăteau pe colegii de celulă mai experimentaţi ca să le dea câteva ^produse din norma lor.

Sau, aşa cum a subliniat Ali, puşcăriaşii puteau mitui un gardian în fiecare lună ca să-i lase în pace. Banii îşi spuneau cuvântul.

Ideea şi principiul de a-i pune pe puşcăriaşi să muncească, de a-i ține ocupați, consta în a le oferi un mic venit astfel încât să se poată întreține singuri.

Unele dintre fabricile din Chonburi erau sponsorizate de guvern, majoritatea producând bunuri de calitate superioară sau obiecte de artă.

Am aflat că puşcăriaşii care lucrau în aceste fabrici erau plătiți cu 500 de baht pe lună – nu era o sumă mare, dar era suficient cât să-ți cumperi câte ceva din ceea ce aveai nevoie.

Celelalte fabrici, totuşi, erau controlate de către închisoare. O persoană fizică sau o companie plătea închisoarea pentru a folosi una dintre fabrici, ca şi pe puşcăriaşii acesteia. Fără nici o altă discuție asta era muncă de sclav în formă brută. Comandantul care răspundea de fabrică lua un comision din tot ceea ce producea fabrica sa. Salariul pe care-l primeai pentru munca depusă în fabrică era între 10 şi 20 de baht pe lună. Adică aproximativ 80 de cenți.

Banii de salarii erau plătiți închisorii, dar Ali m-a informat că gardienii şi foştii militari furau mare parte din ei şi şi-i împărțeau între ei. Iar pentru muncitorii sclavi nu mai rămânea decât un câştig minim. Eram uluit; nu-mi venea să cred ce auzeam. Dar ajuns în acest punct am primit, în cele din urmă, şi nişte veşti bune. Ali mi-a spus că străinii nu munceau şi nu pentru că nu ar fi trebuit, ci pentru că refuzau. Şoptindu-mi la ureche, m-a sfătuit să nu fiu de acord, sub nici o formă, să lucrez. Mi-a spus că în fabrici nu existau nici cele mai elementare reguli de protecție a muncii. Nu existau salopete sau şorțuri, iar în majoritatea fabricilor

nu existau nici măcar băncuțe şi mese pe care să lucrezi. Toată lumea stătea şi lucra pe jos.

Aşa că toți străinii au refuzat să lucreze şi stăteau în cantină toată ziua sau pur şi simplu se plimbau prin curtea închisorii. Şi eu trebuia să fac la fel. Am fost de acord cu asta.

Regimul din închisoare se baza pe principiul că puşcăriaşii trebuie să fie tratați ca animalele. Regulile din închisoare nu aveau sens pentru nimeni.

Pe măsură ce am început să văd cum era viața înăuntru. Ali mi-a spus că sportul este singurul lucru permis după orele de muncă.

Dar străinilor nu li se permitea nici măcar să ridice greutăți. Gardienii închisorii au pretins că eram deja prea bine dezvoltați şi că nu doreau să devenim şi mai solizi sau mai puternici.

Puşcăriaşilor thailandezi, pe de altă parte, li se permitea să tragă de fiare toată ziua, dacă vroiau.

Întotdeauna m-am considerat o persoană destupată la minte şi deschisă la tot ce e nou. La urma urmei, călătorisem mult, aşa că am crezut că văzusem mare parte din ceea ce poate oferi natura umană.

Dar în acea zi am început să îmi dau seama că într-o închisoare tailandeză, toate standardele şi regulile elementare de comportament sunt aruncate pe geam, fără să se țină cont de ele.

Seara, când am fost închis în celula mea, am ajuns treptat la concluzia că fusesem băgat la închisoare cu un grup de animale.

După câteva zile, confrații mei, puşcăriaşii, au început să-mi producă silă. Se scobeau în nas în timp ce vorbeau unii cu alții. Unul dintre ei şi-a băgat toate degetele de la mână în

nas ca să se scobească, până când în cele din urmă a scos bucățica de mucus pe care o vroia, apoi a mâncat-o şi toate astea pe durata unei discuții față în față cu prietenii lui.

Era oripilant şi mi-a întors stomacul pe dos.

În celulă, puşcăriaşii se aşezau deseori lângă mine şi-şi suflau nasul ori îşi storceau coşurile. Repetau această scenă şi în cantină unde întindeau infecția din coşuri pe masă ori pe scaun. Asta era şi mai rău.

În timpul primei săptămâni, i-am văzut pe câțiva dintre puşcăriaşi aşezându-se şi, în văzul tuturor, îşi scoteau penisurile şi le comparau, se căutau de păduchi în părul pubian, apoi îşi miroseau degetele. Am văzut un bărbat care se scărpina la subraț cu lingura, apoi s-a scărpinat şi la fund cu ea înainte de a o folosi ca să-şi mănânce prânzul.

Am mai observat, de asemenea, cum puşcăriaşii făceau schimb de scuipat cu iubiții lor fără să le pese de nimeni şi de nimic în lumea asta. Obişnuiau să-şi sufle nasul direct pe jos. Totul semăna cu ceva ce ținea de infern.

Este incredibil câtă cantitate de mucus poate ieşi din nasul unei persoane. Acelaşi lucru e valabil şi pentru scuipat. Nu puteai să păşeşti în celulă fară să calci în mucii sau flegmele cuiva. Nu aveau nici o urmă de respect pentru ceilalți.

Tot în prima săptămână îmi amintesc că stăteam în picioare la troaca plină cu apă încercând să-mi fac un duş. Câteva minute mai târziu, am remarcat că bărbatul vecin cu mine urina pe picioarele mele. Nu exista noțiunea de igienă, iar pentru hoți onoarea nu conta.

Mi-am dat seama rapid că în Chonburi domnea legea junglei. De exemplu, la duş interveneau bătăile. Oamenii se împingeau şi se băteau fără sens pentru o cană de apă. Gardienii nu interveneau niciodată pentru că bătăile erau considerate o formă de distracție.

Atmosfera m-a trimis într-o spirală a depresiei. Aveam probleme cu absolut tot ceea ce mă privea personal. Am început să slăbesc pentru că nu reuşeam să găsesc mâncare comestibilă în incinta închisorii.

Cealaltă problemă era legată de mersul la toaletă. Nu existau toalete la care să tragi apa. Aşa cum am spus, toaletele constau într-o gaură în pământ pe care nu o golea nimeni. Fecalele intraseră în descompunere, iar mirosul era dezgustător.

Mă abtineam să merg la toaletă cât de mult posibil, dar la două zile după ce am sosit la puşcărie mi-am dat seama că trebuie să trec şi peste acest hop. Prima oară când am încercat să mă uşurez, am vomitat.

În cele din urmă, am încercat să merg din nou, iar un alt puşcăriaş a venit după mine.

— Ai o ţigară, prietene?

În scurt timp am aflat că, din anumite motive, puşcăriaşilor thailandezi le place să stea prin preajmă, să mănânce şi chiar să joace şah fix în faţa altor puşcăriaşi care încearcă să folosească toaletele.

De data aceea a trebuit să mă opresc. Am încercat să mă uşurez în ziua următoare, dar nu am putut. Aţi încercat vreodată să folosiţi o toaletă cu o cameră plină de oameni care vă privesc? Eu cu siguranţă nu am putut.

Am descoperit rapid că decenţa şi demnitatea erau cuvinte murdare în Chonburi. Nici măcar nu se pretindeau asemenea calităţi, căci nu ar fi avut nici un rost.

Nimic din ceea ce trăisem nu mă pregătise pentru viaţa din interiorul unei închisori tailandeze. Era iadul pe pământ.

Sentimentele de frustrare şi disperare pe care le simţeam erau copleşitoare. Era imposibil să evit depresia, mai ales că eram ţinut în lanturi ca un animal. 24 de ore pe zi în acele

prime zile de închisoare m-am concentrat asupra propriei persoane şi tot ceea ce ţinea de mine. Eram obsedat de lanţuri. Le târâm după mine, atârnându-mi între picioare, şi acesta era felul meu de a mă razvrăti împotriva sistemului. Era modul meu de a protesta.

Dar după câteva zile, nici să merg nu mai puteam. De fiecare dată când încercam să mă mişc, mă tot împiedicam de ele. Dar tot am refuzat să le ţin în mână. Ca să nu le mai târşesc după mine.

Pe măsură ce zilele treceau, eram şi mai deprimat. Plângeam noaptea în secret şi mă înecam în propria-mi suferinţă. Nu întrevedeam nici o variantă de scăpare şi am cochetat cu ideea de sinucidere.

Lanţurile deveniseră obsesia mea. Păreau să-mi afecteze fiecare aspect al vieţii. Nu mă puteam spăla cum trebuie cu ele *pe* mine. Îmi era imposibil să-mi dau pantalonii jos. Aşa că făceam duş păstrându-i pe mine. După care mă plimbam ori stăteam la soare până când se uscau.

Lanţurile fuseseră murdare când au fost închise în jurul gleznelor mele. Dar după câteva zile de făcut duş cu ele pe mine, târându-le după mine, se împuţiseră. Acest fapt s-a adăugat la starea mea de disperare.

Apoi cineva mi-a arătat puţină bunătate umană.

Unul dintre prizonierii străini, Ştefan din Germania, a venit să vorbească cu mine. Ştefan stătuse în lanţuri mai bine de trei ani. El mi-a explicat că ar fi mai bine să mă obişnuiesc cu ele M-a încurajat să mă adun şi să mă mobilizez.

Mi-a explicat cum stau lucrurile. Lanţurile nu imi vor fi scoase, fie că îmi plăcea, fie că nu, până când nu voi fi condamnat. Dacă mă opuneam, cazul meu ar fi durat cel putin cinci ani. Şi dacă eram condamnat la 30 de ani de închisoare, sau chiar mai mult. Nu puneau deloc la socoteală şi anii dinaintea emiteri sentinţei.

Mai mult de 30 de ani? în acel moment nu am putut contempla ideea de a-mi petrece restul vieții în Chonburi. Era prea mult pentru mine.

Ştefan mi-a arătat cum să-mi schimb pantalonii cu lanțurile pe mine şi cum să le frec şi să le curăț ca să evit infecțiile de la praf şi rugină. Acum eram dedicat menținerii lanțurilor fără urmă de mizerie pe ele. Lanțurile erau confecționate dintr-un oțel mai moale, aşa că rugina se forma pe ele în fiecare zi. Mi-a luat cam şase luni de zile, timp în care le-am frecat zilnic, că să le fac cu adevărat curate. Nu aveam nici un burete special de curățare, ci doar săpun, după care le frecam cu cotul, dar nu m-am lăsat şi lanțurile au putut fi, în cele din urmă, purtabile.

Din moment ce am realizat că nimeni nu va veni să mă salveze, am început să mă împac cu situația mea. În acea perioadă îmi pierdusem toată speranța. Dintr-o varietate de motive, familia mea nu era în stare să mă ajute în vreun fel concret.

Singura mea speranță era că dreptatea va izbândi la tribunal. Pornind de la această idee am hotărât să mă concentrez ca să-mi pregătesc o apărare solidă pentru procesul meu.

După 12 zile am fost dus la tribunal. În primele câteva zile petrecute în interiorul închisorii sordide, am sperat şi m-am rugat ca tribunalele tailandeze să devină printr-o minune salvarea mea. Dar chiar şi experiența deplasării la tribunal a fost învăluită în brutalitate şi lipsă de demnitate.

Când a venit ziua, am fost forțat să port hainele maronii de puşcăriaş – cămaşă şi pantaloni scurți maro, fără lenjerie şi, desigur, fără şosete şi pantofi.

Am fost urcat într-un autobuz cu alți zeci de oameni şi duşi la tribunal. Mă aşteptam pe jumătate să-mi dea jos lanțurile

înainte de a intra în sala de tribunal: m-am gândit că lanțurile îmi vor prejudicia cazul. Dar m-am înşelat.

Am mărşăluit prin tribunal ca să descoperim, încă o dată, că nu exista nici un judecător, nici un procuror şi nici un avocat. Exista doar un grefier şi polițişti. Nu a existat nici o audiere.

Grefierul a strigat cele 20 de nume şi a spus: „12 zile".

Si asta a fost tot. Întregul proces nu a durat mai mult de cinci minute.

Din nou am fost înghesuiți ca sardelele în autobuz; am fost perchiziționați la pielea goală de gardienii sadici; i-am privit pe noii puşcăriaşi cum au fost umihți şi ei; am alergat spre spălătorie ca să facem un duş rapid şi ne-am grăbit înapoi spre celule ca să fim numărați şi încuiați pe timpul nopții.

Voi trece prin exact şapte alte asemenea proceduri înainte de a fi acuzat formal. Poliția a avut 84 de zile la dispoziție ca să-şi termine investigațiile. După acest interval trebuie fie să te acuze, fie să-ți dea drumul. În cele din urmă am descoperit că nici un judecător sau procuror nu se deranjează să apară la tribunal înainte ca cele 84 de zile să expire.

M-am convins singur că voi fi eliberat după cele 84 de zile petrecute în închisoare pentru că nu primisem nici un act legal şi nici nu mi se adusese la cunoştință că ar exista vreo plângere împotriva mea.

Am discutat cu noii mei prieteni despre ce voi face când voi fi eliberat. Niciunul nu m-a contrazis pentru că eram într-o stare de spirit mai bună. Noțiunea de libertate mă scosese din starea de disperare.

Am fost dus la tribunal la fiecare 12 zile şi nu s-a întâmplat nimic. Am interpretat acest lucru ca pe un semn bun.

Când perioada celor 84 de zile a trecut, am fost dus la tribunal, ca de obicei, împreună cu ceilalți puşcăriaşi. Eram sigur că asta era ziua în care mă vor pune în libertate. Psihicul meu se îmbunătățise vizibil. Eram într-o formă bună.

După ce m-am conformat diferitelor metode de securitate de la tribunal am fost dus în fața unui alt grefier. El mi-a spus să semnez pentru încă alte 12 zile. Nu-mi venea să cred; mă simțeam ca un idiot. M-am abținut să nu plâng şi mi-am promis ca niciodată să nu mă mai amăgesc singur în aşa hal.

Nu puteam face nimic. Mă tot întrebam ce se întâmplase. Imediat ce am fost băgați în autobuz, pentru a fi transportați înapoi la închisoare, un gardian polițist de la tribunal a venit la mine.

— Tu Colin Martin?, a întrebat acesta.

— Da. Eu sunt Colin Martin.

— Ăsta e pentru tine.

Mi-a înmânat trei foi de hârtie şi a plecat. La început m-am gândit că-mi dăduse sentința de eliberare sau vreo hotărâre judecătorească. Dar gardienii au insistat să urc în autobuz şi să mă întorc la închisoare. Aveam grijă de hârtii ca de ochii din cap.

În timpul percheziției în pielea goală de la poarta închisorii, unul dintre gardieni a văzut hârtiile care zăceau pe pământ la picioarele mele, în timp ce eu stăteam în picioare dezbrăcat.

M-a întrebat ce era cu ele.

— Nu ştiu, i-am răspuns. Sunt în tailandeză.

A întins mâna, aşa că le-am ridicat de jos şi i le-am dat lui. Mi-a spus că era acuzația mea. Tocmai fusesem acuzat de crimă de gradul întâi.

▫ *ZECE* ▫

în momentul în care am fost acuzat de crimă, m-am împăcat cu situația în care mă aflam. M-am mobilizat cât de mult am putut. Presupun că în adâncul sufletului meu am ştiut tot timpul că eram captiv şi că nu voi fi eliberat aşa repede. În această privință, cea mai importantă lecție pe care am învățat-o a fost aceea că nu puteam să supraviețuiesc fără bani.

În închisoare nu ni se punea nimic la dispoziție şi nimic nu era gratis. Mâncarea pe care o dădeau prizonierilor era necomestibilă. Pentru a rămâne în viață, trebuia să-mi cumpăr singur de mâncare, alături de alte bunuri, de la gardieni. Aşa că nu ştiam niciodată ce o să mănânc mâine şi dacă aveam bani să cumpăr mâncare azi.

Autoritățile din închisoare nu mi-au pus la dispoziție nici pătură, lame de ras, săpun, periuță de dinți, pastă de dinți sau alte obiecte de uz personal de care aveam nevoie pentru igiena corporală. Totul până la bani. Mi-am dat seama şi că bătălia mea contra sistemului juridic, depindea şi ea de bani.

Fratele meu mai mare şi sora mea îmi trimiteau bani, când îşi puteau permite, dar nu-i primeam săptămânal sau lunar. Dacă ei nu aveau bani în plus, eu nu mâncam. Continuam să slăbesc.

La început nu-mi făceam griji legate de starea mea de sănătate pentru că nu mă gândisem că voi sta prea mult în închisoare. Când spun mult, mă refer la ani. Trăisem cu speranța că voi fi eliberat în lunile care urmau.

Bruma de bani pe care-i aveam când am fost arestat, i-am lăsat soției mele Nanglung... I-am dat pe toți ei şi i-am spus să aibă grijă de ea şi de fiul nostru de 18 luni, Brendan.

Fratele meu mai mare, Tommy, îi trimitea şi el bani când putea.

Nanglung mă vizita regulat, dar nu o lăsam să-mi cumpere nimic pentru că ea nu avea nici o sursă de venit. Această situaţie mă arunca într-o poziţie îngrozitoare.

Dar ce era mai rău urma să vină.

La câteva luni după arestarea mea, fratele meu Tommy a sosit în Thailanda cu bani şi medicamente. Vizita lui a fost o uşurare pentru mine. Era ca o legătura vitală cu exteriorul. Cum a sosit, a început să caute imediat modalităţi prin care să-mi asigure eliberarea.

Legal puteam să plătesc o cauţiune ca să fiu lăsat liber pe durata procesului. Am discutat acest lucru cu Tommy şi s-a oferit să facă rost de bani. Am decis că cel mai bine ar fi să arendăm pământul unui thailandez dornic să ne ajute. Unul dintre avocaţii pe care-i angajasem mi-a spus că mi se va cere să plătesc o cauţiune care valora 20% din cauţiunea stabilită de tribunal.

Cauţiunea, mi s-a spus, nu se stabilea în Tailanda; în schimb, acuzaţii şi avocaţu lor pot doar să-şi dea cu presupusul ce va accepta tribunalul. Ne-am gândit că în cazul meu un milion de baht (cam 40.000 de dolari americani) ar fi fost suficient, ceea ce reprezenta o plată de 200.000 baht, sumă ce puteam s-o obţinem din arendarea pământului.

Avocatul meu a fost de acord să se ocupe de tot şi Tommy s-a oferit să plătească aceşti bani. Când Tommy a sosit în Tailanda, şi-a petrecut cum era şi normal o perioadă de timp şi cu soţia mea, Nanglung. A discutat cu ea procedura legată de cauţiune.

Când Tommy i-a spus că avocatul va depune formularul pentru cauţiune, ne-a spus şi mie şi lui Tommy să nu avem încredere în el – probabil că avocatul va fura banii.

Eram paranoic şi m-am luat după ea. Ea era tailandeză şi probabil era mai familiarizată cu sistemul decât eram eu. A spus că dacă îi dădeam ei banii, ea va face aranjamentele necesare cu familia ei ca să rezolve problema cu actele. Toţi cei din familia ei erau fermieri şi aveau propriul lor pământ. Nu aveam nici un motiv să nu o cred. Era soţia mea şi mama copilului meu. Aşa că Tommy a aranjat să facă rost de banii pentru cauţiune la întoarcerea sa în Irlanda şi să-i trimită urgent. Ştiu că Nanglung s-a dus şi i-a ridicat de la ambasadă. Atunci a fost ultima oară când am mai auzit de ea. A furat banii şi a dispărut.

Trebuie să recunosc că m-am învinovăţit mai mult decât ar fi făcut-o oricine altcineva. Căsnicia noastră fusese una de conveniență. Ea era o femeie tânără şi atrăgătoare care se căsătorise cu mine pentru simplul motiv ca să-şi asigure un trai decent. Am ştiut întotdeauna asta. Tinerele femei tailandeze nu se îndrăgostesc de străinii mai în vârstă. Ele se îndrăgostesc de stilul de viaţă pe care noi li-l putem oferi.

Nu a avut atâţia bani în mâna ei niciodată, iar tentaţia sau lăcomia şi-au spus cuvântul.

În calitate de prizonier în Thailanda nu ai dreptul să depui nici o acuzaţie împotriva cuiva dacă nu are legătură cu cazul. Furtul este furt, şi din moment ce soţia mea nu avea legătură directă în afacerile cu O'Connor şi Holdsworth, nu prea puteam face mare lucru.

La acea vreme, nu puteam înţelege ce se întâmplase. Mă întrebam iar şi iar cum Dumnezeu se întâmplase de mă trezisem în această situaţie. Când i-am scris lui Tommy şi i-am spus ce s-a întâmplat, nici lui nu i-a venit să creadă.

Familia mea a refuzat să îmi trimită alţi bani pentru cauţiune şi chiar nu aveam cum să-i învinovăţesc pentru asta. Dar acum eram complet înţepenit aici.

Nu aveți idee cum mă simțeam. Furia aproape că mă condusese în pragul nebuniei. Ar fi trebuit să stau în puşcărie doar pentru aproximativ cinci luni, apoi să fiu eliberat pe cauțiune şi să-mi susțin cazul în libertate, sau şi mai bine, să mă întorc acasă.

Când am aflat că aş fi avut o şansă şi mai mare să scap de acuzația de crimă dacă aş fi ieşit pe cauțiune, situația mea a devenit şi mai neplăcută. Dacă un acuzat este judecat în libertate, diferența este uriaşă în ochii curții de justiție.

În termeni practici, dacă un acuzat soseşte la tribunal îmbrăcat elegant, cu cămaşă şi cravată, judecătorul are ocazia de a-l vedea într-o lumină pozitivă. Când acuzații sosesc în lanțuri şi haine de puşcăriaş împuțite, de obicei aceştia sunt condamnați. Nu am ştiut decât doi ani mai târziu că aveam dreptul să port un costum, pentru că nimeni nu mi-a spus.

Acum eram forțat să accept că va trebui să stau în această gaură infernală, urât mirositoare, până când mi se va termina procesul.

Privind în urmă la experiențele pe care le-am trăit, îmi e greu să explic cât de complicată era situația în care mă aflam. Aş fi putut foarte bine să nu fi fost reprezentat legal. Avocatul meu venise să mă vadă doar o dată în timpul celor 84 de zile pe care mi le petrecusem în închisoare. Iar când am stat de vorbă, nu şi-a exprimat deloc interesul față de cazul meu. Singurul lucru care-l interesa era onorariul său.

Mi-l amintesc stând jos lângă mine spunându-mi că îmi va cere 20.000 de dolari, dar că onorariul lui s-ar putea dubla dacă se va dovedi complicat cazul meu. Atunci nu aveam 20.000 de dolari, şi nici măcar o altă sumă apropiată de asta. Dar nu am spus nimic. Ştiam că m-ar fi lăsat baltă dacă ar fi aflat adevărul.

Consultația juridică era o farsă ridicolă. Singurul lucru adevărat pe care l-a spus a fost că vor trece luni de zile până când va începe procesul meu. Şi că, desigur, avea nevoie de un avans.

Pentru prima oară m-am decis să încep să joc după propriul lor joc. L-am asigurat că nu va fi nici o problemă şi că-i voi plăti onorariile cerute şi i-am promis că voi încerca să o scot cumva la capăt.

Am fost trimis din nou la tribunal 12 zile mai târziu.

Am presupus că tactica mea de intimidare va funcționa, dar când am ajuns la tribunal, ia-l de unde nu-i pe avocatul meu. Am aşteptat şi am tot aşteptat în celula de la tribunal. În cele din urmă numele meu a fost strigat şi am fost dus la etaj într-o sală, fără un avocat al apărării. Evident că nu avea nici un interes față de cazul meu până când nu va fi plătit.

Îmi amintesc de toate aspectele neplăcute din acea zi. Ar fi trebuit să fie începutul sfârşitului necazurilor mele, dar a fost de fapt ziua în care viața mea a luat o altă întorsătură din rău în mai rău.

Un judecător a intrat în sală şi m-a întrebat în tailandeză cum pledam. Am răspuns că nu ştiu tailandeză, aşa că judecătorul a trimis după un translator. Am fost condus înapoi la parter să aştept.

Translatorul a sosit două ore mai târziu. Nu aveam avocat în continuare, dar nu exista nici procuror. Prin intermediul translatorului, judecătorul mi-a explicat că fusesem acuzat de crimă de gradul întâi, adică de uciderea domnului Brett Holdsworth. M-a întrebat dacă aveam un avocat. I-am spus că ^ aveam, aşa că m-a întrebat unde mi-era avocatul.

I-am spus că nu ştiam. Judecătorul mi-a spus că omuciderea era o acuzație foarte serioasă şi că trebuia să am un avocat pe care să mă pot baza. A hotărât că îmi va

angaja unul ca să mă apere şi a stabilit prima apariţie în faţa curţii de justiţie peste alte şase săptămâni. Asta a fost tot.

M-am ţinut cu firea aşteptând data procesului. În acest interval de timp am fost atât de dezamăgit, încât nu mi-am permis să-mi fac speranţe, dar aveam încredere în sinea mea că noul avocat numit de tribunal, desemnat să se ocupe de cazul meu, ar putea fi mai eficient decât predecesorul său.

Şase săptămâni mai târziu am fost transferat la tribunal unde m-am întâlnit cu noul meu avocat. S-a prezentat ca fiind un oarecare domn Kitti. Era însoţit de un translator şi avea un aer aproape profesional. Probabil asta în primul rând pentru că venise, de fapt, la întâlnire. Am avut o scurtă discuţie la tribunal în timp ce-l aşteptam pe judecător să îşi facă apariţia. Mi-a explicat că nu va mai fi nici o audiere.

— Ai fost adus la tribunal doar ca să te întâlneşti cu mine, mi-a spus avocatul.

— Tu nu puteai să vii la închisoare? l-am întrebat. S-a uitat la mine fără să înţeleagă ce vroiam să spun.

— Nu aşa procedăm în Tailanda.

Iluziile mi-au fost spulberate instantaneu. Domnul Kitti şi-a închis servieta cu un pocnet scurt şi mi-a spus un adio la fel de scurt înainte de a fi dus înapoi la puşcărie.

Săptămânile şi lunile treceau fără să primesc nici o veste din partea acuzării. Am lăsat ca lucrurile să-şi urmeze cursul. Nici nu aveam altă variantă.

Eram transportat la tribunal cam la fiecare 12 săptămâni, iar acolo mă întâlneam cu domnul Kitti. Nu era mai bun ca ceilalţi.

După cea de-a doua audiere, a început să întrebe de bani, şi s-a supărat foarte tare când l-am întrebat cum era să ridic bani de la bancă dacă mă aflam în spatele gratiilor.

Acum îi vedeam adevărata față. Apăruse la tribunal doar în speranța că va primi un avans din onorariul său.

Nici judecătorul nu a apărut vreodată la audierile pentru eliberare pe cauțiune. Prea coincideau toate. Am bănuit că din moment ce judecătorul îl desemnase pe domnul Kitti să se ocupe de cazul meu, cei doi erau în legătură.

Mai târziu, în decursul aceluiaşi an, soția mea Nanglung a reapărut cu noutăți la una dintre prezentările mele în fața curții, îşi făcuse apariția în mod neaşteptat la tribunal. Sincer să fiu nu am ştiut ce să-i spun când am văzut-o. Eram bulversat.

În cele din urmă ea a venit spre mine. M-am angajat într-o mică discuție cu ea. Am întrebat-o ce face Brendan şi cum se descurcă copilul. Mi-a spus că era bine şi că îi era foarte dor de mine. Apoi, într-un final, mi-a mărturisit motivul pentru care venise.

Mi-a spus că a auzit că O'Connor murise, cu trei săptămâni înainte, în închisoarea Lard Yao din Bangkok. Eram de două ori şocat.

M-am gândit un moment la această veste. Nu eram sigur dacă era adevărată. Nu eram sigur că aveam încredere în Nanglung.

Chiar dacă îmi spunea adevărul, nu aş fi crezut neapărat că O'Connor era mort. Poate că a dat bani ca să-şi însceneze moartea şi a dispărut. Dacă ai destui bani la dispoziție, totul e posibil în Tailanda, mai ales înăuntrul unei închisori. Iar O'Connor avea bani din plin.

Dar dacă era adevărată, era o veste bună. Nu doream nimănui să moară în interiorul unei închisori tailandeze,

nici chiar lui O'Connor, dar, pe de altă parte, O'Connor era cel care mă acuzase de uciderea lui Holdsworth. Dacă era mort cu adevărat, mi-am zis că acuzația nu mai avea nici un rost. Fără nici un martor, vor trebui să îmi dea drumul.

La câteva minute după ce Nanglung mi-a adus vestea, procurorul care se ocupa de cazul meu a intrat în tribunal. I-am spus domnului Kitti despre O'Connor şi i-am zis să-l întrebe pe oponentul său dacă acesta era cu adevărat mort.

Domnul Kitti a procedat aşa cum i s-a spus, apoi a venit înapoi şi mi-a zis că procurorul nu ştia nimic despre acest lucru.

Dintr-un anumit motiv, domnul Kitti s-a oferit el singur să afle ce s-a întâmplat cu exactitate. În intervalul a câteva ore a reuşit să obțină copii după certificatul de deces al lui O'Connor. Aşa cum s-a dovedit, existau două certificate – unul pe numele lui Gerald Cathar O'Connor, de naționalitate irlandeză, şi unul pe numele lui Mitchel Joseph Laddie Heath, de naționalitate neo-zeelandeză. Şi datele de naştere de pe ambele certificate erau diferite.

Într-un moment de sinceritate al domnului Kitti, acesta a confirmat în acea după amiază, că numele adevărat a lui O'Connor era Mitchel Heath şi că acesta era mort.

Bănuiesc că O'Connor s-a îmbolnăvit în puşcărie şi a fost incapabil să-şi revină. Am crezut că voi fi liber în câteva zile. Cu siguranță că procesul meu va fi abandonat.

Dar mă înşelam. La scurt timp după ce procurorul a părăsit tribunalul, domnul Kitti s-a dus spre un funcționar şi a ridicat câteva documente. Îmi amintesc cu precizie că mi-am permis, pentru o secundă, să cred că documentele erau actele mele de punere în libertate. Dar încă o dată toate iluziile mele, cum că voi fi în curând liber, au fost rapid spulberate. Domnul Kitti s-a întors să-mi spună că

O'Connor fusese desemnat să apară ca martor la prima înfățişare viitoare de la tribunal.

Când am pus întrebarea evidentă, avocatul meu mi-a răspuns că audierea trebuia să aibă loc în Bangkok, peste două săptămâni, pentru că acolo se afla OConnor. Apoi mi-a explicat, după o logică care doar pentru el avea sens, că va fi deranjul prea mare să fiu transportat până acolo şi adus înapoi doar pentru o zi, aşa că nu mi se va permite să merg la Bangkok. Oricum, el o să meargă la audiere şi o să aibă grijă să fiu eliberat. Dacă O'Connor era mort cu adevărat, atunci va cere ca procesul meu să se oprească, iar cazul să fie închis.

— Nu-ți face griji, a spus domnul Kitti. Voi avea eu grijă de toate!

Nu mai e nevoie să spun că atunci când a adăugat „Nu-ți face griji", am început să intru în panică.

Au trecut şase luni înainte de a fi din nou chemat la tribunal. Nimeni nu mi-a povestit ce se întâmplase la audierea de la Bangkok, iar domnul Kitti nici atât. Procesul de la tribunal era o glumă.

Când am ajuns în sala de tribunal, judecătorul s-a aşezat şi a citit ce se petrecuse în Bankok. Domnul Kitti era şi el prezent în ziua aceea, dar nu a dat ochii cu mine. Când am fost dus în sala de judecată, şi-a propus să nu se uite la mine. De fapt, m-a ignorat complet. Judecătorul a spus că domnul O'Connor nu a reuşit să-şi facă apariția la proces ca să depună mărturie, înainte de a afirma că audierile nu vor începe fară acest martor principal. Am ascultat discursul nevenindu-mi să cred.

După aceea, judecătorul a anunțat că va amâna procesul până pe 26 iunie 1998, unde O'Connor se va prezenta în persoană.

Domnul Kitti nu a scos nici un cuvânt. Întrucât audierea părea să se fi sfârşit, iar avocatul meu nu menţionase nimic despre moartea lui O'Connor, am ridicat mâna în aer şi am reuşit să atrag atenţia judecătorului. Domnul Kitti se uita îngrozit la mine, la fel şi judecătorul.

I-am ignorat pe amândoi şi am început să-i explic judecătorului că O'Connor era de fapt mort. Judecătorul era uimit că îndrăznisem să vorbesc. Şi toţi ceilalţi din sală erau la fel de uimiţi. Judecătorul şi-a dat toată silinţa să arate solemn şi l-a întrebat pe domnul Kitti dacă într-adevăr aşa stăteau lucrurile.

— Domnul O'Connor este cu adevărat mort?

— Da, este mort. Domnia Voastră, a spus Kitti, făcând o plecăciune în faţa judecătorului. Domnul O'Connor este mort.

Judecătorul nu a spus nimic, apoi s-a întors şi a părăsit sala fără să scoată un cuvânt.

— Tu de ce naiba te ocupi? l-am întrebat. Cazul meu ar fi trebuit să fie închis dacă nu există nici un martor! De ce ai stat fără să faci nimic?

Domnul Kitti nu a spus nimic. Doar s-a uitat la mine, dar translatorul lui şi-a luat rolul în serios.

— Bastard nepoliticos şi nerecunoscător! spunea acesta. Domnul Kitti a făcut totul să te ajute. S-a dus la Bangkok pentru audiere, iar azi se află aici ca să te ajute, iar tu îl insulţi vorbind direct cu judecătorul!

Mi-am pierdut calmul şi l-am concediat imediat, pe loc. Translatorul m-a mai înjurat de câteva ori, dar nu-mi păsa. Aşa am terminat şi cu domnul Kitti.

Am găsit un nou avocat, al cărui nume era domnul Chavlin. Am sperat că acesta se va mişca şi va reuşi să finalizeze

cazul meu pe cât de repede posibil, căci numai aşa îşi va primi banii în cel mai scurt timp.

Dar decizia mea de a-l angaja nu a făcut altceva decât să amâne data finală a procesului. Ne întorceam la aceeaşi veche poveste. Eram dus de la închisoare la tribunal la fiecare 12 săptămâni, doar ca să mă învârt prin preajmă şi să aştept.

În acea perioadă thailandeza mea era încă destul de elementară. Învățam limba, dar încă mai aveam probleme. Aflam ceea ce se petrecea în sală prin intermediul băieților thailandezi care se aflau la proces odată cu mine. Ascultau celelalte cazuri şi apoi povesteau amănunţit ce se spusese. Fără ei, nu aş fi ştiut cum am fost tras pe sfoară.

După trei ani de zile procesul meu a ajuns, în cele din urmă, la tribunal. A fost o audiere foarte formală, ca să rezum în puține cuvinte. De data asta, partea acuzării a chemat martorii.

Primul martor era unul dintre colegii mei. Care venise cu mine să mă ajute la întâlnirea de la şantierul de construcţii. El a depus mărturie că îi povestisem cum acest domn O'Connor îmi furase 400.000 de dolari, folosindu-se de una din şmecheriile lui de pungaş. Colegul meu a spus curții că a fost de acord să mă ajute să-l prind pe O'Connor şi a aranjat ca doi poliţişti thailandezi să fie prezenți la întâlnire.

A susținut declarația mea prin care susțineam că O'Connor m-a atacat în momentul în care şi-a dat seama că fusese prins. A mai spus că O'Connor părea să fie prea puternic pentru mine, iar cei doi ofițeri de poliție au trebuit să-l ia de pe mine. Nu au mai apărut alte probleme şi spre finalul întâlnirii el a plecat, aşa că nu mai ştie ce s-a întâmplat după aceea.

A mai susținut de asemenea că mă ştia de câțiva ani şi m-a descris ca fiind un individ amabil pe care toți cei de la birou

îl plăceau. Şi el şi toţi ceilalţi au fost surpinşi să audă că fusesem arestat pentru crimă.

Avocatul meu nu s-a deranjat să-i pună întrebări, pentru că nu spusese nimic care ar fi dăunat cazului meu. De fapt, m-am gândit că a contribuit pozitiv la apărarea cazului.

Cel de-al doilea martor a fost unul dintre poliţiştii prezenţi la întâlnirea unde l-am prins pe O'Connor. Acesta a susţinut că i se ceruse să participe la întâlnire şi să-l aresteze pe O'Connor când îşi va face apariţia. Acest poliţist a spus că l-a văzut pe O'Connor atacându-mă şi l-a tras de pe mine.

A mai povestit că O'Connor a fost de acord să returneze banii pe care i-a furat şi că celălalt poliţist plecase. Nu ar putea să aducă nici o lumină asupra a ceea ce s-a mai întâmplat după asta şi nu ştia nimic despre crimă. Din nou, nici acest martor al acuzării nu putea să spună nimic curţii şi nu a menţionat nume care ar fi putut sau putea să îmi facă rău.

Cel de-al treilea martor era presupusul doctor care examinase cadavrul lui Holdsworth. În orice caz, doctorul nu vroia să apară în faţa curţii, dar un raport scris pe care acesta l-a întocmit a fost folosit drept probă de către procuror.

Documentul susţinea simplu că reieşea clar din semnele şi vânătăile pe care le prezenta cadavrul lui Holdsworth că acesta fusese implicat într-o bătaie. Raportul evidenţia că Holdsworth fusese înjunghiat de câteva ori şi avea o tăietură adâncă la gât şi la ureche, posibil după ce fusese muşcat de un şobolan sau un câine.

Raportul nu specifica cauza morţii; confirma doar că Holdsworth era mort. Cazul era absurd din aproape toate punctele de vedere. Acuzarea nu prezentase nici o probă medico-legală care să mă lege pe mine de crimă.

Dar au păstrat ce-i mai bun pentru final.

Pe măsură ce ne apropiam de final, procurorul a ridicat în aer o foaie de hârtie pretinzând că era arma crimei. Nu era un cuțit, nu era nici măcar fotografia unui cuțit. Era o fotocopie alb-negru a unei părți dintr-un cuțit, strâmb şi îndoit şi fără mâner.

Mi s-a părut că am halucinații. M-am uitat prin sala de judecată ca să văd dacă adevăratul cuțit era examinat de cineva sau pus la vedere, dar nu am văzut nimic din toate acestea.

Procurorul a continuat să vorbească. A spus că acest cuțit fusese găsit de poliție, nu înfipt în cadavru, nici pe el şi nici lângă el, ci undeva în vecinătatea presupusei scene a crimei. Nu existau amprente.

Mi Se arătase această jumătate de cuțit la secția de poliție. Era strâmb şi îndoit, dar şi ruginit, însă poliția a încercat să îl îndrepte cu lovituri de ciocan. Îmi amintesc că mi-am zis că nu făcuseră o treabă bună. Pentru că ondulările de pe lama acestuia erau vizibile şi în fotocopie.

Procurorul i-a spus judecătorului că pe cuțit s-au găsit urme de sânge. Din nefericire, nu fusese suficient sânge pentru a identifica grupa sanguină, dar a susținut că era sigur că sângele aparținea victimei.

Am obiectat față de avocatul meu în legătură cu bucata de hârtie care fusese acceptată ca dovadă la proces. Întotdeauna am crezut că o probă materială trebuie să fie întocmai ceea ce este, obiectul în sine. Şi nu o fotografie, şi cu siguranță nu fotocopia trebuia prezentată la tribunal.

Mă uitam şi mă întrebam când va lua sfârşit această mascaradă. De fapt aveam încredere că judecătorul va cere rejudecarea procesului.

Mi-am bătut avocatul pe umăr şi i-am cerut să facă ceva. S-a întors pe loc şi mi-a spus că nu era cazul ca el să obiecteze. A adăugat că judecătorul ştie şi el că această

probă nu era acceptabilă. Dacă obiectam, ar fi arătat ca şi cum încercam să-l învăţăm pe judecător articole de lege.

Chavlin era foarte agitat şi vroia să-mi păstrez calmul şi să nu mai vorbesc.

— Calmează-te! mi-a spus. Dacă apari furios în faţa judecătorului, s-ar putea să creadă că eşti agresiv. Asta nu e o idee bună într-un proces de crimă. Dacă nu eşti atent la toate detaliile, s-ar putea să fii condamnat!

În ciuda raţionamentului meu superior, am promis să nu scot un cuvânt. Credeam sincer că eram pe punctul de a fi, în sfârşit, pus în libertate. Nu vroiam să fac nimic care să pună în pericol această stare de fapte.

Ultimele dovezi, pe care le-a adus procurorul în faţa juraţilor, au fost fotografiile făcute de poliţie la reconstituire, care, după spusele acestuia, mă prezentau la locul crimei şi îmi arătau îmbrăcămintea pătată de sânge.

Era prea mult. Am obiectat la aceste afirmaţii fară să mai aştept ca avocatul meu să intervină.

M-am ridicat şi am susţinut că poliţia mă dusese la locul crimei şi mi-au spus unde să stau şi ce să fac, ameninţându-mă cu tortura, în cazul nesupunerii. Vroiam ca judecătorul să ştie ce se întâmplase.

Chavlin arăta şocat. Judecătorul s-a întors în direcţia mea şi a spus:

— Dar tu eşti cel din fotografii, nu-i aşa?

Am confirmat că aşa era, dar înainte de a mai putea să mai obiectez ceva, judecătorul s-a ridicat şi a părăsit sala de judecată. Faţa avocatului meu, Chavlin era inexpresivă. Când l-am întrebat de ce nu a obiectat, mi-a răspuns:

— Ţi-am zis să nu-l enervezi pe judecător!

Nu am mai avut ocazia de a mai spune şi altceva. Procesul a fost din nou amânat, iar eu am fost dus la puşcărie. Când judecătorul a ieşit din sală, am ştiut că o dădusem în bară.

▫ *UNSPREZECE* ▫

Închisoarea din Chonburi fusese desemnată să găzduiască 3.500 de puşcăriaşi, dar în realitate aici se aflau mai bine de 5.000 de persoane, în fiecare zi sosind alţi noi condamnaţi.

Deseori m-am întrebat când se vor opri să tot trimită oameni în clădirea şi aşa supraaglomerată. Departe de a le mai fi frică, prizonierii thailandezi nu se plângeau niciodată de faptul că gardienii omorau şi violau puşcăriaşii în mod regulat. Acest lucru le oferea îngăduinţă.

Străinii erau trataţi oarecum mai bine. Când mă aflam în Chonbun. Acolo existau numai 50 de puşcăriaşi străini, aşa că autorităţile considerau că aveau 4.950 de puşcăriaşi în subordine şi cam 50 de străini care le făceau probleme.

Comandanţii nu aveau niciodată încredere în noi şi întotdeauna erau în gardă când se aflau în preajma noastră. Erau conştienţi că noi cunoşteam faptul că erau angajaţi în diverse forme de criminalitate.

Ştiam că directorul închisorii şi gardienii furau tot ce se putea. Furau în mare parte ceea ce ne era destinat ca provizii zilnice şi le împărţeau între ei în funcţie de rangul fiecăruia. Puşcăriaşii trebuiau să se descurce de unii singuri.

Locul era o cloacă. Eram ţinuţi închişi în fiecare zi, între 3.30 şi 4 după amiază. În camere nu aveai voie să mănânci sau să fumezi. Singura băutură permisă era apa. În camere existau sticle cu apă, dar erau umplute cu apa de la toaletă. Străinii nu se apropiau de această apă, aşa că eram obligaţi să ne cumpărăm apă de la gardieni.

Aceştia cooperau cu noi furnizându-ne apă, pentru că astfel câştigau bani, dar relaţia se oprea doar la acest nivel. Nu ni se mai ofereau şi alte privilegii. Cu toţii eram percheziţionaţi la pielea goală înainte de a ni se permite să intrăm în celule.

Nu ni se dădea voie să ne ţinem bunurile personale în camere. Dacă te prindeau că faci contrabandă cu ţigări în puşcărie, aveai o opţiune. Fie le mâncai, fie erai scos afară şi primeai o bătaie soră cu moartea.

De obicei primeai o lovitură sau un şut în fund pentru fiecare ţigară găsită, dar, în funcţie de gardianul care se afla pe tură, te mai şi dezbrăcau la pielea goală şi te puneau să stai în picioare, cu mâinile şi picioarele depărtate ca toată lumea să râdă de tine până nu mai poate. Dacă aveai noroc, îţi înapoiau hainele în acea seară. Dacă nu, mergeai în celulă gol puşcă şi aşteptai să-ţi primeşti hainele a doua zi dimineaţă, având astfel şi alte probleme în plus. Riscul atacurilor sexuale şi al violurilor era în permanenţă prezent.

Deşi mă adaptasem la viaţa de puşcăriaş într-o oarecare măsură, întotdeauna mă temeam să mă întorc seara în celule. Nimeni nu aştepta cu nerăbdare să-şi petreacă noaptea într-o încăpere plină cu traficanţi de droguri thailandezi, violatori şi perverşi. Erau suficient de răi şi agresivi în timpul zilei, dar noaptea deveneau aproape de nesuportat.

Încăperea în care eram închis avea o o bucăţică mică de bambus şi un beţigaş. Puşcăriaşii obişnuiau să bată gongul la fiecare oră din noapte, pe tot parcursul nopţii. În fiecare noapte, prin rotaţie, puscăriaşu stăteau de pază câte o oră, trezindu-l apoi pe următorul pentru a sta de veghe.

Gardienii trebuiau în mod normal ***să*** fac**ă** ture **ş**i s**ă** verifice toate cl**ă**dirile din închisoare. dar în schimb st**ă**teau în scaunele lor **ş**i sunau dintr-un clopo**ţ**el pe care puscaria**ţş**i îl loveau la fiecare or**ă**. iar gardianul se culca

înapoi Dacă un puscăriaş adormea şi uita să bată gongul, dimineaţa aceasta Rutina făcea aproape imposibil să nu adormi.

Sistemul inchisorilor tailandeze era conceput în aşa fel, incat să uţilizeze puşcăriaşii în toate modurile posibile. Nu pot să spun că acest tratament era specificat prin lege. Autorităţile instalaseră în celule patru neoane de câte un metru lungime pe care le lăsau aprinse toată noaptea. Gardienii refuzau să le *stingă.* majoritatea dintre noi ne legam la ochi ca să putem dormi. La începui treceau câte trei sau patru nopţi la rând. fără să dorm deloc. La un moment dat. am mituit un gardian ca să-mi tunpere nişte somnifere Îmi dădea doar câte o pastilă o dată. Căci dacă m-aş fi sinucis înghiţindu-le pe toate, ce nenorocire ar fi dus la el. aşa că înghiţeam doar câte o pastilă o dată şi speram sa şi facă efectul acum. privind retrospectiv, mă gândesc că, mai mult decâtt orice altceva, stresul împins până la extrem de a fi ţinut în asemenea condiţii nu-mi dădea voie să adorm mai mult de câteva minute pe noapte ceilalti prizonieri erau şi ei exagerat de zgomotosi şi abiecţi. Faceau ca de absolut orice şi ar fi făcut totul pentru câţiva bănuţi. Majoritatea cerşeau bani de la oricine, mai ales de la străini. ca să-şi cumpere o pungă cu orez Uneori aveau nevoie de bani ca să îi joace sau să închirieze o revistă porno. Jocurile de noroc şi pocker creau o atmosferă foarte violentă. Partidele duceau la bătăi şi într-o încăpere atât de mică şi aglomerată toată lumea era afectată, într-un mod sau altul. Dar cu revistele porno era şi mai rău. Întreaga situație mi se părea scârboasă.

Majoritatea puşcăriaşilor închişi pe termen lung îşi pierduseră tot respectul de sine. Se masturbau în mod constant în toaletă. Toaleta era înconjurată de un perete

doar de un metru, aşa că era imposibil să nu observi ce se întâmpla dincolo de el.

Un bărbat care se masturbează într-o încăpere cu 40 de bărbaţi nu e chiar atât de rău, dar niciodată nu era doar unul singur care să facă acest lucru. Dacă cineva reuşea să strecoare o revistă porno în celulă, se făcea o coadă, de aproximativ 15 sau 20 de puşcăriaşi, care-şi aşteptau rândul la toaletă.

Unii nici măcar nu se deranjau să intre în toaletă. Pur şi simplu îşi scoteau penisurile şi ejaculau în mijlocul încăperii. După ce terminau, foloseau fie o pătură, fie propriile lor tricouri ca să se şteargă. Unii se masturbau reciproc, fără să se ferească; o altă categorie făcea sex cu alţi bărbaţi din închisoare, numindu-i „soţiile" lor din temniţă. O mulţime dintre aceştia erau sătui de cei zece ani petrecuţi în puşcărie şi se îndreptaseră spre practicile homosexuale, din disperare. Aşa că pentru toată lumea ameninţarea bandei de violatori era în permanenţă prezentă. Am văzut de multe ori bărbaţi violaţi. Un puşcăriaş thailandez cu care împărţeam celula a fost condamnat pentru că a violat un copil. A fost repartizat în celula mea şi a stat cu noi doar câteva zile până când am aflat cu toţii de ce se afla la puşcărie. În noaptea aceea conducătorul încăperii i-a oferit un loc alături de al său, unde să doarmă. Mai târziu, în timpul nopţii, conducătorul l-a violat, şi a continuat să-l violeze în fiecare noapte, timp de o săptămână. Bărbatul s-a plâns unui gardian şi a fost mutat. Dumnezeu ştie ce s-ar fi întâmplat dacă gardianul nu ar fi avut compasiune faţă de el.

Când am fost trimis prima oară la închisoare, eram un naiv. Nu arătam că aş fi fost în stare să mă apăr singur sau să lupt pentru drepturile mele. Dar anii petrecuţi în închisoare m-au făcut deosebit de rezistent. În timp mi s-a schimbat şi înfăţişarea şi modul cum tratam oamenii. Mi-am ras părul

din cap şi mi-am făcut tatuaje. După câteva luni de puşcărie, devenise clar pentru toată lumea că nu voi tolera nici un comportament necivilizat din partea celor care ar fi încercat să-mi facă necazuri.

Această atitudine m-a asigurat că nu voi fi violat. Nu am fost niciodată agresat sexual pentru că ceilalți puşcăriaşi ştiau care ar fi fost consecințele unei asemenea acțiuni. M-am schimbat de f'când am intrat în puşcărie. Nu mai eram omul de afaceri finuț şi elegant care fusesem cândva. Mă adaptasem şi puteam să-mi port foarte bine de grijă singur.

Eram puternic şi niciodată nu am apelat la vreo depravare sexuală ca să supraviețuiesc. Mi-am golit mintea de aceste gânduri cât de mult posibil, dar, cu jumătate dintre puşcăriaşii care foloseau diferite metode de satisfacere sexuală, nu era uşor.

Am trăit printre bărbați toată viața mea şi am lucrat în afara continentului luni de zile, dar niciodată nu i-am văzut pe bărbați comportându-se ca cei din închisoare. Erau momente când vroiam să-i castrez pe majoritatea şi erau clipe când mă străduiam din răsputeri să-mi păstrez calmul şi să nu sar să-i omor pe nenorociți.

Îmi era greu, mai ales când străinii se comportau în acest fel. Îmi amintesc de un anume puşcăriaş englez cu un ^comportament revoltător, pe nume Simon. A fost trimis la Chonburi pentru că molestase o femeie. Simon intrase într-un magazin şi apucase o vânzătoare de sâni. A primit şase luni de puşcărie.

Într-o noapte, înainte ca vreunul dintre noi să se fi culcat, Simon s-a dus la toaletă. Nici măcar nu s-a întors cu spatele, ci pur şi simplu a început să se masturbeze. Am strigat la el să se abțină şi să nu se comporte ca ceilalți. S-a întors spre mine cu un rânjet pe față şi mi-a zis: „Nu pot să mă opresc acum!"

Mă săturasem. M-am ridicat şi l-am bătut măr. Simon a refuzat să intre în celula noastră în noaptea următoare. Când le-a explicat gardienilor care este motivul, cu toţii l-au considerat hilar. L-au transferat în altă celulă.

Nu toţi puşcăriaşii thailandezi erau victime uşoare. Existau grupări bandite printre puşcăriaşii thailandezi, care îşi spuneau samurai. Dar ei nu respectau nici un cod şi nu aveau nici onoarea adevăraţilor samurai. În fapt erau doar grupuri de criminali violenţi care trăiau pe spinarea puşcăriaşilor mai slabi sau care extorcau bani de la ei.

Nu erau ei samurai adevăraţi, dar erau periculoşi. Dacă îi supărai, te atacau. Când mă aflam în preajma lor mă purtam cu o deosebită atenţie. Nu stăteau prea mult pe gânduri când era vorba să-şi înjunghie rivalii cu o periuţă de dinţi ascuţită sau cu o lingură, sau să spargă capul cuiva, în văzul tuturor, cu o farfurie sau chiar cu o bucată de ciment. Se luptau fară oprire, uneori chiar ucigându-se reciproc, pentru câţiva bănuţi sau orice nimic care li se părea lor că le-ar afecta imaginea în faţa prietenilor acestora.

Viaţa mea valora mai mult decât câţiva bănuţi, aşa că am încercat să am de-a face cu samuraii pe cât de puţin posibil.

În afară de asta, încăierările care aveau loc erau legate de datoriile de la joc sau de bani împrumutaţi, iar unele porneau de la traficul cu droguri. Dar, încă o dată, bătăile puteau să înceapă de la orice.

Am supravieţuit continuând să-mi amintesc că eram singura persoană în care puteam avea încredere. Aveam câţiva prieteni în închisoare, dar, în general am încercat să nu mă apropii prea mult de nimeni. Nu conta despre cine era vorba. Toţi erau nişte criminali nenorociţi şi foarte repede mi-am dat seama că tovarăşii mei de puşcărie m-ar fi înşelat fără să clipească ori de câte ori ar fi fost posibil.

O situație anume îmi tot vine în minte. Înainte de a fi arestat, în timp ce trăiam în Pattaya, un englez care locuia la stradă, împreună cu iubitul lui, s-a împrietenit cu soția mea, Nanglung. L-am întâlnit o dată sau de două ori şi părea un individ de treabă, într-o zi a întrebat-o pe Nanglung dacă putea să-i împrumute E 5.000 de baht până când îi veneau banii din Anglia. Soția mea m-a întrebat dacă poate să-i dea banii.

— Dacă chiar a rămas fără bani, împrumută-i, i-am răspuns. Aşa că i-a dat cei 5.000 de baht. Au trecut câteva săptămâni şi singurul lucru pe care-l mai ştiu despre el e că dispăruse. Îşi schimbase locuința fără să spună un cuvânt. M-am simțit ca un idiot că avusesem încredere în el, dar asta-i viața.

Mă aflam în închisoarea Chonburi de doi ani de zile când a apărut Andrew, sau André, cum îi plăcea să i se spună. Fusese arestat pentru că molestase un băiețel, deşi susținea că era nevinovat. Evident, era surprins să mă vadă. Ştia că fusesem arestat, dar a crezut că fusesem dus la închisoarea Bangkwang din Bangkok. Şi-a cerut scuze pentru bani.

— Nu-ți face griji, mi-a spus. Acum o să clarific situația. Mi-a ^ explicat că aştepta ca ambasada să-i transfere banii. A trebuit să-l ajut cu multe lucruri în puşcărie, pentru că nu ştia nimic şi nu cunoştea pe nimeni. L-am învățat să se organizeze şi l-am îndrumat spre o celulă bună, i-am dat, de asemenea, ceva credit pentru magazinul închisorii.

A spus că, acum când ştie unde mă aflu şi în ce condiții trăiesc, o să-mi înapoieze cei 5.000 de baht cât de curând posibil. Îmi va trimite, de asemenea, pachete, medicamente, cărți şi reviste. Orice aş fi dorit şi aş fi avut nevoie, voi primi de la el.

Câteva zile mai târziu a dispărut din nou, de data asta ieşind pe cauțiune. Nu am primit niciodată nici măcar un

bănuț din cei 5.000 de baht şi nici pachete cu mâncare ori cu alte produse din câte îmi promisese. De fapt, nu am primit nici măcar o scrisoare.

Tot ceea ce am primit de la el au fost notele de plată neachitate la magazinul închisorii, pe care trebuia să le plătesc eu, fie că îmi plăcea sau nu. Ăsta era modul său tipic în care se comporta.

Există o zicală care spune că răzbunarea e un fel de mâncare care se serveşte cel mai bine rece. L-am întâlnit pe André patru ani mai târziu într-o altă închisoare. Fusese din nou arestat că molestase băieţei. Am vrut să-l lovesc peste gură până şi-ar fi înghiţit dinţii, dar tocmai suferise un atac de cord şi nu m-a lăsat inima să-l bat. Uimitor, mi-a cerut din nou ajutorul.

— Poţi să mă ajuţi să fiu mutat în clădirea în care te afli tu? m-a întrebat el.

— Nici o şansă. Nu te vreau prin preajma mea, i-am spus ridicând indiferent din umeri.

— Ei bine, atunci poate poţi să mă ajuţi cu ţigări şi cafea.

— Ia mai du-te naibii, i-am retezat-o şi am părăsit încăperea. N-avea decât să se descurce de unul singur. Nu era tocmai o răzbunare, era o jusfiţie poetică.

Nu exista loialitate nici printre ceilalţi criminali. Îmi amintesc de acel american cu care mă întâlneam în mod regulat să bem câteva beri şi să jucăm biliard. Aterizase în Chonburi într-o zi. El, ca şi André, mi-a spus că nu ştia unde fusesem închis, altfel. Cu siguranţă m-ar fi vizitat. Mi-a spus că fusese arestat pentru că se luptase pentru spălătoria sa, dar a ieşit pe cauţiune.

A fost şocat de starea în care se afla închisoarea.

— Isuse Cristoase! Cum supravieţuieşti în rahatul ăsta?

Avea doar hainele în care fusese arestat şi acestea erau împuţite, aşa că până au putut fi spălate, i-am dat câteva de-ale mele. I-am cumpărat un lighean, săpun, periuţă şi pastă de dinţi, o pungă de cafea, lapte praf şi zahăr. A promis că mă va ajuta în toate felurile posibile, de îndată ce va ieşi pe cauţiune.

Câteva zile mai târziu a ieşit din închisoare şi a plecat. Nu numai că a plecat, dar mizerabilul a luat cu el tot ce-mi aparţinea: hainele, ligheanul, săpunul, chiar şi jumătate din punga de cafea şi din cea de zahăr. Nu mi-a lăsat nimic. Dar ca şi în cazul lui André, sunt sigur că ne vom întâlni din nou într-o zi.

▫ *DOISPREZECE* ▫

Primii mei ani în închisoarea Chonburi au fost un coşmar. Am fost bătut şi supus celei mai cumplite degradări fizice şi psihice după un program zilnic. Niciodată nu m-am simţit mai deprimat. Soţia mea tailandeză îmi furase banii de cauţiune şi nu îmi permiteam să-mi angajez un avocat care să se ocupe de caz.

Dar, în timp ce aşteptam ca procesul meu să se încheie şi să se dea o sentinţă, starea sănătăţii mele începuse să se deterioreze. Acest lucru s-a întâmplat treptat, dar urmările nu-mi dau pace nici până în ziua de azi.

Încăperile în care dormeam erau practic nişte cuşti uriaşe. Aveau pereţi făcuţi din zăbrele. O parte din ei erau acoperiţi cu plasă contra ţânţarilor, dar alte părţi erau lăsate libere, fără plasă. Vara era acceptabil, dar odată ce începea anotimpul ploios, viaţa devenea un coşmar. Vântul şi ploaia băteau fară milă în celule. Am încercat să punem nişte pături agăţate de barele de fier, dar gardienii ne-au obligat să le dăm jos imediat. Au spus că trebuie să aibă o vedere amplă din toate unghiurile.

În Chonburi, dormeam într-o încăpere care fusese concepută să găzduiască 20 de puşcăriaşi, dar în realitate existau cu mult mai mulţi, şi dormeam ca sardinele, unii în prelungirea celorlalţi.

Nu aveai spaţiu nici să faci un pârţ, ce să mai vorbim de dormit. Nu existau paturi, iar acolo unde erau, înghesuiau într-o cameră un număr mai mare de puşcăriaşi decât paturile existente.

Nimeni din afara închisorii nu se gândeşte serios vreodată că un puşcăriaş poate fi flămând, mai ales acum când majoritatea prizonierilor din întreaga lume primeşte ceea ce ar putea fi considerată mâncare gourmet. Dar într-o închisoare tailandeză, mâncarea nu are nici o legătură cu noţiunea de gourmet. De fapt, nici nu seamănă cu vreun fel de mâncare pe care am mâncat-o vreodată în viaţă.

Ni se dădea un fel de mâncare numit *khao dang,* din cel mai ieftin orez posibil. Orezul nu era spălat, ci pus la fiert aşa cum sosea de la ferme. În Chonburi orezul era fiert în cazane mari, care probabil nici ele nu fuseseră vreodată spălate, căci atunci când ni se servea, mâncarea putea.

Supa de peşte era atât de condimentată şi usturată că acestea erau singurele arome pe care le puteai percepe, dar numai Dumnezeu mai ştie ce se mai afla în compoziţia ei.

Nu am fost niciodată suficient de curajos ca să mănânc mizeria pe care ne-o serveau drept mâncare. Orice fel de mâncare care mirosea atât de urât nu putea să-ţi facă decât rău. Nu aş fi putut să mănânc, nici dacă aş fi vrut.

De fapt, singurii amărâţi care mâncau în puşcărie erau cei care nu aveau nici familie şi nici alţi prieteni în libertate ca să-i viziteze sau să le trimită vreo brumă de bani.

Majoritatea puşcăriaşilor cumpăra mâncare de la magazinul închisorii. Aici se vindea orez alb, omletă, pui, pâine şi câteva alte feluri. Acestea erau pregătite de soţiile, amantele

şi alţi membrii ai familiei gardienilor, dar tot găseai fire de păr. Muşte şi ţânţari şi câteva alte surprize în orice fel de mâncare pe care-l cumpărai. Gardienilor li se permitea să vândă mâncare în valoare de 75 de dolari zilnic de fiecare, iar în felul acesta îşi scoteau de zece ori salariul lor.

Deseori stăteam nemâncat zile întregi pentru că nu aveam bani să cumpăr ceva şi nu puteam să mă forţez să mănânc rahaturile pe care ni le serveau zilnic, dar nimănui nu-i păsa nici cât negru sub unghie de asta. De fapt, închisoarea prepara mâncare doar pentru vreo 200 de puşcăriaşi întrucât numai cei mai săraci mâncau asemenea hrană. Guvernul aloca bani pentru mâncare ca să ajungă întregii populaţii din închisoare, dar, desigur, gardienu îi furau.

Această alimentaţie cumplită pe care a trebuit să o îngurgitez mi-a distrus sistemul digestiv. Am început să slăbesc după ce am intrat în puşcărie, dar, treptat-treptat, starea sănătăţii a început să mi se deterioreze complet. Faptul că nu exista asistenţă medicală a făcut ca situaţia mea să se înrăutăţească rapid.

La Chonburi nu exista nici un medic, doar un asistent medical. Nu exista o infirmerie corespunzătoare şi nici un stomatolog. Dinţii i-am pierdut primii. După câţiva ani de dietă îngrozitoare şi de atmosferă nesănătoasă, dinţii s-au cariat îngrozitor. Închisoarea era vizitată de un stomatolog cam o dată pe an. Până când a sosit termenul când acesta trebuia să-şi facă apariţia, am tot avut dureri mari, aşa că m-am înscris la o consultaţie.

M-am dus să mă vadă, împreună cu un alt străin, Amir. În acea zi, stomatologul trebuia să vadă cam 500 de puşcăriaşi. Trebuia să ne aşezăm pe vine şi să aşteptăm în curte. În cele din urmă, au sosit 12 oameni în halate albe. Arătau ca nişte studenţi, iar impresia mea s-a dovedit a fi adevărată. Au început să ne strige pe nume, iar oamenii

făceau un pas înainte ca să fie tratați. Dar nu făceau nici o examinare şi nu aplicau deloc nici un tratament adevărat. Imediat mi-am dat seama că se aflau aici doar pentru un singur motiv: să extragă dinți.

Primii trei sau patru studenți făceau injecții cu novocaína. Apoi, puşcăriaşilor li se spunea să se aşeze la rând ca ceilalți studenți să le extragă dinții sau măselele.

Priveam îngrozit. Îmi amintesc că studenții aveau cu toții mănuşi de cauciuc şi măşti faciale, dar nu exista nici o considerație adevărată pentru igienă. Nu aduseseră 500 de bucăți de seringi, ci introduceau aceleaşi seringi într-o soluție de alcool, după care le refoloseau. Acelaşi lucru se petrecea şi cu cleştii de extracție.

Priveam cu dezgust modul în care operau. Stiam că era imposibil să fie cleştii sterili. Remarcasem că studenții nu-şi schimbaseră mănuşile de cauciuc nici măcar o dată. Extrăgeau dinți într-un timp care presupunea câte un dinte la fiecare 30 de secunde, sau ceva în acest timp. Când mi-a venit rândul, am refuzat să-mi ocup locul şi aşa a făcut şi Amir.

— Dă-i naibii cu rahaturile lor, i-am spus. Am trecut în fugă pe lângă studenți. Peste tot era sânge, iar prin toată curtea erau împrăştiate, precum confetti căzute pe pământ, fragmente de dinți.

ÎN următoarele câteva luni am făcut zeci de cereri ca să merg la un stomatolog competent. Nu m-au lăsat să ies din închisoare, chiar dacă exista un spital chiar în fața acesteia şi trebuia doar să traversez strada. Au spus că implica un potențial risc de evadare.

În cele din urmă, probabil pentru că am tăcut din gură, directorul închisorii a fost de acord să ceară unuia dintre spitalele statului să trimită un stomatolog.

După ce s-a uitat la dinții mei, stomatologul mi-a spus că trebuia să îmi extragă 18 dintre ei şi că trebuia să-l vizitez la spital. Nu putea să-mi extragă atât de mulți dinți în locul unde ne aflam.

Când a sosit ziua să merg la spital, nu exista nici o maşină sau dubă a închisorii. După tot balamucul privind securitatea şi riscul de a evada ca şi necesitatea de a fi pus în lanțuri, am mers la spital în spatele unei motociclete.

Nu mă înțelegeți greşit. Acest mod prin care am fost transportat nu însemna că aveau încredere în mine. Trebuia să port în continuare lanțurile, aşa că pur şi simplu mi-am trecut piciorul peste şa. Dar nu mi-ar fi fost greu să-l strâng de gât pe gardianul care conducea motocicleta şi să fug. Alt puşcăriaş probabil asta ar fi făcut.

Am mers la spital în spatele acelei motociclete cam de zece ori. De câteva ori am mers cu taxiul, iar gardienii ocupau acelaşi loc cu mine, pe bancheta din spate. De două ori am mers pe jos până la spital, căci nu am avut nici un mijloc de transport la îndemână. Până la cel mai apropiat spital de stat e o bucată bună de mers cam 30 de minute pe jos, iar cu lanțuri de 4 kg greutate după tine, nu e lucru de glumă.

Desigur că a trebuit să-mi plătesc protezele şi tratamentul, închisoarea ar fi trebuit să le pună la dispoziție, dar nu a făcut-o.

în Thailanda reglementările guvernamentale şi legislația sunt în fapt destul de severe, dar problema e că tailandezu nu le respectă niciodată. Dacă le-ar respecta, viața puşcăriaşilor ar fi mult mai uşoară. Dar încălcau legea, o deformau şi o ignorau ori de câte ori era posibil.

De exemplu, conform legii tailandeze şi celei internaționale, puşcăriaşii reținuți temporar, ca şi cei condamnați, ar trebui să fie închişi separat. Dar, în practică, odată intrat pe poarta închisorii, eşti şi tu condamnat. Nu exista inegalitate în

puşcărie; toată lumea era tratată ca un rahat. Singura diferență era că atunci când un puşcăriaş era condamnat, lanțurile îi erau scoase.

Legea tailandeză spune că „metodele de recluziune nu sunt niciodată folosite ca o formă de pedeapsă". Dar am văzut bărbați cu trei rânduri de lanțuri în jurul gleznelor pentru că fuseseră prinşi panind şi jucând jocuri de noroc sau consumând droguri. Am văzut pe alții cu nişte nenorocite de lanțuri ancoră agățate de picioarele lor. Atât de grele încât, parțial trebuiau să le şi care, dar să le şi târască după ei.

Una dintre metodele preferate de recluziune era „lanțul margaretă" – folosit de obicei pentru cei care erau prinşi în acte homosexuale, sau asemănătoare acestora, dar şi pentru orice grup care încălcau împreună regulile. În lanțul margaretă erau legați toți cei implicați – un grup de trei. Cinci, zece sau chiar mai mulți – înlănțuiți împreună, gleznă de gleznă.

Dacă unul dintre ei avea nevoie să urineze. Mergeau cu toții la toaletă; dacă unul dintre ei avea nevoie să facă caca, îl însoțea tot grupul Trebuiau să mănânce, să doarmă şi să facă duş împreună, ceea ce era al naibii de dificil, ca să nu mai spun stânjenitor.

Faptul că era ilegal să duci un prizonier în lanțuri în fața justiției nu-i deranja câtuşi de puțin pe cei care încălcau legea. Mulți oameni afirmă deseori că judecătorii sunt corecți şi obiectivi în luarea deciziilor chiar şi atunci când văd lanțurile. Dar eu nu sunt de acord. Cum poate să mai existe prezumția de nevinovăție când prizonierii sunt forțați să apară în lanțuri?

Spre deosebire de mine, majoritatea puşcăriaşilor nu cunoşteau legea sau ce drepturi aveau şi nimeni nu le-a adus aceste lucruri la cunoştință.

La un moment dat am reuşit să obțin de la un avocat o copie a legii tailandeze a penitenciarelor. El ştia prea bine care era situația din interiorul închisorii, dar, ca toți avocații pe care-i angajasem, a insistat că nu va fi bine pentru cariera lui să se plângă unui judecător despre viața dintr-un penitenciar. Eu, însă, am studiat documentele pe care mi le-a dat.

Pe măsură ce lunile treceau şi eu nu mai primeam nici o veste legată de procesul meu, am început să accept treptat că voi fi găsit vinovat. Asta mi-a dat curajul să încep să înfrunt sistemul din interior şi am devenit o mare problemă pentru închisoare. Am refuzat, sau aş spune, am încercat să refuz, să fiu tratat ca un animal.

După câțiva ani de stat în lanțuri, chiar dacă nu fusesem condamnat pentru crimă, eu şi un prieten japonez, Kim, le-am scris celor din organizația Amnesty International şi altor grupări care apărau drepturile omului.

Le-am scris petiții şi le-am cerut să ne ajute să ne fie scoase lanțurile odată pentru totdeauna. Rugăminţile noastre au fost auzite şi Amnesty ne-a sfătuit să depunem un dosar la tribunal prin care ceream să fim scoşi din lanțuri. Zvonurile s-au răspândit rapid, iar gardienii au început să ne hărțuiască şi mai mult pe mine şi pe Kim. Comandanți au venit să îmi spună că dacă mai vorbesc odată cu cineva despre ceea ce s-a întâmplat înăuntrul închisorii, o să-mi pară rău. Mi-au spus că atunci când se va termina, o să plătesc pentru că le-am făcut necazuri.

Nimeni nu vroia să fie văzut stând cu noi. Tuturor le era frică că atunci când rahatul o să ajungă până la tavan, ventilatorul o să-i împroaşte şi pe ei. Era o perioadă foarte periculoasă pe care o trăiam, dar totuşi am intentat procesul.

Fiind şi cei de la Amnesty implicaţi, procesul a fost programat să înceapă în câteva luni. Judecătorul nu a avut ce să protesteze legat de motivele noastre şi având câţiva avocaţi experţi în drepturile omului prezenţi în sala de judecată, i-a fost pur şi simplu frică să ne anuleze cazul. În final, a dat ordin ca lanţurile să ne fie date jos imediat. De fapt a dat ordin ca toţi cei care purtau lanţuri să fie eliberaţi.

Purtasem lanţurile doi ani de zile, dar cunoşteam puşcăriaşi care le aveau legate de picioare de opt ani. Hotărârea judecătorească l-a obligat pe şeful închisorii să dea jos lanţurile purtate de cei 600 de bărbaţi. Kim şi cu mine am fost trataţi ca nişte eroi timp de o zi. Chiar şi gardienii au fost de acord că am avut curaj, dar acum ne considerau provocatori de necazuri. Un comandant a mers până acolo, încât să mă ameninţe cu moartea.

— Te crezi altfel decât ceilalţi? Aici e Tailanda. Aici mori foarte uşor.

Mi-a luat ceva timp să îmi dau seama că la sfârşitul zilei, ceea ce mi-a spus era adevărat, dar asta nu m-a intimidat. Succesul cazului nostru m-a încurajat să scriu fiecărei grupări din Europa preocupate de bunăstarea puşcăriaşilor, ca şi ziarelor din Marea Britanie şi Irlanda. Nu le ceream doar să dea la iveală cazul meu. Ci le ceream să acţioneze.

Am început să scriu scrisori în fiecare zi. Unul dintre cei cărora le-am scris a fost John Mulcahy, editorul revistei irlandeze *Phoenix.* Îmi amintesc că i-am scris lui John toată povestea mea şi mă gândeam că nu o să creadă nici un cuvânt din ea, căci nu era plauzibilă. Dar m-am înşelat. A primit scrisoarea mea şi mi-a răspuns. Eram şocat. Scrisoarea era primul gest de comunicare pe care-l primisem de la cineva din Irlanda, în afară de cei din familia

mea. Mi-e greu să descriu cum această scrisoare m-a adus pe linia de plutire şi ce impuls mi-a dat.

În răspunsul său, John Mulcahy nu mă judeca deloc şi s-a oferit să mă ajute. Întrucât fusesem deseori abandonat, am refuzat să-mi fac vreo speranţă; nimeni, în afara celor de la Amnesty, nu făcuse nimic practic ca să mă sprijine. John mi-a dat peste cap aşteptările. *Phoenix* a adus cazul meu în atenţia cititorilor irlandezi. Publicitatea a dat imediat rezultate. Oamenii au început să-mi scrie şi să-mi trimită pachete cu cărţi, medicamente şi obiecte de igienă personală.

Nu mai credeam de mult timp în bunătatea umană, dar intervenţia lui Mulcahy mi-a refăcut starea de spirit. Cititorii revistei *Phoenix* au donat bani pentru un fond de întrajutorare pe care l-a instituit şi l-a administrat John. Nici măcar nu ştiu cum să încep să explic în ce fel acest fond mi-a schimbat soarta. În fiecare săptămână soseau scrisori de la binevoitori.

Simţeam că forţele îmi renăscuseră pentru prima oară de când fusesem arestat. Scrisorile îmi îmbunătăţiseră starea de spirit; de fapt, m-au salvat. Mai mult decât orice altceva, scrisorile au întrerupt rutina. Începusem să aştept cu nerăbdare ziua de mame pentru că de obicei aducea cu ea veşti bune sau un pachet, ori o scrisoare neaşteptată. Cred că am primit cea mai mare corespondenţă din închisoare. Dar în realitate aceasta nu a influenţat cazul meu. Mă confruntam în continuare cu misiunea de a face dreptate în absolut cel mai corupt sistem juridic din lume.

▫ *TREISPREZECE* ▫

Simpla menţionare a sintagmei „procesul meu” fie mă înfuria la culme, fie mă făcea să izbucnesc în râs. Nu e greu să vă daţi seama de ce. La următoarele trei sau patru

apariții ale mele la tribunal, fie nu a apărut procurorul, fie spunea că nu a chemat nici un martor pentru înfățişarea din acea zi.

Acest lucru s-a repetat constant pe parcursul a nouă luni de zile. În ciuda faptului că legea tailandeză stipulează că audierile nu trebuie să se desfăşoare la o distanță mai mare de 30 de zile una de cealaltă, am fost dus la tribunal doar din trei în trei luni. M-am plâns avocatului meu în legătură cu metodele frivole la care procurorul apela ca să tragă de timp.

— Procurorul este foarte ocupat şi se ocupă de multe cazuri, mi-a spus avocatul, dar probabil că o să-şi facă timp să vină la tribunal şi să se ocupe de cazul tău, dacă doreşti să-l plăteşti. 100.000 de baht ar trebui să fie suficient.

Ştiam de la alți indivizi din închisoarea Chonburi că, dacă-l mituiai pe procuror, audierile de la tribunal erau fixate la intervale de timp mai mici. Ştiam nişte puşcăriaşi care dăduseră mită şi fuseseră chemați la tribunal, în medie, cam la fiecare două săptămâni. Mituirea nu era considerată corupție, pentru că procurorul nu promisese că te va lăsa să scapi uşor. El doar era de acord să apară la audiere şi să se ocupe de caz. Deci, îl plăteai de fapt că să te condamne, dar să o facă mai repede.

Un puşcăriaş a tot apărut în fața tribunalului timp de opt ani de zile. Procurorul a chemat aproape 200 de martori. În cele din urmă, omul i-a dat bani procurorului, care imediat a renunțat la 20 de martori. I-a mai dat bani încă odată şi acesta a mai renunțat la alți 20 de martori, şi tot aşa.

Un proces rapid însemna cu totul altceva pentru soarta celui condamnat. Regele Tailandei dădea, la fiecare patru ani, câte o amnistie prin care sentințele erau schimbate. Puşcăriaşii ca mine beneficiau de o amnistie doar după ce

fuseseră condamnați. Dar nu ştiam niciodată exact când regele urma să facă acest favor.

Un alt exemplu era cel al unui puşcăriaş care fusese arestat în 1991. În acel an fusese o amnistie, dar o ratase. Au mai existat amnistii în 1993, 1995 şi din nou în 1999. Dar le-a pierdut pe toate. Dacă procesul lui s-ar fi terminat la timp, pedeapsa lui de 100 de ani de puşcărie ar fi fost acum redusă la patru ani. Prin urmare, mituirea unui procuror ca să te condamne rapid nu era atât de prostească precum părea la prima vedere.

Nu aveam banii necesari şi, chiar dacă i-aş fi avut, probabil că tot nu l-aş fi mituit pe procuror. O'Connor fiind mort, ştiam că acesta nu mai avea nici un martor ocular. Cu toate acestea refuzase să închidă cazul şi să accepte certificatul de deces al lui O'Connor.

Într-un final, am decis să-i scriu şi să mă plâng preşedintelui tribunalului din Chonburi. I-am scris că procurorul mă ținea de ani de zile în puşcărie, insistând să continue un caz pe care nu-l poate câştiga. I-am spus că procurorul nu avea nici o dovadă şi nici un martor şi, până acum, nu dovedise nimic.

Scrisoarea mi s-a părut o idee bună atunci. În ceea ce mă privea, procurorul doar se juca cu viața mea, iar acum cerea bani ca să vină la tribunal şi să-şi facă meseria. I-am cerut preşedintelui tribunalului să-l instruiască pe procuror ca să se ocupe de cazul meu. Iar dacă avea vreo dovadă concretă, sau vreun martor, ar trebui să le prezinte în fața curții, iar dacă nu, să mă elibereze.

La următoarea apariție la tribunal, procurorul a venit la mine.

— De ce încerci să-mi faci probleme? m-a întrebat acesta, incerc să te ajut!

Când a sosit judecătorul, mi-a spus că dacă în viitor mai am alte probleme, pot să i le aduc lui la cunoştinţă. Nu era nevoie să-i scriu preşedintelui tribunalului. Avocatul meu de la acea vreme a spus că a fost o idee bună, dar să nu mai repet acest gest. Dacă încercam din nou, o să-i enervez pe judecător şi pe procuror.

La această audiere, procurorul a prezentat declaraţia *pe* care poliţia m-a forţat să o semnez. Nu a citit-o cu voce tare la proces; nu m-a întrebat dacă semnătura de pe ea îmi aparţinea. Doar i-a înmânat-o judecătorului şi i-a spus că acuzatul a mărturisit totul la secţia de poliţie.

Ca de obicei, Chavlin stătea fără să deschidă gura şi să intervină. Aş fi obiectat eu singur, dar audierea a durat doar atât cât procurorul să poată înmâna judecătorului declaraţia mea. După asta judecătorul s-a ridicat în picioare şi a ieşit pe uşă, urmat de procuror.

Am fost trimis înapoi la închisoare. Şase săptămâni mai târziu m-am întors la tribunal ca să am de-a face cu aceeaşi situaţie. De data asta, procurorul a chemat un poliţist. Acesta a depus mărturie susţinând că, datorită uimitoarelor puteri deductive ale poliţiştilor, au descoperit crima, l-au prins pe criminal, au găsit arma crimei şi au obţinut o declaraţie de la mine. Toate acestea în mai puţin de două ore.

Audierea s-a terminat şi am fost trimis înapoi la Chonburi. Am fost anunţat abia peste câteva săptămâni că alţi trei poliţişti au depus mărturie la un tribunal din Bangkok la care nu mi s-a permis să iau parte. Totuşi Chavlin asistase la acea audiere. Mi-a spus că nu s-a declarat nimic care să aibă importanţă pentru cazul meu.

— Nu-ţi face griji, mi-a zis. Aşa că m-am îngrijorat.

Tot ce mai rămânea acum de făcut era ca procurorul să-şi expună argumentele finale, după care intervenea apărarea.

Durase trei ani ca să audieze şapte martori şi apărusem la tribunal de 30 de ori pentru că martorii, sau procurorul, nu-şi făcuseră datoria la timp. În medie, majoritatea audierilor au durat cam zece minute. Aşa că în trei ani, mi-am petrecut doar cinci ore la tribunal.

Aşa cum v-aţi aşteptat, nu a existat nici un argument final la audieri. Procurorul s-a ridicat în picioare, s-a îndreptat spre judecător şi i-a înmânat declaraţia lui O'Connor. Acesta nu a citit-o niciodată şi nici nu a arătat-o cuiva. Odată ce judecătorul a acceptat-o, procurorul a spus:

— Oh, iar acest martor este mort acum. Excelenţa Voastră, în acel moment O'Connor era mort de mai bine de doi ani şi ar fi trebuit să fie şters de pe lista martorilor. Acum am înţeles de ce procurorul nu a acceptat certificatul de deces. Dacă nu recunoştea că O'Connor este mort, putea să se folosească în continuare de declaraţia acestuia.

Când am văzut că judecătorul acceptă declaraţia de la procuror, am ţâşnit în picioare instantaneu, susţinând că este ilegal să folosească declaraţia făcută de O'Connor. Nimeni nu putea să-i verifice semnătura. Ar fi putut să fie scrisă de poliţie. Din câte ştiam, procurorul ar fi putut să o fi scris chiar el. Cu siguranţă era destul de necinstit.

După ani de aşteptare, a sosit în sfârşit ziua în care puteam să depun şi eu mărturie. Abia aşteptam să se facă lumină în cazul meu. De fapt, îmi permisesem să îmi fac speranţe că voi fi eliberat.

Nu aşteptam cu nerăbdare interogatoriul procurorului, pentru că ştiam că îşi va da toată silinţa să mă atragă în capcană. La unele întrebări nu poţi să răspunzi cu un simplu „da” sau „nu”.

Dar nu trebuia să-mi fac griji. Procurorul nu şi-a făcut apariţia la proces. Procurorul făcuse tot posibilul să mă condamne, cu toate acestea, acum când avea şansa să mă

prindă cu adevărat la înghesuială, nu avea nici o întrebare pe care să mi-o pună. Cum era posibil aşa ceva?

Avocatul Chavlin mi-a spus să nu îmi fac griji. Mi-a explicat că era normal să se întâmple aşa ceva în Tailanda. Nici judecătorului nu i se părea nimic ciudat. A intrat în sala de tribunal, a luat loc, ca de obicei, şi a deschis audierea fără să clipească din ochi. Nu exista nici un translator în sală. Pentru ei în timp ce mă certam cu avocatul meu, judecătorul şi procurorul s-au ridicat şi au plecat.

— Nu ar trebui să faci o scenă în sala de judecată! a strigat avocatul la mine. O să pară că nu ai bune maniere şi nici respect față de judecător.

— Una e să apari la proces, am urlat la el, şi alta e să stai şi să fii călcat în picioare!

În cele din urmă Chavlin mi-a spus că o să vorbească cu judecătorul, ca să fiu mulțumit, dar judecătorul ştia deja că aşa zisa declarație a lui O'Connor nu putea fi acceptată.

Mie nu mi se părea că lucrurile stau aşa. Judecătorul acceptase declarația fără să scoată nici un cuvânt, dar nu puteam face mare lucru asta nu fusese până atunci cu adevărat o problemă căci toți martorii care fuseseră chemați erau thailandezi, iar judecătorul îi înțelegea.

Dar acum eu trebuia să depun mărturie şi nu ştiam să vorbesc prea mult în tailandeză. Din fericire exista o ziaristă tailandeză în sală care vorbea engleză. Ei i s-a cerut până la urmă să traducă.

Avocatul meu mi-a cerut să-i explic ceea ce se întâmplase furtul inițial, eşecul poliției de a-l prinde pe O'Connor, întâlnirea, cum m-a atacat O'Connor şi cum acesta a fost de acord să-mi înapoieze banu în Bangkok.

Următoarea întrebare a fost:

— Ce s-a întâmplat în Bangkok?

Avocatul meu a sărit peste călătoria cu maşina cu Holdsworth şi O'Connor. Nu a pomenit de nici o bătaie sau crimă, ceea ce a fost ciudat, ținând cont de faptul că despre asta trebuia să depun mărturie.

Am început să explic cum poliția a venit la apartamentul lui O'Connor şi m-a arestat pentru pătrundere prin efracție; cum le-am povestit polițiştilor ce se întâmplase şi cum aceştia m-au arestat în schimb pe mine; cum am mers de bună voie cu polițiştii ca să-l acuz pe O'Connor oficial; cum la 14 ore după ce am fost arestat, O'Connor a pretins din senin că îi omorâsem garda de corp.

Le-am explicat cum fusesem bătut şi torturat de poliția turistică din Bangkok până când am fost de acord să semnez o declarație pe care mi-o pregătiseră.

Judecătorul zâmbea ocazional, dar arăta plictisit. Probabil mai auzise poveşti ca ale mele în fiecare zi. Era un lucru normal ca poliția să bată şi să tortureze suspecții. Nu am fost primul şi nu voi fi nici ultimul.

Nu am fost niciodată întrebat dacă îl ucisesem pe Holdsworth. Nici măcar nu am fost întrebat dacă îl cunoşteam.

Asta a fost tot. În 45 de zile o să mă duc acasă. Au fost 45 de zile lungi, petrecute în penitenciarul din Chonbun. Dar gândul eliberării îmi ridica moralul. Când a sosit ziua mult aşteptată, am fost dus la tribunal. Îmi amintesc că eram nerăbdător, dar şi din cale afară de nervos. Mintea mea o luase razna – dacă eram găsit vinovat, de ce mă vor acuza? Cel mai rău lucru pentru care mă puteau condamna era omucidere, dar fusese legitimă apărare.

Eram pregatit sa depun marturie cum fusesem *nevoit* sa mă apăr singur împotriva unui bărbat care mă atacase cu un cutit. Dar nu am fost chestionat despre asta. M-am

confruntat cu Chavlin despre acest subiect în timpul pauzei de prânz.

— Legea înseamnă dovezi, a spus el. Procurorul nici măcar nu a amintit că ai fost la locul faptei. Dacă ai fi amintit tu despre asta, că ai fost acolo şi ai fost implicat într-o bătaie, atunci ai fi făcut munca procurorului. Procurorul nu s-a deranjat să apară la proces pentru că ştie că nu are un caz. Nu-ți face griji. Mi-a spus avocatul. Sută la sută vom câştiga procesul.

Vroiam să chem nişte martori din proprie inițiativă – frații soției mele care erau prezenți când am fost atacat, un tânăr supraveghetor pe care l-am chemat de la secția de poliție şi nişte martori care m-ar fi susținut în timpul procesului. Avocatul mi-a ZIS că supraveghetorul va fi suficient ca martor.

Acest martor a fost chemat la proces şi l-am sunat ca să-i relatez cele întâmplate, dar eu nu aveam prea multe de făcut, întrucât nu a apărut nici un procuror, judecătorul a pus intrebările, dar nu a fost interesat să afle prea multe. Şi aici s-a inchis procesul meu. Mi s-a spus că voi fi chemat înapoi la tribunal în 45 de zile ca să primesc verdictul. Mă aşteptam ca atunci să fiu eliberat.

Desigur că existau circumstanțe scuzabile. Nu puteau să-mi dea mai mult de câțiva ani, nu-i aşa? Nu se putea să îmi dea mai mult decât suportasem deja.

Când am ajuns în sala de judecată, aceasta era goală. Fără nici un avocat, procuror sau polițişti. Nimeni, doar eu, ziarista şi un gardian.

Un judecător pe care nu-l mai văzusem până atunci a intrat, s-a aşezat, a văzut că eram străin şi a spus ceva în tailandeză. Jurnalista mi-a spus mai târziu ce zisese avocatul.

— Oh, e străin, a spus judecătorul. Nu înțelege tailandeză, aşa că nu e cazul să-i mai explicăm.

Apoi, a adăugat în engleză:

— Găsit vinovat... 20 de ani de închisoare, sentință comutată la o treime pentru că acuzatul a acceptat să semneze declarația în secția de poliție... Acum au mai rămas 13 ani şi patru luni... Poți să pleci.

După ce a terminat de spus ultima propoziție, judecătorul s-a ridicat, a făcut stânga împrejur şi a plecat. Eram trăsnit. Universul meu s-a prăbuşit pe loc, chiar în acel moment. Avocatul Chavlin şi-a făcut apariția mai târziu, în după amiaza aceea. El cunoştea deja verdictul şi sentința. De fapt, cred că ştia veştile înainte de a le afla şi eu, de aceea nu a apărut la tribunal, înnebunisem. Mă prăbuşisem. Am început să țip şi să urlu. Eram livid. Lui Chavlin nu-i păsa. A dat doar din umeri şi a spus:

— N-are a face, putem să facem recurs.

— Recurs? am zbierat. Nici nu trebuia să ajung la recurs! Dacă ți-ai fi făcut treaba cum trebuie de la început, ar fi fost imposibil să fiu condamnat! L-ai lăsat pe procuror să spună şi să facă tot ce a vrut! Nu ai scos nici un cuvânt! E de mirare că am pierdut? Mi-am ținut gura închisă timp de trei ani pentru că tu m-ai asigurat că ştiai ce faci! Eşti concediat, nenorocit bun de nimic!

Să vă spun adevărul, eram mai mult enervat pe mine decât pe Chavlin. Ar fi trebuit să fac ceva; ar fi trebuit să mă ridic în picioare şi să mă opun singur acuzării, dar am avut încredere în el. Îmi venea să-mi dau singur palme acum pentru că nu-mi dădusem silința şi mai mult.

Când m-am întors la închisoare în acea noapte, am contactat imediat Societatea Juridică Tailandeză şi le-am cerut să-mi recomande un avocat specializat în Omucideri.

Mi-au trimis o listă cu nume din care am ales, până la urmă, un anume Dr. Mana, doctor în drept.

În acel moment trecusem dincolo de disperare, iar Mana s-a angajat să lupte împotriva deciziei judecătorului prin toate mijloacele posibile. Ce aveam de pierdut?

Am început să mă simt mai puțin neajutorat pe măsură ce mă pregăteam pentru proces. Întotdeauna există o şansă, aşa încât să pot corecta această greşeală îngrozitoare şi să fiu eliberat. În loc să aştept ca avocații să se informeze despre cazul meu, am studiat toate aspectele legislative care am considerat că ar trebui incluse în recursul meu, după care le-am tradus pe toate, ca un profesionist, în tailandeză.

Conform legii tailandeze la proces ar fi trebuit să fie prezenți cel puțin trei judecători care să asiste la proces. În timpul procesului meu abia de a apărut un judecător, şi nu acelaşi de fiecare dată. Am considerat acest fapt ca fiind ilegal. Nici un translator nu a fost prezent în sala de judecată pe parcursul nici uneia dintre audierile mele, ceea ce era, de asemenea, ilegal. Mai cred că judecătorul a încălcat legea când mi-a pus întrebări şi a jucat şi rolul judecătorului şi pe cel al procurorului. Am spus că asta părea a fi un proces fals.

Mi-am notat că arma crimei nu a apărut niciodată în sala de judecată. Procurorul a arătat doar o fotocopie a unei părți dintr-un cuțit şi niciodată nu a dovedit că asta ar fi arma crimei. Am susținut că aşa-zisa mărturie a lui O'Connor ar fi trebuit să fie eliminată din probele procesului. Chiar şi numele de „O'Connor" era un nume de împrumut. Era ilegal să foloseşti un nume fals la tribunal. Acuzarea tot nu-i ştia numele real, cel de Mitchel Heath.

Am aflat că în mărturia lui, O'Connor nici măcar nu vorbea din poziția de martor ocular. Declarația pretindea doar că eu i-am spus lui O'Connor că îi omorâsem garda de corp, fapt

auzit de la alțu. Şi întrucât O'Connor a murit înainte ca procesul meu să se deschidă, nimic din ceea ce se presupune că ar fi fost afirmat de acesta nu putea fi folosit drept probă.

În total, am notat 15 puncte pe care vroiam să le includ în recursul meu. Dr. Mana a fost de acord să țină cont de aceste argumente, în plus față de cele pe care le considera el relevante. Dr. Mana a spus că va scrie recursul, apoi mi-l va trimite mie la închisoare ca să-l verific şi să-l semnez. Am început să mă pregătesc mental pentru un nou proces. Deşi îmi fusese recomandat de Societatea Juridică Tailandeză, tot nu aveam încredere în Mana. Dar el trebuia doar să scrie un recurs, aşa că nu m-am gândit că vor fi probleme. Desigur, mă înşelam din nou. În ultima zi a termenului limită în care se depunea recursul, Dr. Mana a venit să mă vadă. Mi-a spus că terminase documentația şi o depusese la tribunal.

Apoi mi-a zis că nu s-a gândit că voi avea ceva de obiectat la ceea ce scrisese el şi completase hârtiile înainte de a veni să mă consulte şi pe mine, ca să fie sigur că le va depune înainte de expirarea termenului limită. Le şi semnase în numele meu. Se grăbea, dar a lăsat o copie a recursului la gardianul de serviciu. Am luat documentul de la gardian imediat după ce vizita s-a terminat.

Avocatul nu indusese în recurs nici măcar un singur punct din cele pe care le cerusem eu. Nu obiectase față de nimic din ceea ce făcuse şi afirmase procurorul. Nu pusese problema legalității modului în care se desfaşurase procesul meu. De fapt. Chiar nu avusese nici măcar o obiecție.

Îi cerusem să evidențieze că O'Connor minţise în legătură cu numele, naționalitatea, ocupația şi chiar şi cu data naşterii sale, deci cum ai fi putut să crezi ceva din cele afirmate de acesta, dacă el fusese cu adevărat cel care dăduse declarația? Versiunea lui Dr. Mana cu privire la observațiile

mele ^ra că O'Connor şi cu mine eram duşmani, aşa că. În mod evident, O'Connor nu va spune nimic care ar putea să ajute la achitarea mea. Nu era acelaşi lucru cu exactitate.

Recursul pe care avocatul îl scrisese şi îl depusese era un document pe care l-aş fi considerat a fi întocmit de un elev de liceu, nu de un doctor în ştiinţe juridice. Dr. Mana a mai spus că o să facă cerere să fiu scos pe cauţiune, dar fiind doctor în ştiinţe juridice nu era pregătit să ceară o cauţiune doar de câteva mii de dolari. Mi-a sugerat să-mi contactez familia şi să le cer să-mi trimită un sfert de milion de dolari.

Nu mai e nevoie să spun că familia mea nu avea atâţia bani. Aşa că nu va fi vorba de nici o cauţiune. Mă întorceam din nou de unde plecasem.

Aproape peste doi ani am fost chemat la tribunal ca să-mi aud verdictul. După sistemul thailandez, un grup de cinci până la şapte judecători au revăzut în particular documentele recursului şi au luat o decizie. Curtea de apel a fost de acord cu decizia Curţii districtuale şi şi-a menţinut acelaşi verdict şi sentinţă, de 13 ani şi patru luni de închisoare.

Ţinând cont de slaba documentaţie a recursului depus de Dr. Mana, nu m-a surprins faptul că am pierdut. În Tailanda, Curtea districtuală nu face altceva decât să te condamne, iar Curtea de apel stă la dispoziţia celor care se lasă la mila acesteia. Cei care pledaseră „nevinovat" în Curtea districtuală, acum pledau „vinovat" şi cereau o reducere a sentinţei. Am aflat că foarte puţini oameni îşi câştigau vreodată cazurile rapid.

Pentru cei care pierdeau recursul sau nu erau satisfăcuţi de decizia Curţii de apel exista Curtea *Dika* sau Curtea supremă de justiţie. Aceasta este forma judiciară superioară din Thailanda şi vorbind la modul general, este cea mai

bună variantă la care se poate apela pentru a se face dreptate cuiva.

Nu mulți merg la Curtea supremă de justiție. Unul dintre motive îl reprezintă banii necesari plății taxelor, dar motivul principal e timpul care se scurge până accezi la ea.

În medie, un proces durează cel puțin trei ani, un recurs mai durează minim un an şi jumătate, iar un alt recurs la Curtea supremă de justiție mai durează şi el încă un an. Aşa că dacă îți susțineai cazul, probabil că stăteai în puşcărie cel puțin cinci ani şi jumătate, dar de obicei chiar mai mult.

Întregul sistem din Thailanda era conceput în aşa fel încât îl forța pe acuzat să-şi accepte acuzațiile şi să pledeze vinovat. Dacă acceptai acuzațiile la secția de poliție, curtea îți reducea pedeapsa cu o treime. Dacă apoi pledai vinovat la tribunal, sentința îți era redusă la jumătate. Majoritatea prizonierilor thailandezi îşi acceptaseră acuzațiile şi pledaseră vinovați, indiferent că erau sau nu. Pentru o acuzație mai puțin gravă, avea sens să procedezi în acest mod. Preferai să îți petreci unul sau doi ani în puşcărie ca o persoană vinovată sau cinci ani şi jumătate încercând să demonstrezi că eşti nevinovat?

În orice caz, am decis să rămân închis şi să mă lupt, aşa că mă întorceam, încă o dată, în junglă.

▫ *PAISPREZECE* ▫

Am fost tras pe sfoară în toate modurile posibile. Trăiam un coşmar. Numeroasele nedreptăți mă indispuneau, iar fiecare zi petrecută în puşcărie contribuia şi mai mult la această stare.

Privind acum retrospectiv, îmi dau seama că autoritățile închisorii operau după politica dezbină şi cucereşte. Aceştia făceau din anumiți puşcăriaşi thailandezi oamenii lor de

încredere, aşa numiţii „cămăşi albastre”. Aceşti puşcăriaşi primeau o mâncare mai bună decât a celorlalţi, ca şi alte câteva privilegii suphmentare. Precum o încăpere privată în care puteau să mănânce şi să fumeze, spre deosebire de noi care făceam totul la comun. Cel mai important, primeau câte trei luni de achitare a sentinţelor pentru fiecare an lucrat ca oameni ai autorităţilor penitenciare.

Aceşti gardieni încercau în mod constant să câştige favoruri de la comandanţi. Le curăţau pantofii, le spălau şi le călcau uniformele şi alergau să le cumpere o Coca-Cola, dacă aceştia le-o cereau. Erau „băieţii” comandanţilor. Drept urmare, ei tindeau să uite că erau şi ei puşcăriaşi ca şi noi şi ne ordonau după cum le venea pe plac. Nu aveam cum să ştim care ordine veneau cu adevărat de la comandanţi şi care nu. De asemenea, aceştia spionau constant alţi puşcăriaşi şi raportau orice şi oricând. Si. Desigur. Încercau să obţină de la noi bani şi ţigări.

Dar adevărata lor misiune era aceea de a fi câinii de atac ai comandanţilor şi le plăcea această slujbă. Dacă enervai un comandant, indiferent care ar fi fost motivul, acesta punea câinii pe tine şi te băteau până erai pe jumătate mort. De fapt, dacă un gardian dădea ordin, „cămăşile albastre” te omorau şi chiar erau bucuroase să facă acest lucru.

Unul dintre străinii din închisoare, Jan din Finlanda, nu putea sau nu vroia să numere în tailandeză când gardienii făceau numărătoarea de dimineaţă în fiecare încăpere. Câteva zile mai târziu, cinci sau şase „cămăşi albastre” s-au aruncat asupra lui în curte şi l-au bătut până l-au lăsat fără suflare.

Altă dată, câţiva străini s-au dus la duş mai devreme, înainte de timpul alocat pentru această operaţiune. Un comandant aproape că a făcut o criză când puşcăriaşii nu se supuneau reguhlor închisorii. Aşa că şi-a trimis cei şase

câini să-i pună la punct. Străinii au sfârşit cu nasurile rupte, craniile fracturate şi cu feţele sparte. Unul a fost chiar înjunghiat cu o lingură în braţ. Nu se ştie dacă de fapt vroiau să-l înjunghie în braţ, aşa că a fost foarte norocos că a scăpat doar cu atât.

Gardienii în sine nu făceau mare lucru. Pentru fiecare comandant existau cam patru „cămăşi albastre". Aceştia descuiau celulele şi le încuiau la loc. Ne percheziţionau, ne verificau corespondenţa şi controlau uşile de la intrarea şi ieşirea fiecărei secţiuni.

Comandanţii făceau cât mai puţin posibil. Soseau dimineaţa, iar un puşcăriaş le pregătea micul dejun. După ce-şi mâncau porţia, mergeau la fabrică sau la birou unde un alt puşcăriaş le făcea masaj. După asta trăgeau un pui de somn sau îşi continuau somnul de noaptea trecută. După ce se trezeau, semnau registrele fabricii sau alte acte şi luau masa de prânz. Nu mai e nevoie să precizez că nu plăteau niciodată pentru băuturi sau pentru mâncare. De fapt nu plăteau nimic. Puşcăriaşii cumpărau totul pentru ei. Fiecare birou sau fabrică avea un televizor la care să se uite comandanţii, ceea ce făcea şi mai sigur faptul că aceştia nu se mai ocupau de nimic. Îşi petreceau după amiezele fierbinţi privind la televizor până când li se termina tura, la ora cinci.

Comandanţii se schimbau pentru tura de noapte. Dacă lucrau noaptea, asta însemna că doar dormeau în puşcărie în loc să doarmă acasă. Un puşcăriaş le pregătea fitul, acoperindu-l cu o plasă contra ţânţarilor şi pornea ventilatorul, iar alături găseau o garafa cu apă fiartă şi cafea.

Mulţi dintre comandanţii care lucrau în tura de noapte veneau beţi turţă la schimbul care începea la ora cinci. Se împiedicau facându-şi de lucru ajutaţi de „cămăşile

albastre”. Când veneau să inspecteze celulele, unii erau norocoşi dacă încă mai puteau să se ţină pe picioare şi nu mai conta dacă numărau sau nu puşcăriaşii.

Deseori am văzut comandanţi atât de beţi, încât se enervau singuri şi deveneau agresivi. Îmi amintesc de unul anume, care a venit beat şi a început să lovească cu şutul şi să bată puşcăriaşii doar ca să se amuze, spunându-le că ar trebui să-l respecte doar pentru că era comandant. Zece minute mai târziu, se prăbuşea în scaunul lui înconjurat de o baltă de pişat.

În cele mai fericite cazuri, comandanţii erau agresivi, dar când se îmbătau deveneau de-a dreptul periculoşi. Spărgeau capete şi rupeau mâini. Mulţi dintre ei au ucis câţiva prizonieri când erau beţi. I-am văzut făcând asta.

Cel mai violent gardian pe care l-am întâlnit vreodată se numea Paiboon. Era cel mai sadic comandant din Chonburi. L-am văzut bătând puşcăriaşi ore în şir. Obişnuia să se târască pe podea, ascuns după peretele scund, apoi sărea până la nivelul zăbrelelor ca să prindă oamenii fumând sau jucând în celule.

În tura de noapte, comandanţii aveau şi pistol. Dacă Paiboon prindea pe cineva, îl chema lângă zăbrele şi îl izbea în cap cu patul armei. Iar dimineaţa tot se mai prezentau la el pentru o altă rundă de bătaie.

Cel mai apropiat rival al lui în ceea ce priveşte brutalitatea absolută era Jessada. L-am văzut bătând prizonierii folosindu-se de un fel de mănuşi de baseball. Un incident anume mi-a rămas în memorie. Nişte puşcăriaşi din Burma au încercat să scape din altă închisoare. În ziua următoare, Jessada i-a adunat pe toţi puscăriaşii burmezi din Chonburi la un loc şi i-a bătut sistematic până i-a lăsat laţi. Încercarea de evadare se petrecuse undeva la kilometri

depărtare, dar Jessada i-a terminat în bătaie doar pentru că erau burmezi. Era un nenorocit sadic.

În toți anii pe care i-am petrecut în gaura aceea de iad, am auzit poveşti fară număr despre actele de cruzime îndreptate împotriva puşcăriaşilor. Când le-am auzit prima oară, nu le-am crezut. Dar, totuşi, erau adevărate. Am aflat că în Thailanda puşcăriaşii erau trataţi ca o afacere – nu de către guvernul thailandez, ci de către comandanții şi directorii închisorilor. Totul era conceput în aşa fel încât să iasă bani pentru comandanți. Nu conta dacă prizonierii mureau sau trăiau.

De exemplu, fiecărui prizonier i se aloca un cont în care familia, prietenii sau ambasada putea să depoziteze bani pentru cei dragi lor ca să-şi cumpere mâncare şi alte obiecte necesare. Prin urmare, comandanții ştiau care dintre prizonieri aveau bani şi ce sumă anume. Aceştia controlau şi magazinul închisorii. Puşcăriaşii trebuiau să folosească cartele ca să cumpere din magazin, cartele pe care le confecționau comandanții şi le vindeau la un preț mai mare cu 10% decât valoarea lor reala. Mâncarea în sine era şi ea cu *20%* mai scumpă decât prețul cu care ar fi trebuit să fie vândută. Literar vorbind, eram o piață de monopol. Totul funcționa prin mituire Dacă vroiai să te muți într-o altă celulă, comandanții te taxau cu *500* de baht ca să te „ajute” cu cererea făcută. Dacă nu vroiai să munceşti într-una din fabrici, trebuia să plăteşti 300 de baht pe lună. În unele clădiri comandanții îți vindeau pentru 20000 baht o baracă confecționată din bucăți de lemn vechi. În care puteai să te ascunzi în timpul zilei de soarele arzător.

Cei care vroiau să frecventeze şcoala închisorii trebuiau şi ei să mituiască comandanții. Mi-am petrecut luni de zile în şcoală învățând să vorbesc o tailandeză elementară şi mi-am plătit aceste lecții. Se presupunea că o cerere de eliberare

condiționată sau o cerere de iertare regală trebuiau să fie gratuite. Dar în realitate nu erau. Nu primeai nimic într-o închisoare tailandeză dacă nu plăteai, iar comandanții făceau situația criminală. De fapt. Păreau să gândească că era dreptul lor să stoarcă bani de la puşcăriaşi.

De Crăciun sau Anul Nou îşi cereau bacşişul pentru a se comporta frumos. Dacă era ziua lor de naştere, aşteptau şi atunci câțiva bănuți. Aveam un comandant care mi-a cerut bani ca să-i cumpere fiicei sale un cadou de ziua ei pentru că nu avea nici un bănuț. Nu era fiica mea şi tare îmi venea să-l dau dracului, dar până la urmă tot i-am dat bani. Probabil că era mai bine aşa.

Oricum, lucrul care ne făcea să ne temem cel mai tare de ei era că dacă îşi propuneau, aveau puterea să ne țină închişi în puşcărie. Aveau autoritatea de a acuza pe oricine de a fi susceptibil de o infracțiune – tentativă de evadare, suspiciunea de a fi folosit droguri, de a juca jocuri de noroc, de a se fi bătut. Oricare dintre acestea erau suficiente pentru a-ți garanta cel puțin trei luni petrecute în *soi* – izolare totală. Legea a stabilit trei luni, dar comandanţii mutau câte un puşcăriaş pedepsit de la o clădire la alta pentru o perioadă mai lungă de timp. Cunosc nişte bărbaţi care şi-au petrecut mai bine de un an izolaţi, plimbaţi dintr-o clădire în alta ca nişte nomazi. De câte *ori* erau mutaţi îşi pierdeau o parte din bunuri, nu ca ar fi avut prea multe la dispoziţie. Era un regim crud.

Comandantul responsabil de fiecare clădire avea putere absolută. El îţi stabilea calificativul de puşcăriaş. Puteai fi puşcăriaş obişnuit puşcăriaş bun, puşcăriaş foarte bun sau puşcăriaş excelent La fiecare şase luni. sau ceva de genul acesta, avea loc un interviu, dar numai după ce se finalizase un caz. Calificativul era important pentru că influenţa şansa unui puşcăriaş de a obţine eliberarea

condiţionată şi. de asemenea, cu cât ţi se reducea sentinţa în cazul în care regele dădea o amnistie. Dacă comandanţii te acuzau de ceva anume, puteau să-ţi schimbe calificativul într-unul mai prost Dacă se enervau cu adevărat îţi reduceau cu două puncte calificativul. Asta putea să însemne nişte ani în plus petrecuţi în puşcărie. *Am* aflat că de obicei era cel mai indicat să dai banii şi să taci din gură.

Mulţi dintre camarazii puşcăriaşi fuseseră închişi pentru trafic de droguri. Drogurile făceau parte constituentă din viaţa unei închisori. Erau cerute peste tot în puşcărie şi constituiau o afacere importantă. Dată fiind starea lucnuilor, nu era de mirare că unii oameni vroiau să evadeze din realitate. Prizonierii făceau contrabandă cu câteva pastile sau chiar cu puţină heroină, dar mai bine de 90% dintre droguri erau introduse şi vândute în închisoare de către gardieni. Comandanții aduceau heroină şi o amestecau cu glucoza, amoniac, paracetamol sfărâmat sau orice altceva care semăna cu drogurile. În Thailanda heroina are de obicei o puritate de 98%, dar până ajungea să fie vândută puşcăriaşilor, mai avea 5% puritate, sau chiar mai puțin, ceea ce nsemna că aducea profituri uriaşe comandanților. Majoritatea traficanților din Chonburi erau nigerieni şi aceştia supraviețuiau vânzând droguri pentru comandanți. Unii dintre ei trăiau chiar bine de pe urma banilor făcuți din droguri. Şi aveau o mulțime de clienți.

Majoritatea dependenților au început să prizeze inițial câte un pic de heroină din amuzament sau pentru că avuseseră o zi proastă. Dar, datorită prețului, prizatul nu era avantajos, aşa că în cele din urmă ajungeau să-şi injecteze heroina. După câteva săptămâni erau dependenți. Am văzut o mulțime de oameni transformați în zombi.

Sfârşeau împărţind ace cu alţi camarazi de suferinţă. Dacă aveau noroc, se infestau doar cu hepatita C, dar exista o şansă serioasă de a se contamina cu HIV sau SIDA. Adăugând şi SIDA la condiţiile în care eram forţaţi să trăim, însemna invariabil că nu o duceau mult.

Ţinând cont de cantitatea totală de heroină vândută în puşcărie, era imposibil să negi că majoritatea fusese introdusă prin contrabandă de către comandanţi. Am văzut la ce percheziţii eram supuşi. Ştiam că nici un hoţ amărât nu putea să introducă o asemenea cantitate de heroină depozitată în chiloţi pe drumul de întoarcere de la tribunal sau de la o vizită. Comandanţii erau cei care o furnizau.

Şi aceştia erau deseori prinşi. Ştiu un comandant din Chonburi care fusese prins în flagrant, aducând heroină în puşcărie, dar nu a păţit nimic. A primit o palmă peste mână şi a fost transferat să-şi facă slujba în turnul închisorii. De aici, putea să-şi introducă proviziile în curtea închisorii, iar peste un an se întorsese în puşcărie să facă afaceri, ca de obicei.

Un lucru pe care-l detestam cel mai mult la comandanţi era felul în care abuzau de familiile puşcăriaşilor. Unele dintre soţiile sau prietenele puşcăriaşilor se plângeau deseori că nu aveau bani să-i plătească pe comandanţi, aşa că aceştia le spunea:

— Nici o problemă. O să am eu grijă de el. Nu-ţi face griji pentru bani. Dar poţi să te întâlneşti cu mine mai târziu şi poate mergem împreună să mâncăm ceva. Când se întâlneau, nenorociţii forţau soţia sau iubita unui puşcăriaş să facă sex cu ei. De cele mai multe ori, femeia se temea atât de mult de ceea ce s-ar fi putut întâmpla cu soţul sau iubitul acesteia, dacă l-ar fi refuzat, aşa că accepta. După ce s-a folosit odată de femeie, comandantul începea să o şantajeze să fie amanta lui permanentă. Una e să nu ai

respect față de un puşcăriaş, dar să-i faci asta soției sau iubitei acestuia este sub orice critică şi întrutotul dezgustător.

Se considera că noi eram criminali, dar cele mai mari brute şi gangsteri din Chonburi erau cei care conduceau puşcăria. O închisoare trebuie să fie un loc de recluziune unde o persoană care a fost condamnată poate să reflecteze la crima săvârşită şi încearcă să se reabiliteze. În Chonburi nici nu se pomenea de reabilitare. Toți se mâncau între ei precum câinii şi numai cel mai rezistent supraviețuia. Unii prizonieri plecau mai răi decât atunci când intraseră în puşcărie; alții plecau ca nişte gunoaie fără de speranță. Alții nu se mai descurcau deloc în libertate.

În Thailanda sistemul penitenciarelor vroia doar să te pedepsească. Vroiau să te pedepsească, să te facă să suferi şi să te controleze, să abuzeze de tine şi să te anihileze şi să-ți stoarcă cât de mulți bani se putea. Banii erau Dumnezeul lor, iar comandanții inşelau, furau, conspirau, minteau şi omorau pentru ei.

Cred că majoritatea celor care sunt trimişi pentru prima oară *în* închisoare trec printr-o perioadă de negare a realității. Cu siguranță eu am trecut prin asta. Îmi amintesc că îmi spuneam: Nu se întâmplă asta" sau „Nu pot să-mi facă mie asta". Dar realitatea e că pot să o facă şi chiar o fac.

Deşi campania de scriere a scrisorilor mi-a ridicat moralul, tot trebuia să mă lupt permanent cu deznădejdea, căci Chonburi era infernul pe pământ. Aşa cum vă aşteptați, sinuciderile erau un lucru la ordinea zilei. Puşcăriaşi tineri se aruncau deseori după scările de la etajul al patrulea al clădirilor ca să se omoare, cadavrele erau lăsate să zacă într-o baltă de sânge până când venea poliția să facă fotografii. Apoi îi apucau ca pe un sac de cartofi şi îi

aruncau în spatele unui camion. În Thailanda nu credeau în folosirea brancardelor.

Am văzut zeci de oameni sinucigându-se. Unii puşcăriaşi îşi tăiau venele de la mână şi sângerau până la moarte în celule. Alții beau otravă pentru şobolani sau orice altceva le pica în mână. Ştiu un individ care a băut o sticlă de răşină. Am văzut alți trei sau patru care s-au cățărat pe acoperişurile fabricii şi au sărit, numărul sinuciderilor nu m-a surprins niciodată. Ceea ce mă surprindea era faptul că nu era şi mai mare. Şi da, au existat momente când m-am gândit şi eu la sinucidere. Dar aveam patru copii. Nu vroiam să crească crezând că tatăl lor a fost un laş care s-a sinucis în puşcărie pentru că nu a putut să facă față situației.

▫ *CINCISPREZECE* ▫

în timp ce mă luptam să alung gândurile de sinucidere, în octombrie 2000, s-a întâmplat ceva care a reprezentat o amenințare adevărată pentru viața mea. Anii trăiți în mizerie şi dieta săracă mi-au distrus sistemul imunitar. M-am îmbolnăvit de tuberculoză. La început nu am ştiut ce am, dar simțeam că ceva e în neregulă. Tuşeam şi vomitam fară să mă pot controla şi aveam dureri groaznice în piept. Nu puteam să mă întind noaptea fără să simt junghiuri în piept. Mai mult, în doar câteva săptămâni am pierdut 10 kg. Mama murise de o boală de inimă, aşa că, în mod firesc, m-am temut că făcusem şi eu o complicație similară.

M-am dus să mă vadă medicul, care mi-a spus că probabil mă îngrijoram prea mult. Mi-a dat doar două pastile de paracetamol şi mi-a spus că o să mă fac bine în curând. Ştiam că eram serios bolnav, aşa că m-am dus la şeful închisorii şi i-am explicat simptomele mele. I-am spus că, dacă nu-mi aduce un doctor, probabil voi muri în puşcăria

condusă de el, ceea ce-i va da şi mai mult de lucru cu hârţogăria aferentă.

După două sau trei săptămâni am fost transportat la spitalul din Chonburi. Aveam febră şi mă simţeam istovit de puteri. Aveam dureri tot timpul, arătam ca o persoană subnutrită şi abia mai puteam să merg. M-au diagnosticat cu un tip de tuberculoză periculoasă care îmi distrusese plămânii. Mi-au făcut teste de sânge şi mi-au prelevat probe de spută, iar rezultatele au indicat că aveam tuberculoză cronică. Am fost uşurat să aflu că nu aveam o boală de inimă, dar nici cu tuberculoza nu era de glumit. A trebuit să merg la alt spital că să mi se facă raze X. Ambii plămâni erau afectaţi de tuberculoză, dar stângul era şi mai rău. Cei din închisoare au insistat să mai fac un test de spută ca să fie sigur. Se presupune ca testul să fie prelevat la prima oră, de dimineaţă, înainte să te speli pe dinţi, să mănânci sau să bei ceva. Aşa că m-am prezentat la birou la ora 6.30. A trebuit să aştept pâna la ora 10 sau 11 ca doctorul să mă cheme la teste. Rezultatele au fost aceleaşi, dar medicul nu mă credea.

— Străinii nu se îmbolnăvesc de tuberculoză! a spus el. Ai pus saliva altcuiva în gura ta înainte să vii să faci testul!

Nu era deloc aşa, dar a refuzat să mă creadă că nu vroiam să-l păcălesc şi a refuzat să-mi dea vreun medicament. În acel moment nu am mai putut să rezist şi am scris ambasadei Irlandei din Kuala Lumpur. Le-am atras atenţia asupra seriozităţii situaţiei mele şi le-am spus că, dacă nu vor lua măsuri, voi muri.

Pe măsură ce săptămânile treceau, starea mea se deteriora. În luna ianuarie a anului 2001 am început să expectorez sânge în cantităţi serioase. Ambasada le-a scris celor de la închisoare spunându-le:

— Ambasada a fost informată că puşcăriaşul Colin Martin are tuberculoză şi îi veţi administra medicaţia corectă până în momentul în care ambasada poate să aranjeze transferul său în spitalul închisorii Lard Yao din Bangkok.

Până în acel moment slăbisem 25 kg şi practic eram piele şi os. Dar scrisoarea a avut efectul scontat. Am fost transferat într-un microbuz de la închisoarea Chonburi la penitenciarul Lard Yao pe data de 2 februarie. În microbuz erau patru persoane, trei thailandezi mergeau la Chiang Mai, iar eu în Bangkok, Lard Yao. Eram condus de patru comandanţi înarmaţi cu mitraliere automate Uzi, pregătiţi de atac în cazul în care vreunul dintre noi ar fi încercat să evadeze. Era o glumă. Ne puseseră în lanţuri, aşa că nu puteam să fugim prea departe, chiar dacă am fi reuşit să scăpăm.

Am ajuns la închisoarea Lard Yao la ora opt, în dimineaţa unei zile de vineri. Clădirea închisorii e lipită de alte două închisori: Bombat, care este destinată doar cazurilor legate de droguri, şi închisoarea pentru femei din Bangkok.

Lard Yao este masivă, găzduind în total 9.000 de puşcăriaşi. Fusese construită iniţial de japonezi, în timpul celui de-al doilea război mondial, drept tabără de concentrare. Mai târziu a fost puţin modificată, dar structura originală a rămas aceeaşi. Atmosfera era lugubră şi sinistră. La sosirea în spitalul din Lard Yao, am fost informat că nici un doctor nu e disponibil până luni, aşa că m-au trimis în clădirea principală a închisorii. În interiorul închisorii sunt 14 secţu diferite. Când intri într-o secţie, poţi să mai ieşi doar dacă ai programare la spital sau pentru o vizită. Odată intrat în burta monstrului, eşti prins în capcană. Am aflat că diferitele categorii de puşcăriaşi sunt trimişi în clădiri diferite. De exemplu. Clădirea unu este pentru *katoeys;* Clădirea doi este destinată cazurilor legate de droguri şi

celor care creează probleme; Clădirea trei este pentru prizonierii cu tulburări psihice şi pentru invalizi şi tot aşa. Fiind străin, şi prin urmare presupus a provoca necazuri, am fost trimis în Clădirea doi, dar nu m-au acceptat pentru că aveam tuberculoză. Eram considerat un pericol. Şi în Clădirea unu s-a dovedit a fi o problemă. Mi-au spus că înainte de a fi lăsat să intru trebuie să-mi rad mustaţa. Am refuzat. Până la urmă m-au trimis la Clădirea trei unde erau ţinuţi pacienţii cu tulburări psihice, dar nu m-a deranjat. Am fost mulţumit să-mi aşez bagajul şi păturile undeva.

Am stat în clădire cât a durat sfârşitul de săptămână, apoi luni am fost transferat la spital. Mi s-a confirmat că am tuberculoză şi că plămânul stâng era într-o stare foarte gravă. Mi-au făcut o serie de radiografii care au evidenţiat cicatrici în locul unde pleura se perforase. Am fost internat în spital vineri de dimineaţă. Era pentru prima oară când vedeam un pat în trei ani şi jumătate, dar bucuria mea a fost de scurtă durată. Curând mi-am dat seama cum era şi în acel loc. Toată lumea trebuia să poarte pijamale. Cea pe care am primit-o eu fusese albă cândva, dar acum era departe de a mai avea această culoare. Bluzele erau zdrenţuite şi acoperite cu urme de sânge sau vomă şi aveau urme de excremente şi pe pantaloni. Cearceafurile nu erau nici ele într-o stare mai bună şi numai Dumnezeu ştie de ce erau şi ele murdare. Mai târziu am descoperit că existau dulapuri cu cearşafuri noi, albe, însă acestea erau păstrate pentru situaţiile când veneau vizitatorii sau inspecţiile.

Salonul în care am fost pus era destinat pacienţilor bolnavi de SIDA, ori infectaţi cu HIV, şi tuberculoză. Majoritatea celor 27 de pacienţi suferea de ambele boli în acelaşi timp. Era groaznic. Eu aveam şanse de a mă vindeca de tuberculoză, dar ceilalţi nu aveau niciuna. Fiind infestaţi cu SIDA, sistemul lor imunitar era distrus, aşa încât tuberculoza le distrugea uşor-uşor plămânii.

Medicația standard care constituie tratamentul pentru tuberculoză consta în 13 pilule, plus vitamine şi proteine. Spitalul nu se deranja să administreze vreo pastilă celor bolnavi de SIDA pentru că aceştia mureau oricum. O situație oribilă. Nu voi uita niciodată ceea ce am văzut în interiorul spitalului închisorii Lard Yao. Personalului medical nu-i păsa sub nici o formă de igienă şi Cu atât mai puțin de pacienți. Nimeni nu era tratat cu nici cea mai elementară urmă de respect. În fiecare zi oamenii mureau aici fără cea mai mică urmă de demnitate.

În această aripă a spitalului erau 60 de pacienți bolnavi de tuberculoză. Personalul medical ne alinia în fiecare dimineață ca să ne administreze medicația. Asistentul cufunda o cană în găleata cu apă şi ne înmâna medicamentele, dar folosea aceeaşi cană pentru fiecare pacient. Nu mai e cazul să precizez că am refuzat să tolerez asemenea fapt. Nu am consumat nici mâncarea pe care ne-o serveau. Provenea din clădirea pacienților cu SIDA şi era preparată de către aceştia. Arăta oarecum mai bine decât lăturile pe care ni le serveau în Chonburi. Mâncarea conținea cel puțin orez. Cu toate acestea, tot nu puteam să bag aşa ceva în gură. Mă întrebam dacă pacienții bolnavi de SIDA nu se tăiaseră în timp ce preparau mâncarea?

Secțiile din spital erau conduse de gardieni inferiori în grad sau de către pacienții care se însănătoşiseră şi rămăseseră pe posturi de infirmieri. Asistenții nu făceau nimic. Erau la fel ca şi comandanții din Chonburi. Îşi petreceau toată ziua crescând, în spatele secțiilor spitalului, pui, rațe, broaşte şi peşti pe care îi vindeau puşcăriaşilor. Nici măcar nu dădeau vreo atenție pacienților.

Gardienii şi infirmierii făceau aproape totul. Ei primeau bolnavii, recoltau sânge pentru analize, împărțeau medicamentele şi schimbau perfuziile. Sub îngrijirea lor,

pacienții au descoperit în curând că boala şi suferința erau probleme neimportante pentru ei. În primul rând, infirmierii furau calmantele şi Valiumul prescris pacienților grav bolnavi. Le vindeau apoi, cu un profit frumuşel, celor care se drogau. Spitalul avea două nivele pentru cei care încă se puteau deplasa singuri, în timp ce parterul era repartizat muribunzilor sau cazurilor imobilizate la pat. Exista şi o morgă unde unii infirmieri obişnuiau să-şi păstreze mâncarea proaspătă.

Ca în orice instituție penală din Tailanda, în aer plutea un sentiment de violență permanentă. În acest caz, cei imobilizați la pat erau maltratați fără milă de către infirmieri. În ultimele stadii de SIDA, pacienții îşi pierd controlul asupra funcțiilor propriului organism şi de cele mai multe ori fac pe ei. Infirmierii ar trebui să-i spele şi să-i schimbe, dar mai degrabă îi băteau. Îi aruncau din pat şi trăgeau de ei, sau de cele mai multe ori îi făceau să se târască până la baie ca să se spele singuri. Pe cei care nu puteau să meargă singuri pentru că erau pe punctul de a muri îi târau în țipete şi îi propteau într-un colț unde puneau furtunul pe ei. Oripilant.

Am văzut pacienți care aveau meningită şi îşi pierduseră controlul asupra simțurilor. Plângeau şi urlau de durere involuntar. Deseori infirmierii îi băteau doar pentru că făceau zgomot. Cadrele medicale urau pacienții.

Amintirea care m-a scârbit cel mai rău era cea legată de infirmierii care făceau pariuri pe cât de mult timp va dura până când un pacient va muri. Cu cât stăteam mai mult în spital, cu atât era mai rău. Unii dintre bolnavii cronici mă implorau să-i ajut. Se temeau că vor fi ucişi în somn. La început am crezut că sunt nebuni, dar foarte repede am descoperit că acest pericol era foarte real. În cele trei zile pe care le-am petrecut aici, trei pacienți au murit pe timpul

nopții. Cred că au fost uciși. Un infirmier mi-a spus că nu era ceva anormal să ucizi pe cineva ca să grăbești lucrurile. Crimele nu au fost date niciodată la iveală pentru că infirmierii îi amenințau și-i torturau pe ceilalți pacienți ca nu cumva să îndrăznească să spună ceva.

Nu puteam face nimic. Dacă ești imobilizat la pat ori grav bolnav ești în totalitate la mila infirmierilor. Iar eu mă aflam la un pas de moarte.

Trebuia să stau în acest spital câteva luni de zile, dar după trei zile îmi ajunsese. Mă temeam că voi fi ucis. În cea de-a treia zi. M-am dus să-l văd pe medicul șef și să-i cer să mă scoată din spital. Vroiam să ies de acolo. În cele din urmă, acesta a fost de acord, dar mi-a spus că trebuie să port tot timpul o mască de protecție pe față după ce mă voi întoarce în clădirea închisorii. Nu mă deranja. Aș fi fost de acord să port și un costum de cosmonaut.

Am fost trimis înapoi într-o celulă din închisoarea principală înțesată cu victime ale tuberculozei. Ca și în spital, aici existau bărbați bolnavi și de SIDA și de tuberculoză în același loc cu cei bolnavi doar de tuberculoză. Pentru o cameră de spital sau de tratament putea și era infectă – murdară și cu scrijeleh pe toți pereții. Tapetul era tot crăpat și atârna, stând să cadă. Din loc în loc existau bucăți de linoleum, iar în rest cimentul era gol-goluț.

Citind unele dintre înscrisurile de pe pereți, era clar că încăperea nu mai fusese zugrăvită de mai bine de 25 de ani. Banii alocați pentru reparații și zugrăveli fuseseră furați de comandanți, ca orice altceva, de altfel.

John Mulcahy din Dublin își continuase campania pentru eliberarea mea. Ne scriam în fiecare săptămână. Mă ajutase să îmi fac cunoscută situația în care mă aflam și, cred eu, a jucat un rol important determinând ambasada Irlandei să ia măsuri în ceea ce privea mutarea mea în Lard Yao. Într-una

din numeroasele scrisori i-am povestit despre starea în care se afla aşa-zisa cameră de refacere. L-am întrebat pe John dacă îmi poate trimite nişte bani pentru zugrăvirea acesteia. Nu se punea problema că vroiam să fac asta. Trebuia să o fac. Urma să stau în camera tuberculoşilor cel puțin şase luni. Ar fi fost imposibil să încerci să te vindeci în asemenea condiții.

John mi-a trimis banii şi i-am mituit pe unii dintre comandanți ca să cumpere câțiva litri de dezinfectant. Împreună u alți pacienți am frecat pereții, podeaua şi zona toaletei. Apoi am cumpărat nisip şi ciment şi am reparat pereții. Două zile mai târziu am cumpărat vopsea şi pensule şi am vopsit toată încăperea. Am cumpărat şi linoleum şi am plătit ca să ni se repare toaleta. Când am terminat, arăta ca o cameră normală de spital. Mă simțeam entuziasmat. Fiind capabil să ajut pe cei mai» uțin norocoşi decât mine era un beneficiu în plus şi aveam o nouă dorință de a trăi. Vă întrebați cum am reuşit să fac rost de materiale ca să zugrăvesc celula din închisoare. A fost uşor.

Comandanții au făcut o cerere la departamentul corecțional al nchisorii pentru materialele de care aveam nevoie, departamentul a trimis banii. Comandanții au cumpărat ceea ce: ra necesar, apoi mi-au cerut şi mie, încă o dată, banii pe ele. Ar fi putut să repare celulele oricând făcând o simplă cerere la departamentul corecțional, dar nu le ieşea nici un profit din asta. În schimb, au aşteptat până au găsit o modalitate de a face rost de alți bani.

Când lucrările au fost gata, mă simțeam ca şi cum m-aş fi mutat într-un hotel. Costase o mulțime de bani, dar nu prea am avut de ales. După şase luni de zile tuberculoza mea se afla în continuare la primul nivel al bolii. Doctorul a spus că trebuie să fiu reprimit în spital unde mi se va administra în continuare un tratament. Acesta ar presupune injecții

zilnice cu unități mari de antibiotic streptomicină. Când am fost chemat în cabinetul doctorului şi mi s-a spus că trebuie să mă întorc la spital, am refuzat. I-am povestit şefului închisorii cum era la spital. I-am mai spus că poate să mă izoleze sau să-mi facă orice vroia, dar nu voi mai sta în spital. Dacă mă trimitea înapoi, am adăugat, i-aş fi acuzat de tentativă de omor.

A vorbit cu doctorul şi au căzut de acord că aş putea să merg [a spital în fiecare zi. Aşa că în următoarele 60 de zile m-am dus zilnic să mi se facă injecțiile. Au fost 60 de injecții în 60 de zile. Eram înțepat în partea stângă într-o zi şi în dreapta în alta. Injecțiile erau foarte dureroase. Erau ca înțepăturile antitetanice şi ajungeau până la os, provocând spasme şi crampe musculare. De asta doreau să interneze pacienții în spital. Mulți nu vroiau să meargă pe jos după o asemenea injecție, dar mie nu-mi păsa. În ceea ce mă privea, sufeream fie că eram internat în spital, fie că nu. Injecțiile erau făcute de către un puşcăriaş care lucra în spital. Nu am văzut niciodată vreun doctor sau vreun asistent. În unele zile cel care făcea injecțiile spunea: „Poate că azi o să doară un pic". Era ceva în modul în care făcea comentariul care mă scotea din sărite.

O săptămână mai târziu, am descoperit că refolosea acele şi seringile şi le vindea pe cele noi, pentru 250 de baht bucata, celor care se drogau. Din fericire, după cele 60 de injecții, nu mai purtam virusul de tuberculoză. Aveam tuberculoză în continuare, dar mi s-a spus că se va vindeca de la sine. Tot mai trebuia să înghit 15 sau 20 de pastile în fiecare dimineață, la micul dejun, dar eram fericit că scăpasem de înțepături. Următoarea problemă pe care trebuia să o rezolv era greutatea mea. Pierdusem peste 25 de kg şi trebuia să mai pun câteva kilograme, dacă vroiam să-mi refac cum se cuvine starea sănătății mele. Îmi venea greu să mănânc. Îmi era foame, dar odată ce simțeam mirosul mâncării, nu mai

vroiam să o gust. Trebuia să mă țin de nas ca să înghit câteva linguri de supă sau orice altceva. Aproape cu lacrimi în ochi mă forțam să mai înghit încă o lingură. Îmi stabilisem un regim alimentar asemănător cu cel al bebeluşilor, constând în sucuri pline cu vitamine şi minerale. Am băut tone de asemenea preparate. În loc să mă chinui să mănânc trei mese complete pe zi, am decis să mănânc şase sau şapte mese mai mici. Metoda mea a funcționat, iar greutatea mea a atins în cele din urmă 60 de kg. Câştigarea în greutate nu este o operațiune ieftină într-o închisoare tailandeză. Dar începusem să primesc pachete cu mâncare de la oameni din Irlanda care citiseră în ziare despre situația în care mă aflam. Mâncarea primită m-a ajutat să mă pun pe picioare. Deşi fizic eram totuşi bolnav, mă simțeam mai bine în propria-mi piele. Am acceptat ceea ce se întâmplase şi m-am împăcat cu situația. Am încetat să mai mă înfurii şi am început să mă acomodez cu sistemul. Schimbarea mea în atitudine a coincis, de asemenea, cu o vizită a lui John Mulcahy. L-am salutat ca pe un prieten vechi pe care l-am pierdut; vizita lui, mai mult ca oricăriui altcuiva, mi-a revigorat starea de spirit. Aveam încredere că ceva pozitiv se va întâmpla, deşi nu eram prea sigur în ce consta acel ceva. Mi-a trebuit un an şi jumătate să mă vindec de tuberculoză şi apoi încă un an ca să-mi aduc greutatea la normal. Dacă acel medic din Chonburi mi-ar fi dat medicația la timp, probabil ar fi trebuit să mă vindec în trei luni.

▫ *ŞAISPREZECE* ▫

Deşi Lard Yao era o închisoare mult mai puțin dură decât Chonburi, comandanții erau la fel de violenți şi de periculoşi. Le făcea plăcere să provoace durere şi să-i umilească pe puşcăriaşi şi deseori se angajau în acte de

violență brutală, de viol şi chiar de crimă. Erau nişte criminali nenorociți. Urau puşcăriaşii şi nu ratau nici o ocazie de a le aplica câte o corecție. Ca şi în Chonburi, cămăşile albastre îşi urmau liderii. Asta avea ca rezultat faptul că puşcăriaşii trebuiau să facă față pericolului la orice pas. Îmi amintesc un incident particular care s-a petrecut la scurt timp după ce am ajuns aici. La acea vreme primeam tratament medical pentru tuberculoză.

Unul dintre gardieni mi-a spus că cineva de la ambasada irlandeză a venit să mă viziteze. Nu era un lucru neobişnuit. Am părăsit celula şi m-am îndreptat spre poarta principală, care se afla în apropierea camerei de vizite. Pe măsură ce mergeam agale, o cămaşă albastră pe nume Joe m-a întrebat unde mă duceam.

— Vizită de la ambasadă, am spus eu.

— Care ambasadă? a întrebat el.

Stătea acolo cu permisul de vizită explicându-mi cine, ce, unde şi când – totul în tailandeză.

— Nu ştii să citeşti? E scris în limba ta!

Mi-a aruncat o privire țâfnoasă şi mi-a spus să mă duc, să iau loc şi să aştept să sosească funcționarul de la ambasadă. Când a sosit ora întâlnirii, m-a chemat. Ne-am dus la poarta care ducea în zona de vizite şi m-a împins prin ea.

— Când o să te întorci, o să-ți dau un şut în fund! a şuierat el. Avea un fizic bine legat. Mă simțeam acum cu mult mai bine şi am decis că nu o să mai mă las deloc intimidat. M-am întors şi m-am îndreptat spre el.

— De ce să mai aştepți”^ i-am spus. Fă-o acum.

A fost luat prin surprindere şi m-am gândit că s-a întâmplat asta pentru că îl provocasem. A mormăit ceva şi a luat-o

înaintea mea. Când am ajuns la camera de vizite, am dat de o altă cămaşă albastră care descuia uşa.

— Trimite-l pe pricăjitul ăsta acolo, a spus el.

— Tu eşti pricăjit, Joe, nu eu. I-am răspuns.

Nu m-am mai gândit la incident. Am avut o întâlnire fructuoasă cu funcționarul de la ambasadă şi nu am acordat prea mare atenție celor petrecute înainte de întâlnire. L-am considerat pe Joe a fi doar un idiot arogant.

Necazurile au început imediat după terminarea vizitei. Când am ajuns la poarta închisorii, am fost întâmpinat de 20, sau mai multe, cămăşi albastre. La început nici măcar nu i-am luat în seamă. Aveau multă libertate de mişcare şi deseori se adunau în grupuri ca acesta. Mi-au spus să mă aşez pe bancă şi să aştept. Atunci a apărut Joe şi, cu rapiditatea unei scântei, am fost înconjurat.

M-a acuzat că l-am insultat şi a vrut să-mi cer scuze în fața prietenilor săi. Joe a făcut câțiva paşi în față şi a început să-şi lovească palma amenințător cu bastonul.

— Dacă eşti bărbat, o să-ți ceri scuze, mi-a zis el.

— Sunt mai bărbat decât vei fi tu vreodată, am ripostat. Şi nu o să-mi cer scuze deloc!

Mi-a dat una peste coaste. Am încercat să mă ridic în picioare, dar ceilalți gardieni m-au împins la loc pe bancă. Nu le era greu, nu eram suficient de puternic din cauza tuberculozei. De fapt, majoritatea celor cu care mă întâlneam mă luau drept un drogat.

Joe ştia că eram slăbit şi lătra la mine ca un câine.

— Trebuie să-ți ceri scuze! Trebuie să spui că-ți pare rău! Am refuzat.

— Îți ceri scuze? Ce e cu atitudinea asta de şcoliriță?

I-am spus lui Joe încă o dată că nu o să-mi cer scuze pentru nimic şi am încercat să mă ridic. M-a lovit din nou, dar de

data asta eram pregătit. L-am prins de picior şi l-am răsucit rapid şi imediat cum a aterizat pe pământ, l-am lovit. A fost o greşeală din partea mea. Celelalte 20 de cămăşi albastre au sărit pe mine la unison. Puteau să-mi facă orice, aşa că mă izbeau la voia întâmplării cu pumnii şi cu picioarele.

Când bătaia s-a terminat, mă târâm în patru labe. Am văzut un comandant cam la 2 metri depărtare. Încă îl mai văd stând acolo, cu zâmbetul pe faţă.

— Tu trebuia să opreşti rahatul ăsta, nemernicule, nu să stai acolo ca un idiot! am ţipat.

A râs sec.

— Dispari, străinule, mi-a răspuns. Întoarce-te în clădirea ta. Cămăşile albastre nu mă bătuseră în realitate atât de rău; aveam doar multe tăieturi şi vânătăi. Mă simţeam norocos, de fapt, pentru că nu mă bătuseră cu bastoanele. Dar înainte de a stabili cum să mă linşeze, în mod evident îi ceruseră permisiunea comandantului. Eu bănuiesc că acesta le-a spus că pot să-mi aplice o corecţie uşoară, dar nu să mă lovească cu bastoanele. La urma urmei nu vroia prea mult sânge pe podeaua lui frumos curăţată.

M-am plâns ambasadei – nu pentru că fusesem rănit, ci pentru că ar fi trebuit să trec prin aceeaşi poartă în fiecare zi ca să merg la spital. Le-am spus că nu vreau să mă lupt cu cămăşile albastre zilnic. Cei de la ambasadă au trimis, în schimb, o scrisoare închisorii. Nu ştiu ce au scris în ea, dar a avut efect.

Peste câteva zile, directorul adjunct al închisorii m-a chemat în biroul său. Mi-a explicat că comandantul care era de serviciu în ziua în care am fost bătut era nou şi nu cunoştea încă toate regulile. Dacă depuneam o plângere, cariera de comandant a acestuia ar fi fost terminată. M-a întrebat dacă las baltă lucrurile şi îl cred pe cuvânt că nu mi se va mai întâmpla aşa ceva niciodată.

Nu aveam de ales. Aş fi putut să fac o plângere formală, dar aceasta probabil că m-ar fi ucis până la urmă. Aşa că i-am spus că, dacă-l mută pe Joe de la poartă, renunț la plângere. Veți gândi că eu eram cel care a pierdut, dar câştigasem acea bătălie; le-am ținut piept autorităților închisorii şi, mai mult sau mai puțin, am scăpat uşor de ele.

În aceeaşi lună, comandanții le-au administrat o bătaie soră cu moartea la opt puşcăriaşi din închisoarea Bombat care se învecinează cu Lard Yao. Cei opt prizonieri au încercat să evadeze. În timp ce un comandant dormea, l-au izbit cu capul de perete, iar ei au fugit, escaladând zidul închisorii. Când s-a dat alarma, cămăşile albastre au plecat după ei. Cât timp ceilalți prizonieri erau numărați şi încuiați în fabrici, cămăşile albastre i-au prins pe fugari şi i-aU târât în fața comandanților care-i aşteptau. Comandanții alegeau câte un fugar şi îl băteau şi îl izbeau cu picioarele până când îşi pierdea cunoştința. Cât timp băteau un fugar, ceilalți erau obligați să stea în picioare şi să privească spectacolul până le venea rândul. Ştiind ce-i aşteaptă, unii dintre fugari au avut o altă tentativă disperată de a fugi şi au reuşit să escaladeze zidul care separa cele două închisori.

Din celula mea am văzut clar ce s-a petrecut. Am urmărit doi fugari cum se grăbeau printre copacii care crescuseră în spațiul dintre închisori. Unul a sărit în curtea din Lard Yao, dar imediat şi-a dat seama că un gardian îl zărise şi a dispărut în spatele zidului.

Până la urmă, cămăşile albastre din Bombat i-au prins pe toți şi i-au dat jos de pe zid ca să-i bată. Comandanții nu se mulțumeau doar cu o bătaie la căpătul căreia evadații zăceau lați. În timp ce aceştia zăceau pe jos inconştienți, comandanții aruncau apă pe ei ca să-i readucă în simțiri.

Un comandant s-a gândit că apa nu-şi făcea eficient datoria, aşa că a urinat peste puşcăriaşii leşinaţi.

Când puşcăriaşii s-au trezit, comandanţii au început să-i atace din nou. I-au bătut fară pic de milă şi de data asta au continuat în acelaşi ritm până când toţi cei opt au murit. Deşi nici un comandant nu avea nici un pistol, la ştiri s-a spus că opt puşcăriaşi au fost împuşcaţi în timp ce încercau să evadeze. După ce fugarii au murit, au soluţionat eventualele probleme împuşcându-i.

La televizor toate cadavrele erau acoperite, iar urmele de sânge se vedeau clar prin cearceafurile albe. Majoritatea erau răniţi în zona toracelui, dar unii prezentau multiple urme de sânge în zona feţei şi a capului.

De necrezut, dar comandanţii tot nu erau satisfăcuţi. După ce au ucis puşcăriaşii, s-au dus şi i-au adunat pe toţi cei care fuseseră prieteni cu cei opt fugari şi pe cei care împărţiseră ocazional vreo cameră cu aceştia. Tuturor li s-a pus cătuşe la mâini sau au fost legaţi şi bătuţi. De fapt, această măsură era aplicată în orice închisoare tailandeză. Dacă cineva a evadat vreodată sau a încercat să fugă, îi băteau şi-i pedepseau pe toţi cei care-l cunoşteau pe fugar.

La numai două luni de la acest incident, comandanţii din Lard Yao au bătut un puşcăriaş jumătate thailandez, jumătate chinez, din Clădirea 2 până l-au omorât. Puşcăriaşul bătuse un cui în zid, să-şi agate haina sau sacoşa. Un comandant i-a spus să-l scoată. Dar puşcăriaşul i-a răspuns sa se ducă la naiba. Comandantul l-a lovit şi imediat le-a dat drumul cămăşilor sale albastre să se năpustească asupra lui.

Ca de obicei, aceştia sufereau de exces de zel, iar puşcăriaşul a trebuit să fie dus la spital să i se pună copci şi un braţ în gips. Când l-au adus înapoi de la spital, l-au pus în lanţuri şi l-au izolat, imediat comandantul şi oamenii lui

i-au făcut o vizită cât se afla în izolare. L-au bătut pe bietul nenorocit până l-au omorât. Cam peste o oră, ceilalți bărbați izolați au remarcat că avea probleme cu respirația şi au chemat gardianul de serviciu. Până când comandantul şi-a mişcat fundul şi a venit în celulă, era prea târziu. Omul murise deja.

Acest caz nu era unicul. Altă dată, în timpul unei percheziții de rutină a cămăşilor albastre, un puşcăriaş nigerian a fost prins: u aproximativ 30 de grame de heroină pe care a înghițit-o rapid. Ar fi trebuit să-l ducă la spital şi să-i facă spălaturi sau să-i introducă o sondă gastrică ca să-i extragă drogurile. Dar comandanții au avut o idee şi mai bună:

— Hai să-l batem şi să-i scoatem drogurile din el.

Probabil că s-au gândit că dacă îl lovesc cu piciorul în fund suficient de puternic, va voma heroina fără să mai piardă timpul ducându-l la spital. Totuşi manevra nu a ținut. Bătaia pe care i-au administrat-o a făcut ca săculețul de heroină să i se spargă în stomac. Bărbatul a murit, iar cauza morții a fost supradoza de heroină pe care drogatul a înghițit-o.

Nimeni nu cunoaşte cu exactitate numărul total al prizonierilor maltratați sau ucişi de către comandanți pentru că nimănui nu-i pasă. Am văzut puşcăriaşi care în urma bătăilor primite au suferit traumatisme cerebrale ori au rămas paralitici pe viață. Am fost închis cu un bărbat care avea partea stângă paralizată pentru că fusese bătut crunt. Alții erau complet paralizați. Prin toată închisoarea, ca şi în tot sistemul judiciar thailandez luat ca un întreg, existau bărbați care nu fuseseră atât de norocoşi ca să supraviețuiască bătăilor care li s-au administrat.

Pentru comandanți viața nu însemna nimic şi dacă îi scoteai din sărite sau le ofereai un motiv serios, te omorau instantaneu, iar apoi râdeau pe seama acestui fapt. Pentru

toți puscăriașii violența sau amenințarea violenței plutea permanent în aer. Era un lucru cu care trebuia să conviețuim.

Toți cei care m-au vizitat au făcut observații când au văzut comandanții și bastoanele lor din lemn de bambus și bețigașele subțiri. Mulți credeau că armele sunt doar de paradă, dar în realitate nu era așa. Comandanții se asigurau că vizitatorii văd puține lucruri din câte se petreceau în fapt. Se luau măsuri de precauție, asigurându-se că vizitatorii nu vor vedea niciodată fața reală a unei închisori tailandeze.

În ciuda prezenței neîntrerupte a amenințării cu violența din Lard Yao, starea sănătății mele continua să se îmbunătățească. Practic epuizasem toate modalitățile legale ale unui recurs fără nici un succes real, dar mi-am continuat viața. Presupun că puteți spune că mă resemnasem și acceptasem ceea ce se întâmplase și că îmi voi îndeplini pedeapsa până la capăt.

Când mi-am dat seama că nu avea nici un rost să te lupți cu sistemul, m-am adaptat la starea de fapt, deși nu am reușit nicicând să mă instituționalizez. Desigur că am continuat să militez pentru eliberarea mea cu ajutorul lui John Mulcahy, dar în sinea mea îmi acceptasem soarta și așteptam cu nerăbdare ziua când voi fi eliberat. Nu aveam altă variantă.

Când m-am însănătoșit, am hotărât să îmi redobândesc condiția fizică. Niciodată nu fusesem o fire sportivă, dar acum decisesem să mă antrenez. Măcar îmi ținea mintea ocupată. Noua mea dorință de a mă menține în formă a coincis cu o decizie a autorităților închisorii tailandeze de a ține propria sa versiune a Cupei Mondiale la fotbal din 2002. Fiecărei închisori i s-a cerut să alcătuiască o echipă care să reprezinte câte o țară participantă. M-am oferit voluntar ca să mă distrez, dar nu mi-a luat prea mult până mi-am dat seama că întreaga competiție era o fraudă.

Când a fost adusă în discuție ideea pentru prima oară, autoritățile închisorii au căutat să obțină sponsorizări de la firme mari şi de la guvern. Ca să atragă investitorii, au invitat reprezentanții diverselor posturi de televiziune şi jurnalişti, câțiva funcționari de la ambasade şi alte persoane importante.

Pepsi a fost de acord să sponsorizeze evenimentul cu cinci milioane de baht pentru ca întrecerea să fie difuzată pe un post de televiziune. După ce Pepsi a făcut primul pas şi alte companii au donat bani pentru a-şi face publicitate liberă. Când banii din sponsorizare au fost strânşi, ministrul justiției a fost de acord să declare deschis evenimentul.

Când spun că evenimentul a fost o fraudă, nu spun că nu am jucat deloc fotbal. Am jucat, dar întrecerea nu s-a desfăşurat aşa cum majoritatea am fost lăsați să credem că va fi. Autoritățile închisorii au refuzat să cumpere echipamente jucătorilor şi ne-au pus la dispoziție încălțările care fuseseră achiționate cu banii din sponsorizări.

Comandanții au băgat în schimb banii în buzunarele lor şi ne-au obligat să plătim noi pentru echipament. Puşcăriaşii au fost cei care şi-au cumpărat echipamentul, jambierele, bocancii şi tot ce ne mai trebuia. Am dat bani chiar şi pentru mingi.

Gardienii s-au comportat execrabil, i-au pus să plătească şi pe puşcăriaşii care vroiau să privească competiția şi să facă galerie echipei favorite. Aceştia au fost obligați să plătească 200 de baht pentru acest privilegiu. Banii din sponsorizări au fost furați aproape în întregime. Tot ceea ce am primit au fost nişte pahare goale de la Pepsi, un prosop şi câteva perechi de chiloți. Ca de obicei, puşcăria şi comandanții au păstrat sau au furat banii pentru ei. Au făcut acelaşi lucru şi peste şase luni când au anunțat că vor organiza în puşcărie un program de kick-boxing thailandez.

Am devenit fascinat de sportul pe care localnicii îl numesc *rnuay Thai.* Acest gen de box este ramură plină de dinamism a artelor marțiale care se dezvoltase în ultimii mai bine de 2000 de ani. Acum câteva sute de ani se numea *pabuyuth,* dar în timp s-a transformat într-un sport modern.

Mulți europeni, chiar şi cei activi în lumea artelor marțiale, nu cunoşteau sportul *muay Thai;* foarte puține persoane l-au învățat pentru că nu implică doar lovituri cu pumnii şi picioarele, ci şi folosirea coatelor şi a genunchilor.

Regimul de antrenament conceput pentru a pregăti luptătorii era legendar pentru intensitatea şi rigoarea acestuia. Luptătorii ajungeau la un incredibil grad de rezistență. O lovitură în tibie aplicată de către un luptător *muay Thai* echivalează, deseori, cu lovitura unei bâte de baseball.

Abia aşteptam să particip la acest program. Dar gardienii erau foarte precauți cu privire la această idee. Mă gândesc că erau îngrijorați că am putea începe să-i batem sau cel puțin să facem cămăşile albastre să se gândească de două ori înainte de a se năpusti asupra noastră în felul în care o făceau acum. Dar obiecțiile lor au rămas, din fericire, neauzite de către autorități.

Şeful închisorii ne-a spus că participanții vor fi antrenați de către un antrenor profesionist şi celor care vor obține o centură li se va permite să meargă şi să lupte pe unul dintre ringurile locale. Şi desigur că tot echipamentul de antrenament va fi pus la dispoziție de către închisoare.

Când am auzit acest lucru, am ştiut exact ce urma să se petreacă: era o altă ocazie de a face bani buni. Închisoarea a strâns bani din sponsorizări acordate de către cluburile de box, parțial pentru a ajuta puşcăriaşii, dar şi pentru a promova acest sport.

Această campanie nu m-a descurajat. În ceea ce mă privea, puteau să-şi țină toți banii atâta timp cât eu mă antrenam. Cam ^5 străini au semnat pentru includerea în programul de antrenament. În prima zi a venit un antrenor în Lard Yao, ne-a urmărit pe câțiva dintre noi lovindu-ne cu picioarele demonstrativ şi a stat să ne arate câteva mişcări de bază.

Adjunctul închisorii şi comandanții au urmărit şedința de antrenament.

Şi asta a fost prima şi ultima oară când am văzut un antrenor. Presupun că acesta şi-a pierdut interesul când adjunctul a refuzat să-l plătească pentru timpul său.

Eram de neoprit. Am făcut câteva cercetări discrete despre sport. Auzisem că unii dintre puşcăriaşii thailandezi din clădirea ^ mea fuseseră campioni la acest sport înainte de a fi închişi. Aşa cum s-a dovedit, era destul de adevărat, în închisoare existau câțiva foşti campioni. Fără să-mi abandonez planurile, împreună cu alți doi puşcăriaşi le-am cerut acestor foşti campioni să ne antreneze. Au fost de acord şi la indicațiile lor am învățat cum să luptăm. Regimul de antrenament pe care l-am urmat era unul riguros, epuizant şi presupunea multă bătaie. Iar mie îmi plăcea la nebunie.

Prima oară am învățat tehnicile de bază. Antrenamentul presupunea să înveți cum să-ți foloseşti mâinile, coatele, cum să izbeşti cu picioarele şi cu genunchii ca să-ți loveşti adversarul.

Deşi loviturile cu picioarele în aer arată spectaculos în timpul competițiilor, am învățat rapid că genunchii şi coatele sunt cele mai distrugătoare arme folosite de luptători. Uneori acest gen de lovituri erau chiar mortale.

Două tehnici *muay Thai* au devenit favoritele mele. Acestea erau lovitura tailandeză joasă şi lovitura în aer. Exersam

aceste lovituri ore întregi. Lovitura joasă presupune o mişcare circulară a întregului corp pentru a lovi piciorul adversarului cu partea superioară a tibiei. Dacă nu te aperi aşa cum trebuie, această tehnică pune deseori capăt luptei. După câteva lovituri joase, adversarul nu se mai poate ține pe picioare.

Lovitura în aer era, de asemenea, unică din punctul meu de vedere. Această lovitură presupune imobilizarea unui picior în poziția întins, timp în care întregul corp se roteşte din şold.

Am descoperit că aproape toate manevrele din *muay Thai* presupun mişcarea întregului corp, rotația şoldului la fiecare lovitură cu piciorul şi cu pumnul ca şi la fiecare blocaj. Ca rezultat, majoritatea manevrelor sunt mai încete, dar mult mai puternice decât în box sau în karate.

Deşi nu aveam echipamentul potrivit, tot ceea ce puteam face cu adevărat era să alergăm, să sărim şi să boxăm puțin, ceea ce ne fortifica organismul. Consideram antrenamentul eliberator. Îmi ținea mintea departe de situația în care mă aflam şi îmi oferea un scop în viața din închisoare.

Comandanții priveau de la distanță cum mă antrenam. Ceilalți puşcăriaşi evitau să intre în rând cu noi trei pentru că arătam musculoşi şi în formă. Schimbarea în aspectul meu fizic era radicală.

Mă transformasem dintr-un individ care putea fi luat drept un dependent de heroină în cineva care trecea cu uşurință drept un culturist. Devenisem foarte musculos şi mobil.

Până la urmă ne-am încropit propriul nostru sac de box din pături şi dintr-un sac vechi. Ne-am antrenat pe el luni de zile, dar de fiecare dată când îl loveam cu piciorul sau cu pumnii, îl deterioram.

Până în acel moment un anumit număr de irlandezi care locuiau în Bangkok au devenit părtaşi în campania prin

care în*cercau* eliberarea mea. Nu le voi spune numele pentru că doresc să rămână în anonimat. Deseori au venit la închisoare *cu* mâncare şi medicamente. Aceşti vizitatori bine intenţionaţi.

Îşi făceau apariţia în fiecare săptămână îmi aduceau fructe, *banii,* mâncare care m-au ajutat să mă menţin fizic, psihic şi spiritual. Aceşti irlandezi au avut rolul unei punţi de legătură între mine şi John Mulcahy în momentele în care vreunul dintre noi avea nevoie să transmită câte un mesaj urgent către celălalt. Nu îmi venea să le cer ceva acestor oameni, ţinând cont de tot ceea ce făceau ei pentru mine. dar în cele din urmă *am* cedat. După multe runde de pumni şi genunchi juliţi, le-am scris binefăcătorilor mei, întrebându-i dacă mă vor ajuta să-mi cumpăr un echipament potrivit de box. Eram pregătit să lupt, dar *nu eram* pregătit să păşesc în ring doar pe jumătate antrenat. Binefăcătorii mei au fost de acord şi mi-au cumpărat tot ce-mi trebuia: mănuşi, căşti, saci de box, apărători şi chiar şi protecţii pentru organele genitale.

Apoi am plătit 5 (XX) de bathi ca să construim un cadru pe care atârna sacul de box de el. Având echipamentul corespunzător, am început să excelez în acest sport tehnica *muay Thai*, iar simţurile au devenit şi mai sensibile. Mă antrenam dimineaţa, la prânz şi seara.

Muay Thai se învaţă *cu* multă muncă. uoaia a*. *Lkjk* este condusă de către o familie. hle\u se încălzesc mergând 5 sau 6 kilometri pe zi. după amiaza boxează sau îşi exersează manevrele. Primesc şi un masaj thailandez după luptă ca să le mai amelioreze durerea şi să le relaxeze musculatura. În puşcărie nu beneficiam de un asemenea lux. Ne antrenam toată ziua, Dacă ne accidentam, ne luptam mai tare apoi, ca să nu fim din

nou răniţi în timp ce eram pur şi simplu tentat să mă antrenez să îl bat. am descoperit că pentru a câştiga o competiţie de *muay Thai* totul ținea de tehnică. Pentru a obține un scor bun, luptătorii erau sfătuiți să-şi expună tehnica folosită şi modul cum aceasta avea un efect vizibil asupra adversarului său. Arbitrii nu urmăreau mulțimea sau varietatea de manevre *muay Thai,* ci eficiența folosirii acestora.

Arbitrii premiau pe cel mai puternic luptător. M-am pregătit pentru competiție purtând acest gând în minte. În ceea ce mă privea aş fi putut la fel de bine să mă antrenez şi pentru titlul mondial.

Dar, aşa cum mă aşteptam, campionatul din interiorul închisorii s-a dovedit a nu fi altceva decât o altă mascaradă pusă la cale de autorități. Deşi ne antrenasem şi eram gata să facem față oricărui adversar pe care ni l-ar fi pus în ring, când a fost vorba să concurăm, nimeni nu a luptat într-un ring corespunzător. În schimb, au improvizat un ring în fața închisorii, acolo unde s-au desfăşurat luptele.

Au fost aduşi câțiva puşcăriaşi din alte închisori ca să participe la competiție, dar, ca în toate cazurile de până acum, comandanții nu ne-au lăsat să concurăm dacă nu le dădeam bani. Le-au cerut bani şi puşcăriaşilor care au asistat la cele câteva lupte desfăşurate în ring şi au furat şi ultimul bănuț strâns din sponsorizări.

Când am aflat că le-au cerut bani puşcăriaşilor ca să asiste la lupte, mi-am pierdut tot interesul. Închideam ochii când era vorba să fiu personal jecmănit de către comandanți, dar nu mă simțeam bine când ştiam că gardienii făceau bani pe seama puşcăriaşilor mai săraci. Nu aveam cum să-i opresc să procedeze în acest fel, dar nici nu i-aş fi ajutat facilitându-le jaful.

▫ ŞAPTESPREZECE ▫

Cât timp m-am luptat în ring, am continuat să-mi croiesc calea spre tribunal. După ce recursul meu fusese respins, mi s-a oferit ocazia de a plăti 80000 de dolari, echivalentul a 4 milioane de baht, ca să-mi câştig cazul. Nu mi s-a spus explicit, dar banii care mi se cereau urmau să fie folosiți pentru a mitui fraternitatea din sistemul judiciar şi ca să-mi achit taxele de judecată.

Nu-mi puteam permite să dau aceşti bani. Aşa că am refuzat şi am angajat un alt avocat pe care l-am instruit să facă apel şi să-mi prezinte cazul la Curtea Supremă. Era o decizie riscantă, prea puține recursuri în procesele de crimă au câştigat pe temei legal. Cu toate acestea, de data asta am întocmit un recurs solid şi speram că judecătorii Curții Supreme cel puțin vor revizui aşa cum se cuvine cazul meu.

Punctele aduse în discuție erau mai mult sau mai puțin identice cu cele pe care vroiam să le aduc la cunoştință Curții care judeca cazurile de omucidere. De data asta diferența consta *în* faptul că avocatul meu avea un renume şi era eficient, dar şi onest. Şi era sigur că nu va dura mult până când cazul meu va ajunge la tribunal.

Doar zece luni mai târziu, pe *11 a* lunii iunie, am fost convocat la Curtea Supremă de Justiție din Bangkok, alături de alți 20 de puşcăriaşi. Mi s-a spus că va fi o audiere foarte formală. Pregătindu-mă pentru ceea ce am crezut a fi o apariție extrem de formală în fața curții, am întrebat dacă pot să port un costum şi mi s-a spus că, dacă vroiam, aş fi putut să apar îmbrăcat în costum la fiecare audiere. Nimeni nu-mi spusese asta şi se pare că nici altui puşcăriaş nu-i fusese adus la cunoştință acest fapt. Gardianul de la închisoare care m-a escortat mi-a spus că

era pentru prima oară în 33 de ani când vedea un puşcăriaş îmbrăcat în costum.

Când am ajuns la tribunal, am găsit un singur judecător care stătea pe o băncuță şi citea un teanc de hârtii. A strigat numele unui puşcăriaş şi apoi i-a citit verdictul. Pe măsură ce cazurile erau rezolvate, ascultam cu atenție verdictele. Eram sigur că o să fiu eliberat. În ciuda tuturor dezamăgirilor mele anterioare, niciodată nu am fost aşa sigur că o să plec acasă în curând.

Caz după caz era trecut în revistă; părea că judecătorul dădea verdictul în favoarea fiecărui acuzat. Chiar dacă nu grațiase pe nimeni, redusese sentința la jumătate sau cu o treime.

Ascultam uimit. Nu mai văzusem aşa ceva în Tailanda. Părea a fi genul de tribunal unde s-ar fi putut cel puțin să mi se facă dreptate. Acesta era primul judecător competent pe care îl întâlnisem.

Îmi amintesc că în ziua aceea eram singurul străin din sală, iar cazul meu a fost strigat ultimul. Când mi-am auzit numele, am fost copleşit de emoții. Când m-am ridicat, picioarele au început să-mi tremure. Îmi aşteptam verdictul. Judecătorul a început să citească sentința. Nu s-a uitat niciodată direct la mine, ci şi-a concentrat atenția asupra expunerii hotărârii judecătoreşti.

A spus:

— Împotriva acuzatului nu există nici o dovadă reală şi nici un martor real, iar cazul procurorului nu este foarte solid.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Pentru prima oară de când eram arestat, credeam cu adevărat că urma să câştig. Judecătorul a continuat:

— Cu toate acestea, mărturia domnului O'Konnor este foarte gravă. Prin urmare. Curtea *crede* că acuzatul este vinovat.

Curtii îi pare rău pentru acuzat ştiind că şi-a pierdut afacerea, casa şi o sumă mare de bani din cauza domnului O'Connor. Acuzatul este un om civilizat şi nu a provocat scandaluri cât timp a stat în puşcărie. Nu credem că a fost torturat de poliție. Poliția nu ar fi avut nici un motiv să-l tortureze.

Ascultam în tăcere. Mă uitam la judecător fară să îmi dau seama exact cum să reacționez sau ce să fac. Pur şi simplu stăteam fără să mă mişc. Nu simțeam nimic. Eram dezorientat.

— Curtii îi pare rău pentru familia acuzatului şi consideră sentința a fi mult prea aspră. Curtea îi reduce acum pedeapsa la zece ani.

— Ridicați-vă, a spus aprodul.

Asta a fost tot: nu mai aveam ce face. Totul fusese în zadar. Ajunsesem la cea mai înaltă Curte de justiție din Thailanda şi pierdusem; nu mai îmi rămăsese nici o instanță către care să mă îndrept. Aş fi putut să cer guvernului thailandez să mă transfere în Irlanda după ce executasem patru ani de închisoare, dar hotărâsem să rămân şi să mă lupt în speranța că în cele din urmă voi câştiga. Vroiam să fiu achitat şi nu doar eliberat. Vroiam ca numele meu să rămână curat.

Privind retrospectiv, este evident că niciodată nu am avut nici o şansă reală. Dintre toți avocații pe care îi angajasem – Kitii, Chavlin. Mana şi alții – niciunul nu a încercat să se lupte corespunzător pentru cazul meu. Ceea ce am descoperit, în cele din urmă. Că nu ar fi trebuit niciodată să am încredere în niciunul dintre ei.

ÎN acea după amiază, stând singur în sala de tribunal, pierdut intr-o limbă pe care nu o puteam vorbi, înconjurat de obiceiuri pe care chiar nu le înțelegeam, am simțit un

calm extraordinar. Când am plecat, nu i-am adresat nici un cuvânt judecătorului.

Nici măcar nu i-am remarcat prezența. Am crezut, aşa cum a crezut şi avocatul meu, că voi fi eliberat de către Curtea Supremă, dar aceştia s-au temut că-i voi da în judecată pentru că m-au închis pe nedrept. Dacă Curtea Supremă de Justiție mi-ar fi anulat pedeapsa, ar fi fost ca o recunoaştere oficială că celelalte instanțe judecătoreşti au greşit.

Cred că instanța supremă mi-a redus pedeapsa pentru că pur şi simplu nu puteau să justifice de ce m-ar fi ținut în puşcărie mai mult timp. Dar această reducere a pedepsei era doar un gest simbolic. Ați putea considera că 13 ani şi patru luni de zile este o pedeapsă mare în Tailanda, dar nu era cazul acum. Închisoarea pe viață în Thailanda este de 100 de ani, iar, în medie, pedeapsa aplicată de către instanțe este în medie de 25 de ani. Dacă Curtea Supremă ar fi considerat că sunt cu adevărat vinovat, mi-ar fi mărit pedeapsa.

Aşa că atunci când mi-au redus pedeapsa de la 13 la 10 ani, nu a însemnat prea mult pentru mine. Executasem deja jumătate din cei 13 ani. Ştiam că va fi o amnistie într-un an, sau cam aşa ceva, iar pedeapsa mea va fi probabil redusă la jumătate.

În acest caz, o diminuare de trei ani nu schimba, în fapt, mare lucru. Dacă numele meu ar fi fost inclus pe lista celor amnistiați, aş fi fost liber într-un an de zile. Curtea Supremă ştia acest lucru, aşa cum o ştiam şi eu. Mai bine de şase ani de zile mă luptasem în trei instanțe judecătoreşti ca să nu fiu condamnat şi pierdusem, în timp ce stăteam în tribunal, m-am gândit la călătoria lungă de şase ani prin infernul pe care-l parcursesem până atunci. Față de toate acestea am simțit o undă de tensiune şi frustrare.

Am trecut în revistă tot ce pătimisem. În ciuda a tot ceea ce se întâmplase – bătăile, tortura şi mizeria crâncenă a vieţii de puşcăriaş – adevărata disperare faţă de situaţia în care mă aflam m-a dat peste cap. M-am gândit la copiii mei din Irlanda, la fiul meu cel mic, Brendan, care se chinuia să supravieţuiască în Bangkok şi la propriii mei fraţi şi surori. Eram recunoscător doar pentru că părinţii mei nu mai erau în viaţă ca să trăiască durerea de a-şi vedea fiul într-o închisoare din Tailanda.

Consideram verdictul Curţii Supreme ilegal, dar l-am acceptat pentru că nu aveam nici o putere ca să fac ceva împotriva lui. Totul căpăta un sens acum. Nu mă simţeam dezamăgit ori cu sufletul distrus, ci, în mod straniu, relaxat. M-am reîntors în gaura infernală care era Lard Yao în aceeaşi seară ca şi cum nimic ieşit din comun nu s-ar fi întâmplat. Presupun că puteţi spune că, într-adevăr, nu se întâmplase nimic.

Odată cu trecerea în Noul An 2004, m-am resemnat şi am acceptat să-mi fac ispăşesc restul pedepsei. Am simţit că aşa era cel mai bine să procedez. Stătusem mai bine de şapte ani în puşcărie şi suferisem mai multe dezamăgiri, torturi şi eşecuri decât cele suferite de majoritatea oamenilor pe parcursul vieţii lor.

Am încercat să nu mă cufund într-o depresie distrugătoare şi am hotărât să mă concentrez asupra orice, dar nu a sistemului ^juridic thailandez. În ciuda atitudinii mele pesimiste faţă de viaţă, în luna ianuarie a acelui an, în Lard Yao, exista un sentiment general de optimism. Ni s-a spus că regele Tailandei va acorda o amnistie în luna august, în onoarea zilei de naştere a reginei, care sărbătorea cel de-al şaselea ciclu al vieţii sale. În Tailanda, fiecare 12 ani din viaţă reprezintă un ciclu, iar thailandezii marchează acest eveniment ca o ocazie specială din viaţa lor. Cu ocazia

acestor amnistii, prizonierilor li se acordă o reducere a pedepsei de până la 50%, în funcție de calificativul primit în puşcărie. Această regulă se aplică numai celor care nu sunt acuzați de vreo crimă pe care tailandezii o consideră vrednică de dispreț, cum ar fi traficul de droguri, uciderea unui părinte sau a unui călugăr ori o crimă extrem de atroce...

Dacă mă aflam printre cei cărora li se acorda privilegiul de a li se reduce pedeapsa la jumătate, am calculat că aş fi fost eliberat imediat. Dar am refuzat să mă gândesc chiar şi pentru un moment că mă voi afla printre cei aleşi. Experiențele trecute îmi dăduseră o lecție bună. Mai ştiam şi că era o chestiune de noroc dacă regele va acorda, de fapt, o amnistie sau nu. Nu exista nici o garanție.

După starea de entuziasm care ne cuprinsese la primirea veştilor legate de amnistiere, viața din puşcărie s-a reîntors la normal. Oricum, unora dintre puşcăriaşi nu le păsa prea mult de această amnistie. Mulți dintre ei ştiau că nu vor fi niciodată eliberați din cauza crimelor pe care le comiseseră.

Sutele de puşcăriaşi condamnați pentru trafic, posesiune şi consum de droguri ştiau că nu trebuie să spere. Se ştia că regele Tailandei se pronunțase în totalitate împotriva traficanților de droguri şi niciodată nu a acordat o reducere a pedepsei unui traficant condamnat.

Aceşti puşcăriaşi ştiau că nu au de ce să se grăbească şi din această cauză de cele mai multe ori deveneau o amenințare pentru ceilalți. Se răzbunau pe cei care aveau o şansă serioasă de a ieşi din închisoare şi se întâlneau între ei pentru a le crea celorlalți necazuri cu comandantul. Este uimitor cum oamenii reacționează la norocul altora.

I-am urmărit pe traficanții de droguri cum formau grupuri separate în cadrul puşcăriaşilor din închisoare. Îi învinovățeau pe ceilalți pentru situația în care se aflau. Se

luau la bătaie din nimic cu puscăriaşii care aveau un comportament mai bun şi începeau să provoace scandaluri peste tot. În această atmosferă, trebuia să-mi asigur spatele şi să evit necazurile cu orice preț. Dacă un traficant de droguri începea să se lege de mine, traversam pe partea cealaltă. Dacă comandanții vroiau să înceapă o bătaie în mod deliberat, îi ignoram pur şi simplu.

Nu aveam altă soluție. Ajunsesem prea departe ca să risc acum să-mi distrug şansa de a fi eliberat. Când privesc în urmă, cred că este cu adevărat surprinzător ceea ce poate îndura organismul uman dacă e nevoii să o facă. Îmi amintesc că mă simțeam la fel de puternic şi fizic şi psihic ca în prima zi în care fusesem arestat. Cu toate acestea eram extrem de tensionat şi apăsat. Am avut zile proaste când frustrarea chiar a pus stăpânire pe mine, dar îmi spuneam: „Mâine va fi o altă zi. Cine ştie ce ar putea să aducă?"

Un lucru era sigur: situația nu putea decât să se îmbunătățească.

Timpul parcă nu mai trecea, să se facă odată august. Zilele se scurgeau cu încetinitorul. Singurul lucru care făcea ca viața să merite a fi trăită era boxul. Viața din închisoare se schimbase, căci toți cei din Lard Yao aşteptau nerăbdători să primească veşti despre amnistie. De fapt nu mai vorbeam despre nimic altceva. Ajuns în acel punct al existenței mele, am început să fac o evaluare atentă. Am pus pe listă cele trei lucruri care mi se întâmplaseră şi care m-au afectat cel mai rău. Primul era arestarea şi tortura, al doilea tuberculoza, iar cel de-al treilea frica permanentă că aş fi putut fi maltratat sau ucis de comandanți, aşa cum se întâmplase şi cu alți amici puşcăriaşi.

Aceste realități şocante erau permanent prezente în mintea mea şi nu aveam cum să nu devin şi eu ca ceilalți. Visam cu

ochii deschişi la amnistie şi la dulcea libertate. Toţi făceau la fel. Eram obsedaţi de amnistie. Chiar se dădea cu presupusul asupra puşcăriaşilor care vor fi eliberaţi şi a celor cărora li se va reduce pedeapsa. Pe măsură ce termenul limită se apropia, puşcăriaşilor, printre care mă aflam şi eu, le era greu să doarmă din cauza agitaţiei. Ziua socotelilor a venit în cele din urmă pe 12 august, când primul ministru Thaksin şi ministrul justiţiei au vizitat închisoarea Lard Yao ca să ne anunţe formal amnistia. Acesta a fost un eveniment major pentru puşcăriaşi.

Echipe de televiziune şi jurnalişti se revărsau în complexul închisorii ca să filmeze primul val de puşcăriaşi ce vor fi eliberaţi. În acea zi am fost cu toţii închişi în celule, dar ni s-a permis să ne uităm la un televizor vechi ca să auzim ştirile. Toţi eram cu nervii întinşi la maxim. Îmi imaginez că acelaşi lucru se petrecea în fiecare închisoare de pe cuprinsul Tailandei, unde peste 300.000 de puşcăriaşi aşteptau să vadă ce le va aduce amnistia.

Cât timp a vorbit primul ministru, nimeni nu a scos un cuvânt, deşi nimeni nu era interesat de ceea ce a spus acesta. În cele din urmă, pe la 12.30 după amiază, Thaksin ne-a adus la cunoştinţă amnistia. Fără să ezite, ne-a citit conţinutul documentului, spunând:

— Pedepsele tuturor cazurilor tipice vor fi reduse la jumătate.

Toată închisoarea a izbucnit în strigăte şi aplauze. Toată lumea ţipa şi era plină de încântare. Mergeam acasă. Lacrimile mi se scurgeau pe obraji şi am plâns fără să mă abţin. Ştiam că trebuie să aştept 60 de zile pentru ca autorităţile închisorii să proceseze documentele, dar asta nu mai conta. Visam să-mi văd copiii, să-i ţin de mână în timp ce ieşim la plimbare şi stăm de vorbă. Mă întrebam cum mai

arătau şi cum vor reacţiona când mă vor vedea în cele din urmă acasă.

Nu au trecut decât două zile de la anunţarea amnistiei când documentele oficiale au fost afişate la avizierul închisorii. Inima mi se scufunda, ca şi cum m-aş fi înnecat, pe măsură ce dădeam citire afişului. Am aflat că amnistia nu aducea nimic pentru mine. Documentul spunea: „Reducerea pedepselor pentru jumătate dintre cazurile de furt, fraudă, jaf, crimă, etc., cu EXCEPŢIA fraudei prin intermediul unei bănci, EXCEPTÂND toate cazurile legate de pierderea vieţii şi toate cazurile în care acuzatul este la a doua abatere. Toate cazurile menţionate ca excepţii de la diminuarea la jumătate a pedepsei vor fi îndreptăţite să primească o reducere maximă de o treime a pedepselor aferente, în funcţie de calificativul acordat de închisoare".

Cazul meu se referea la pierderea unei vieţi aşa că nu aveam dreptul la achitare. Amnistia regelui depindea, prin urmare, de calificativele pe care mi le dăduseră comandanţii. Situaţia era dezastruoasă. Calificativele se acordau numai după ce un caz fusese finalizat. Întrucât luptasem pentru cazul meu şi făcusem două recursuri, primisem doar două calificative în puşcărie, iar ultimul era de „bine spre foarte bine", şi nu „excelent", calificativ care mi-ar fi dat dreptul la reducerea pedepsei cu o treime. Aşa că nu mai aveam decât dreptul la o reducere a pedepsei cu un sfert. Asta însemna doi ani şi jumătate din cei zece ani primiţi drept osândă.

Pedeapsa mea redusă însemna şapte ani şi jumătate, ceea ce însemna că îmi mai rămăseseră doar şase luni de puşcărie. Până la urmă tot nu mergeam acasă.

Mă simţeam complet terminat, dar mai fusesem lovit în acelaşi fel şi mai înainte, aşa că nu arătam prea afectat. Comandanţii, cămăşile albastre şi traficanţii de droguri

jubilau la dezamăgirea noastră şi nu le-aş fi oferit satisfacţia de a vedea cât de supărat eram.

Am privit partea luminoasă a lucrurilor. Voi fi liber peste şase luni de zile, indiferent care ar fi fost situaţia, dar pentru alţii trebuiau să mai treacă ani până să fie eliberaţi.

După amnistie, data oficială când voi fi eliberat a fost stabilită pentru 18 ianuarie 2005. După ce am blestemat gândul că voi petrece un alt Crăciun şi An Nou în această gaură împuţită, m-am resemnat încă o dată. Numai de data asta sfârşitul se prefigura la orizont.

Pe măsură ce timpul se scurgea şi mă apropiam de eliberare, nu îmi venea să cred că de fapt voi fi liber. Nu am fost în stare să dorm săptămâni la rând. Eram o epavă a emoţiilor. În realitate îmi era frică să merg acasă. Am început să-mi pun întrebări cum ar fi: ce voi face după ce voi fi ieşit pe poarta închisorii? Unde voi trăi? Nu aveam o casă ori un apartament şi nu puteam să dorm pe canapeaua cuiva pentru tot restul vieţii mele.

Nu vroiam ca oamenii să mă abordeze prin baruri şi să mă întrebe cum era de fapt viaţa într-o puşcărie tailandeză. Nu doream ca oamenii să-mi cumpere băutură ca să poată sta la bârfă ca şi cum am fi prieteni la toartă. Nu vroiam să fiu arătat cu degetul pe stradă. Pe măsură ce mă gândeam la aceste lucruri, temerile mele deveneau şi mai rele. Din ce voi trăi? Cum o să-mi cumpăr mâncare? Cu ce îmi voi cumpăra haine? Nu aveam nimic care să-mi aparţină; nu aveam nici măcar o pereche de pantofi, în puşcărie aveam voie să port doar tenişi.

Literalmente mi-am pus întrebări legate de absolut orice. Cum îmi găseam o slujbă? Dar o iubită sau o soţie? Cine ar fi vrut să-şi bage în cârd cu un fost ucigaş şomer?

Fusesem tratat ca un animal atât de mult timp, încât aproape începusem să cred că eram unul. Nu-mi venea să cred că supravieţuisem şapte ani şi jumătate în acest infern.

Când în sfârşit a sosit şi ziua eliberării mele, un gardian a venit şi mi-a spus că voi fi deportat. Trebuia să-mi strâng lucrurile şi să mă pregătesc de plecare. Mi-a spus că voi fi dus la Centrul deţinuţilor imigranţi din Siriacha până când vor fi definitivate actele de călătorie. Eram pe punctul de a fi cu adevărat eliberat. Nu-mi venea să cred. Toată lumea, cu excepţia gardienilor, se bucura pentru mine. Mi-am adunat în grabă bunurile care îmi aparţineau şi le-am dăruit prietenilor mei tot echipamentul sportiv pe care îl cumpărasem. Mi-am împărţit majoritatea hainelor, lenjeria de pat şi radioul.

Mi-am luat la revedere de la toţi. Puşcăriaşii m-au îmbrăţişat, îmi era o milă de ei. Încât mi se rupea inima. Ştiam că mulţi dintre ei nu or să mai apuce să vadă ziua când vor fi liberi; vor muri în gaura asta de iad împuţită.

După ce m-am despărţit de camarazii de detenţie, nu a mai trebuit decât să-mi ridic puţinii bani din contul pe care-l aveam la închisoare şi apoi să semnez actele de eliberare.

Am fost condus până la poarta principală de doi comandanţi, în toţi anii pe care i-am petrecut acolo, nu fusesem niciodată în această zonă a închisorii. Am privit peste umăr în momentul în care am părăsit complexul închisorii. A fost o experienţă suprarealistă pe care nu am putut-o uita nici până în prezent. Privesc pe geam lumea de afară. Bangkokul nu s-a schimbat în aproape cei opt ani de puşcărie pe care i-am petrecut în puşcărie. Oraşul a rămas, în continuare, acelaşi.

Poliţia din Siriacha mă aştepta ca să-mi pună cătuşe, dar după ce au stat de vorbă cu gardienii de la închisoare au

decis că nu e cazul să recurgă la o asemenea măsură. Nu le-aş fi creat nici o problemă.

Era extraordinar ca în cele din urmă să pot parcurge pe jos ultimii 50 de metri şi să respir aerul proaspăt al vieţii de afară şi al libertăţii. Am fost escortat până la o camionetă din afara porţii principale şi mi s-a ordonat să mă aşez pe locul din spate. Asta a fost ultima oară când am avut ocazia să văd structura impozantă a închisorii Lard Yao. Privind-o din exterior aveai aproape un sentiment liniştitor. Numai cei întemniţaţi cunoşteau teroarea şi mizeria.

Odată urcat în camionetă, gardienii s-au aşezat ei lângă mine. Maşina a parcurs o distanţă scurtă până la biroul de imigrări din Siriacha, unde mi s-au întocmit formele. Mi s-a spus că trebuia să îmi petrec noaptea acolo, într-o celulă cu alţi 12 indivizi. Aceştia erau cu toţii cambodgieni care pătrunseseră ilegal în Thailanda ca să muncească. Nu m-a deranjat deloc să îmi petrec noaptea în temniţă. Celula din arestul secţiei de poliţie părea un hotel în comparaţie cu locurile în care trăisem până în acel moment.

În dimineaţa următoare am fost transportat înapoi, în spatele unei camionete, la Centrul deţinuţilor imigranţi. Maşina se strecura încet pe străzile lăturalnice. Când am ajuns acolo, mă simţeam ca şi cum îmi smulseseră şi ultima fărâmă de libertate. Era exact ca în Lard Yao. Am fost din nou închis şi împins într-o celulă supraaglomerată. Nu exista spaţiu să te mişti, nu existau paturi şi încăperea putea a căcat. Toată lumea dormea pe jos. Fiecare încăpere avea un şef al ei şi trebuia să-i dai bani pentru a obţine un loc de dormit şi o pătură veche. Când am obiectat la vederea condiţiilor, personalul de la imigrări s-a enervat. După o scurtă dispută cu ei, am renunţat. Ştiam cine va învinge. M-ar fi ţinut acolo luni de zile dacă aş fi călcat în străchini. Aşa

că mi-am ținut gura şi nu am mai scos nici un cuvânt. Nu avea rost.

Când am aruncat o privire prin celulă am fost surprins să descopăr trei indivizi din Cambodgia pe care-i ştiam din Lard Yao. Fuseseră eliberați în luna august a anului trecut, când s-a pronunțat amnistia, dar nu au avut bani pentru biletul de avion, aşa că rămăseseră în Centrul deținuților imigranți până când reuşeau să facă cumva rost de bani.

Din fericire pentru mine, banii pentru biletul de avion nu erau o problemă şi asta mulțumită lui John Mulcahy şi revistei condusă de acesta, *Phoenix.* \ în acea noapte nu am putut dormi prea mult. Locul îmi amintea de închisoarea Chonburi. Existau similarități uimitoare între cele două locuri; ambele ^rau două găuri de iad supraaglomerate. În dimineața următoare, Trudy Goodfield de la consulatul Irlandei a venit să mă vadă şi mi-a spus că a aranjat cu biletul de avion. Trudy cunoştea Bangkokul şi mă ajutase şi în trecut. Mi-a spus că nu va fi nici o problemă, că mi-a cumpărat biletul de avion şi a trimis un fax companiei aeriene ca să le confirme că nu vor fi neînțelegeri.

Am fost condus pe 26 ianuarie la aeroportul Don Muang din Bangkok de către un ofițer de la imigrănți. În tipicul stil thailandez, îşi pregătise cătuşele să mi le pună la mâini, dar s-a oferit să mă lase liber dacă-i dădeam 500 de baht. Polițiştii thailandezi erau hotărâți să stoarcă de la mine şi ultimul bănuț pe care-l aveam până plecam. Nenorocitul mi-a explicat că dacă treceam prin vamă cu cătuşele legate de el, aş fi fost considerat periculos şi ar fi fost o ocazie bună ca să nu mi se dea dreptul să mă urc în avion.

Nu ştiam cât adevăr şi câtă minciună era în ceea ce îmi spunea, dar nu vroiam să risc. Aşa că i-am dat banii. Odată ajunşi la aeroport, am fost predat biroului imigrănți care-şi avea sediul acolo. În acea zi fuseseră aduşi şase oameni ca

să fie deportați eu, trei chinezoaice, un pakistanez şi un columbian. La parter, celulele din arestul provizoriu erau înțesate cu străini care încă îşi mai aşteptau banii pentru biletul de avion spre casă.

Thailanda este o țară coruptă până în măduva oaselor. Cei care trebuie să fie deportați trebuie să-şi plătească toate cheltuielile *pentru* a se întoarce acasă, iar dacă nu pot, sunt trimişi înapoi la închisoare.

Mai erau 30 de minute până când avionul meu decola, când am fost abordat de un gardian care mi-a spus că nu mi se va permite să trec prin vamă şi să mă îmbarc în avion. Mi-a explicat că fusese informat de compania aeriană că nu acceptă deportați la bord.

M-am controlat până în acel moment, după care mi-am pierdut calmul şi am cerut să vorbesc cu cei care vindeau bilete. Dacă nu mă urcam într-un avion, aş fi fost trimis înapoi la centrul de detenție pentru zile, săptămâni ori poate luni întregi. Tot ceea ce vroiam era să plec acasă. Acum, aflat la un pas de libertate, nu suportam gândul că aş fi fost, din nou, privat de ea. Singurul lucru pe care îl puteam face era să încerc la o altă companie aeriană. Aveam câțiva bănuți în buzunar, dar ştiam că nu îmi ajung ca să cumpăr alt bilet. În fond, nu ajunsesem până aici fără să nu încerc nimic şi să scap de revenirea în acea gaură împuțită din centrul de detenție.

Câțiva dintre prietenii mei irlandezi din Bangkok veniseră la aeroport ca să mă vadă plecând, aşa că am împrumutat nişte bani de la ei. L-am mituit pe gardian ca să mă însoțească până la biroul unde se programau zborurile. Am luat la rând companie după companie, dar niciuna nu accepta deportați. În cele din urmă, mi s-a spus că liniile aeriene thailandeze ar putea să mă primească la bordul unei aeronave. Cu trei minute înainte de anunțul final de

îmbarcare, m-am băgat în față şi am implorat-o pe funcționara de la bilete să-mi vândă unul. La început a spus nu, dar a fost de acord să mă ajute când i-am vorbit în tailandeză. Am cumpărat biletul, m-am năpustit din nou la vamă, după care am alergat nebuneşte până la terminalul pentru îmbarcare. Odată ieşit pe poartă, nu am mai privit înapoi. Am fugit spre avionul care mă va duce acasă.

Gardianul a încercat să stoarcă de la mine şi alți bani chiar până în ultima clipă. După ce mi-a dat drumul, mi-a cerut bani pentru fiica lui. În acel moment i-am spus să se ducă în mă-sa.

Când le-am înmânat paşaportul pentru control celor de la biroul Imigrări nu am privit sub nici o formă înapoi. Plecam acasă.

Când am ajuns la aeroportul Heathrow din Londra am fost dus la biroul Imigrări. Aceştia au verificat dacă nu cumva am cazier în Marea Britanie şi dacă nu eram pus sub urmărire pentru vreo infracțiune. După ce au completat nişte formulare, un ofițer mi-a spus:

— Bine ați venit în Marea Britanie. Bucurați-vă de libertate. Abia după ce mi-am recuperat bagajul şi am ieşit din aeroport am ştiut că eram, în cele din urmă, un om liber. Mă simțeam grozav. Puteam să merg oriunde vroiam. Puteam să fac tot ce simțeam. Nu trebuia să răspund de nimeni. Era un sentiment ciudat, ireal. De câteva ore corpul meu funcționa pe pilot automat.

Am hotărât să nu merg direct acasă, în Irlanda. Ar fi fost prea mult dintr-o dată, aşa că am decis că o să petrec o vreme singur înainte de a merge acasă, ca să mă obişnuiesc cu ideea că sunt liber. M-am îndreptat spre un bar din Shepherds Bush condus de un prieten de-al meu care mi-a scris când mă aflam în puşcărie. Când am intrat în bar, eram năuc. Barmanița m-a întrebat ce vreau să beau. Dar

nu am putut să-i răspund. Am aruncat o privire în jurul meu. Dar cu greu am recunoscut vreo băutură de pe rafturi. Totul se schimbase atât de mult în anii cât stătusem închis.

— Dă-mi doar o halbă de bere, i-am răspuns.

Barmanița s-a uitat la mine până când i-am arătat butoiul marca Stella Artois.

Mi-a luat câteva zile până când m-am adunat, dar eram un om schimbat radical. Îmi petrecusem opt ani închis într-o puşcărie tailandeză. Fusesem martor al unor lucruri pe care nu ar fi trebuit să le văd niciodată.

Unul dintre lucrurile care mă afectase cel mai tare era faptul că fusesem forțat să realizez că oamenii sunt extrem de abili când vine vorba să-şi exercite cruzimea şi brutalitatea asupra semenilor lor. Era dincolo de puterea de înțelegere a unei persoane normale. Dar cel mai dezgustător, cel mai şocant şi cel mai trist lucru cu care am avut de-a face a fost indiferența. Indiferența gardienilor, indiferența sistemului juridic, indiferența populației din Tailanda, şi a lumii în general, față de nedreptate. Această indiferență aruncă în dizgrație rasa umană.

Am scris această carte încercând să pun capăt acestei indiferențe. Există mii de oameni nevinovați în aceeaşi situație ca mine, supuşi în Thailanda unei suferințe de neconceput.

Când muream câte un pic în acea gaură de iad împuțită, nu vroiam milă, vroiam dreptate. Dar înainte ca sistemul să poată fi schimbat, trebuie făcut public modul în care acesta operează.

Pentru majoritatea oamenilor e greu să-şi imagineze suferința prin care am trecut. Am scris această carte ca să nu fiți nevoiți să faceți vreun exercițiu de imaginație. Mi-am spus povestea pentru voi, astfel încât să puteți privi infernul cu proprii voştri ochi.

▫ *EPILOG* ▫

Cele relatate nu aduc nici o informație nouă despre condițiile şi brutalitatea din sistemul coercitiv din Tailanda. Aceste fapte se petrec de ani de zile, au fost făcute publice şi cu toate acestea nu s-a schimbat nimic cu adevărat. Majoritatea oamenilor a auzit cel puțin una dintre poveştile de groază care proveneau din Tailanda. Guvernul thailandez şi publicul larg sunt pe deplin conştiente de ceea ce se petrece dincolo de zidurile unei închisori, dar se pare că nimănui nu-i pasă.

Este surprinzător cât de repede poți să-ți pierzi prietenii când ai fost acuzat de crimă. Aproape nimeni din Carrickmacross nu s-a deranjat să-mi scrie un rând. Consiliul orăşenesc era mai interesat de achiziționarea unor camionete ieftine şi unde li se va permite să le parcheze. În schimb, mulți oameni cu suflet din Irlanda şi de oriunde altundeva m-au sprijinit şi asta a contat enorm pentru mine. Cel care m-a ajutat cel mai mult a fost John Mulcahy de la revista *Phoenix.* A scris un număr de articole în revista lui pentru a face cunoscut opiniei publice cazul meu. *Phoenix* a inițiat un fond de întrajutorare care m-a ajutat să-mi cumpăr mâncare şi să-mi plătesc cheltuielile de judecată. Fondul a fost permanent alimentat, într-un mod extraordinar, şi, sincer să fiu, nu aş fi putut supraviețui fără el. Oameni din toată Irlanda au donat câteva lire. Era grozav să ştiu că dacă aveam nevoie de bani pentru mâncare sau medicamente, trebuia doar să cer, iar John mi-i trimitea. Prin faptul că nu trebuia să-mi mai fac griji pentru ziua de mâine, mi s-a luat cu adevărat ca o greutate de pe umeri. Am o datorie pe care nu pot să mi-o achit niciodată față de toți irlandezii care au avut suflet să mă ajute, chiar dacă probabil nici nu auziseră până atunci de mine.

O doamnă, Lily Bryne, din Carrickmacross, pe care o ştiam doar, foarte vag, mi-a scris oferindu-se să mă ajute în orice fel posibil. A depus o petiție prin care cerea ca Departamentul Afaceri Străine din Irlanda să îmi cerceteze cazul.

Am primit o scrisoare de la Dr. Liam O'Gorman din Carrick-on-Shannon care este şi membru al organizației Amnesty International din Irlanda. Dr. O'Gorman a încercat să-şi folosească toți cunoscuții ca să preseze guvernul irlandez să mă ajute, chiar el scriind numeroase scrisori. Am devenit prieteni buni şi mi-a trimis bani şi un pachet cu medicamente care vindecau orice, de la dureri de cap până la palme păroase.

Ziaristul John Mooney a scris câteva articole în cotidianul său, a retipărit apelul umanitar publicat de revista *Phoenix* şi a publicat numele meu şi adresa închisorii pentru ca oamenii să poată să-mi scrie direct, în cazul în care doreau. De asemenea, a donat personal bani pentru fondul de întrajutorare. Chiar şi-a făcut timp ca să vină în Thailanda şi să mă viziteze.

Şi Elizabeth O'Neill de la *Magill* a călătorit în Tailanda. *Magill* a publicat articolele pe care eu le-am scris şi le-a grupat sub titlul *Scrisori din Bangkok,* iar cititorii revistei au donat şi ei bani pentru fondul destinat mie. Diferiți alți jurnalişti irlandezi au scris sau m-au vizitat atunci când au ajuns în Tailanda, dar John Mulcahy, John Mooney şi Elizabeth O'Neill sunt cei a căror activitate s-a remarcat cu adevărat.

Din când în când am fost vizitat de către Dr. Dan Breen. Acesta este un profesor irlandez la una dintre universitățile din Tailanda. Dr. Breen este şi membru al Uniunii thailandeze pentru drepturile civile şi mi-a dat sfaturi încercând să mă ajute.

Întotdeauna au existat şi o mulţime de misionari care veneau în vizită. Nu am mers niciodată la nici o întrunire cu predicatorii. Nu mai aveam nevoie de încă cineva care să-mi vorbească despre Isus. Descoperisem cu mult timp în urmă că nimeni nu o să mă salveze.

Un preot, pe nume Părintele Oliver, şi o măicuţă irlandeză care lucra în Bangkok, Sora Louise Horgan, au fost singurii care nu au încercat să-mi bage religia pe gât. Întotdeauna mi-a făcut plăcere să-i văd. Sora Louise era un pic mai prietenoasă şi mă făcea întotdeauna să râd. Lucru de care chiar aveam nevoie cu toţii în puşcărie.

Irlandezii care se aflau în vacanţă în Thailanda m-au vizitat şi ei. Unii citiseră despre mine înainte de a mă vedea. Evident, câţiva erau nehotărâţi dacă să facă această vizită, iar alţii nu erau siguri dacă vroiam să fiu vizitat de străini, dar cu toate acestea tot au trecut pe la mine. Pentru cei din spatele gratiilor însemna mare lucru că acei oameni care cheltuiseră averi pentru a pleca în vacanţă îşi făcuseră timp să viziteze un puşcăriaş. S-ar putea să fi fost singura vizită pe care o primeau sau singura faţă prietenoasă pe care o vedeau. Printre vizitatori existau şi curioşii avizi de amănunte şocante, dar 99% erau sincer interesaţi de bunăstarea noastră şi şocaţi de condiţiile în care eram obligaţi să trăim. Unii ne lăsau ceva bănuţi sau ne cumpărau fructe din magazinul închisorii aflat în faţa acesteia (aceste vizite erau întotdeauna cunoscute sub numele de „vizitele banane").

Mâncarea pe care mi-o cumpărau aceşti irlandezi o împărţeam întotdeauna cu cei care nu aveau mare lucru, iar când aceştia primeau o „vizită banană", împărţeau, la rândul lor, cu mine ceea ce primeau. Ăsta era modul în care am supravieţuit. Majoritatea împărţeau puţinul pe care-l aveau, căci egoismul nu ajuta până la urmă la nimic.

Am primit vizite şi de la oameni de alte naţionalităţi decât cea irlandeză. Mi-au rămas în minte două daneze frumoase care au venit să mă viziteze de trei ori şi două englezoaice la fel de frumoase, Tanya Cook şi Alisha, care după ce m-au vizitat au început să-mi trimită vederi ca să mă binedispună.

Unele dintre barurile irlandeze din Pattaya şi Bangkok apelau din când în când la clienţi ca să strângă bani pentru a ajuta când era nevoie. Mă simţeam foarte norocos că eram irlandez.

Pentru puşcăriaşii irlandezi din Tailanda, şi de oriunde altundeva din lume, există Comisia irlandeză pentru puşcăriaşii din străinătate. Aceasta reprezintă o organizaţie care încearcă să ajute pe toţi irlandezii încarceraţi în ţări străine. Din nefericire, nu au un buget suficient de mare ca să ofere asistenţă oficială, dar cu toate acestea fac tot ce este posibil şi obligă Departamentul pentru Afaceri Străine să acţioneze cât de mult posibil.

Această organizaţie scrie şi trimite vederi puşcăriaşilor. Au conceput şi o schemă de corespondenţă. Prietena mea de corespondenţă, Ann, a făcut o treabă bună susţinându-mi moralul în toţi aceşti ani. Am scris o mulţime de scrisori în puşcărie şi am fost norocos să-mi fac buni prieteni în toată Irlanda – Helen din Dubhn, Miriam şi Cohn din Wexford, Arthur din Ashbourne, Eddie din Portlaoise, Martha din Limerick şi John L. Din Dublin.

Am primit scrisori şi ilustrate din toată Irlanda, ca şi pachete cu alimente, unele în mod regulat, de la Helen, Martha, Tom, Liam, Margaret, John şi Paddy, ca să numesc doar câţiva. Din nefericire, unii dintre cei care mi-au scris ori mi-au trimis colete nu şi-au făcut cunoscută adresa, aşa că nu voi avea niciodată şansa să le spun mulţumesc.

Am primit scrisori şi pachete de la Margaret Shiels din Londra. Ea este proprietara barului irlandez Coningham Arms din Shepherd's Bush, locul unde obişnuiam să ies la băutură când aveam 18 ani şi lucram în Londra.

Fosta mea soție Paula şi cei trei copii ai mei mi-au scris regulat. Deşi poate fi greu să le explici copiilor unde te afli şi de ce eşti în acel loc, nu i-am minţit niciodată. Nu ar fi fost corect sau drept față de ei. Mi-a fost totuşi foarte greu când fiica mea m-a întrebat: „Tati. Când vii acasă?"

Cum să le explici copiilor că eşti nevinovat, dar cu toate acestea tot trebuie să rămâi în puşcărie? Cum să le explici despre apeluri şi verdicte şi curți constituționale sau amnistia regală?

Tot ceea ce puteam să le spun era că îi iubeam pe toți şi că voi veni acasă cât de repede puteam. Nu era un răspuns prea bun, dar ăsta era singurul răspuns pe care-l puteam da.

Acum că am ieşit din acea gaură, vom încerca să recuperăm o parte din anii pierduți. Soția mea, Nanglung, s-a oferit să mi-l vândă mie pe fiul nostru, Brendan. Desigur că nu aveam nici o intenție să-mi cumpăr copilul, dar ambasada are sarcina de a-i procura un paşaport. Până la urmă va veni în Irlanda ca să locuiască cu mine şi vom încerca să fim o familie. Cât de mult au fost copiii mei afectați de toate aceste lucruri este imposibil de precizat, însă copiii sunt puternici. Speranța mea este că vor uita repede şi vom putea să ne vedem de viețile noastre.

יהוה
אדם
פחד
נשל
TE
TRA
CRAM
MA

CĂRŢI ADEVĂRATE

Colin Martin

BUN VENIT ÎN INFERN

Lupta pentru supravieţuire în închisoarea Bangkok Hilton

„O lectură obligatorie pentru cei care călătoresc prin toată lumea".

Spintalk, Spin 1038FM

„O poveste uimitoare. O poveste extraordinară. Este sursa unui scenariu pentru un film bun."

Gerry Ryan, 2FM

„O lectură incredibilă .... absolut uluitoare."

The Irish Daily Star

Autobiografia lui Colin Martin este cronica unui om nevinovat care se luptă să supravieţuiască în interiorul uneia dintre cele mai periculoase închisori din lume. Această carte nu este pentru cei cu inima slabă; „Bun venit în infern" te duce în spatele zăbrelelor închisorii Bangkok Hilton.

După ce a fost escrocat de o sumă importantă de bani, Martin a fost abandonat, fără nici o speranţă, de către corupta poliţie thailandeză. Forţat să se bazeze pe propriile lui forţe, îl găseşte pe acel individ care l-a ademenit şi l-a atras într-o bătaie unde a înjunghiat şi a ucis accidental garda de corp a acestuia.

Martin a fost arestat, i s-a refuzat un proces just, a fost acuzat de crimă şi aruncat în închisoare, unde a rămas timp de opt ani.
Onestă şi uneori deranjantă, dar narată cu un umor surprinzător, „Bun venit în infern" este povestea remarcabilă a modului în care lui Martin i s-a refuzat, iar şi iar, dreptul la justiţie.
În extraordinara sa relatare, el descrie înşelăciunea, arestarea şi torturile feroce ale poliţiei, procesul nedrept şi cei opt ani de brutalitate, ca şi situaţiile sordide pe care a fost obligat să le îndure.

www.all.ro

DEVĂRATE•BESTSELLER•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRA
TE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE
TE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE
TE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE
TE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE•CĂRŢI ADEVĂRATE

ISBN 973-724-066-9